

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

CONTACTE
DE PERSPECTIVĂ

2

3

6

Salariul minim din
Republica Moldova,
de 50 de ori mai mic față
de media europeană

Companii din 15 țări participă la Forumul Investițional Internațional "Invest in Moldova"

Peste 40 de reprezentanți ai unor companii din SUA, Italia, Grecia, India, Federația Rusă, Danemarca, Ucraina participă la lucrările Forumului Investițional Internațional "Invest in Moldova", ce se desfășoară la Chișinău, comunică MOLDPRES.

„Prezența la eveniment a oamenilor de afaceri din 15 țări denotă faptul că există un interes deosebit pentru Republica Moldova, în pofida discuțiilor care au loc în prezent”, a declarat Carlos Bronzato, director executiv al Asociației Mondiale a Agențiilor de Promovare a Investițiilor (WAIPA).

WAIPA este unul dintre organizatorii Forumului investițional. „Este un eveniment de anvergură, la care participă peste 200 persoane”, a spus viceministrul Economiei, Octavian Calmīc. El a adăugat că pentru prima dată forumul este organizat cu sprijinul Asociației Mondiale a Agențiilor de Promovare a Investițiilor și Corporației Financiare Internaționale (IFC).

„Corporația Financiară Internațională este prezentă în Moldova din două puncte de vedere. Portofoliul nostru de investiții în R. Moldova este în prezent de 100 milioane de dolari SUA, iar al doilea domeniu este activitatea de consultanță”, a menționat Tomasz Telma, director al Corporației Financiare Internaționale. Acum un an, cu asistența IFC a fost lansat un proiect privind îmbunătățirea climatului investițional, inclusiv prin reducerea numărului de inspecții, simplificarea procedurilor de obținere a permisului în construcții, crearea Agenției de Securitate Alimentară. Reprezentantul IFC a menționat că multe din aceste obiective au fost realizate.

Moldova este atractivă pentru investitorii europeni, 60 la sută din investiții în țară sunt din Uniunea Europeană, a declarat Dirk Schuebel, șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova. Companii cu renume din Europa au investit în sectorul finanțier, comerț, transport, comunicații, dar și „au adus tehnologii avansate”.

Şeful Delegației Uniunii Europene în Moldova a enumerat acțiunile ce urmează să fi întreprinse în vederea îmbunătățirii climatului investițional. Este vorba de reforma legislației muncii, în ceea ce privește instruirea și formarea profesională. UE va susține strategia de reformare a sistemului educațional, a declarat Dirk Sc-

huebel. Potrivit oficialului european, investitorii străini „ar trebui să aibă posibilitatea de a cumpăra sau lăua în arendă pe un termen lung terenuri agricole”. Important e să fie abordate barierele generale și să nu vizeze un anumit sector, pentru a crea condiții egale pentru toți.

În cadrul sesiunii plenare a fost efectuată retrospectiva progreselor în procesul de negocieri a Acordului de Comerț Liber cu UE. „Un subiect aparte al discuțiilor îl constituie progresele în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, în particular negocierea Acordului de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană. Suntem la o etapă destul de avansată în

aceste negocieri și sperăm că ele vor fi finalizate în curând și vom atinge acele compromisuri din ambele părți pe care ni le dorim”, a declarat Octavian Calmīc.

De asemenea, au fost prezentate oportunitățile investiționale oferite de Republica Moldova. Climatul investițional, posibilitățile de export, privatizarea și parteneriatul public-privat au fost subiectele abordate în cadrul sesiunilor de discuții.

Stocul investițiilor străine directe în Republica Moldova a depășit la sfârșitul anului 2011 cifra de 3,17 miliarde de dolari SUA și s-a triplat față de anul 2005, potrivit datelor Ministerului Economiei.

Executivul Republicii Moldova a fost demis

Legislativul a acordat vot de neîncredere Guvernului Filat. Moțiunea de cenzură propusă de PCRM a fost susținută de 54 deputați, informează MOLDPRES.

Deputații PLDM și PL nu au susținut moțiunea de cenzură.

Porosit legislației, în termen de trei zile premierul Vlad Filat trebuie să prezinte demisia cabinetului de miniștri. După care președintele țării Nicolae Timofti va iniția consultări cu fracțiunile parlamentare și va propune o nouă candidatură pentru funcția de premier.

Publicarea raportului anual 2012

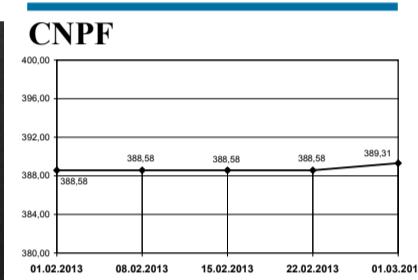
Societățile pe acțiuni sunt obligate să publice rapoartele anuale aferente publicării nu mai târziu de 10 aprilie a anului următor anului de gestiune.

Raportul anual aferent publicării va include informația prevăzută în anexa nr. 8 la prezenta Instrucțiune. Modul de completare a raportului anual aferent publicării este expus în compartimentul III al “Ghidului cu privire la modul de întocmire și publicare a raportului anual al societății pe acțiuni” – anexa nr. 9 la Instrucțiune.

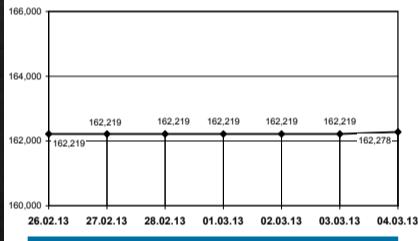
Raportul anual se prezintă la redacția ziarului “Capital Market” tipărit pe suport de hârtie și în formă electronică, cu respectarea formei de completare prevăzută de CNPF. Raportul anual pe suport de hârtie poate fi receptionat la numărul de fax (373 22) 22-05-03. Raportul se acceptă numai cu prezența semnăturii conducătorului și ștampilei societății, precum și în lipsa datorilor pentru publicații precedente. Forma electronică a raportului trebuie să fie în formatul *.doc, *.rtf sau *.odt luate pe orice suport media, precum și expediate pe e-mail: capital@market.md.

Modelul raportului anual aferent publicării poate fi descărcat pe site-ul ziarului <http://capital.market.md>.

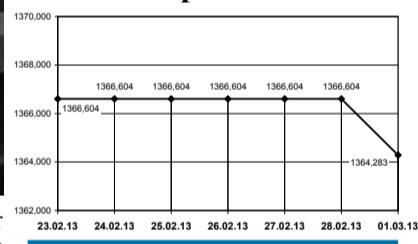
Relații la telefonul: 022 22-12-87

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
6.03.2013

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	12.2591
EUR	1	15.9803
UAH	1	1.5088
RON	1	3.6629
RUB	1	0.3992

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hîncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 01 martie 2013 a avut loc ședința ordinată a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

În urma examinării rezultatelor controalelor complexe privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Companiile de Asigurări „ASTERRA GRUP” S.A. și „EXIM-ASINT” S.A., Consiliul de administrație al CNPF a hotărât:

1) să sancționeze companiile date cu amenzi ce se transferă în bugetul de stat, prescriind repetat conducește Companiei de Asigurări „ASTERRA GRUP” S.A. și Companiei Mixte de Asigurări „EXIM-ASINT” S.A. respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, precum și întreprinderea măsurilor de rigoare privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actual de control;

2) să fie avertizate companiile vizate în vederea deschiderii procedurii de remediere financiară în conformitate cu art. 42 din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 în cazul nerespectării prevederilor vizavi de rata de solvabilitate;

3) compania de Asigurări „ASTERRA GRUP” S.A., și Compania Mixtă de Asigurări „EXIM-ASINT” S.A. urmează să informeze în termen de o lună Comisia Națională a Pieței Financiare despre executarea hotărârii.

Studiind rezultatele inspecției în teren privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L., Consiliul de administrație a aprobat hotărârea ce prevede sancționarea Brokerului în cauză cu amendă, ce se transferă la bugetul de stat, prescriind repetat persoanelor cu funcții de răspundere ale Brokerului de Asigurare – Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L. respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative în domeniul asigurărilor, precum și întreprinderea tuturor măsurilor de rigoare privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actual de analiză din oficiu, avertizând cu retragerea licenței, urmând ca despre executarea hotărârii să fie informată Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de o lună, cu anexarea documentelor confirmative.

Urmare a examinării cererii depuse, Consiliul de administrație a avizat înregistrarea de stat a modificărilor operate în documentele de constituire și în datele Companiei de Asigurări „AUTO-SIGURANTA” S.A. înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind completarea capitolului II din Statut cu art. 8.1 „modul de înstrăinare a acțiunilor”.

În cadrul aceleiasi ședințe s-a decis de a acorda Brokerului de Asigurare și de Reasigurare „ASIGVITAL” S.R.L. licență pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări a brokerului pe termen nelimitat, începînd cu data de 23 februarie 2013. Activitatea licențiată se va desfășura pe adresa: mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 4/6.

Totodată, a fost acceptată avizarea înregistrării de stat a statutelor A.E.Î. „ȘTEFĂNEȘTI”, A.E.Î. „ACCES RAPID” și A.E.Î. „BALASINEȘTI” în redacție nouă.

Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a autorizat reorganizarea:

– Societății pe acțiuni „BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 31 CHIȘINĂU” prin dezmembrare (sepa-

rare) cu transmiterea unei părți din patrimoniu la societatea nou-creată S.R.L. „AUTOHAS PRIM”;

– Societății pe acțiuni „DRUMURI-IALOVENI” prin fuziune (absorbție) a Societății pe acțiuni „DRUMURI-HÎNCEȘTI” și Societății pe acțiuni „DRUMURI-NISPORENI”;

– Societății pe acțiuni „DRUMURI-HÎNCEȘTI” prin fuziune (absorbție) la Societatea pe acțiuni „DRUMURI-IALOVENI”;

– Societății pe acțiuni „DRUMURI-NISPORENI” prin fuziune (absorbție) la Societatea pe acțiuni „DRUMURI-IALOVENI”;

– Societății pe acțiuni „DRUMURI-ORHEI” prin fuziune (absorbție) a Societății pe acțiuni „DRUMURI-TELENEȘTI” și Societății pe acțiuni „DRUMURI – REZINA”;

– Societății pe acțiuni „DRUMURI-TELENEȘTI” prin fuziune (absorbție) la Societatea pe acțiuni „DRUMURI-ORHEI”;

– Societății pe acțiuni „DRUMURI – REZINA” prin fuziune (absorbție) la Societatea pe acțiuni „DRUMURI-ORHEI”.

Consiliul de administrație a înregistrat în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

Valorile mobiliare plasate la înființarea Societății pe acțiuni „IMEDICA” în sumă de 20000 lei în număr de 1000 acțiuni ordinare nominative cu VN - 20 lei.

Valorile mobiliare plasate conform dărilor de seamă privind rezultatele emisiunilor suplimentare de acțiuni ale:

– S.A. „DACIA-LV” în sumă de 795000 lei în număr de 53000 acțiuni cu VN - 15 lei din contul mijloacelor bănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 3.848.805 lei, divizat în 256.587 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN - 15 lei. După majorare capitalul social va constitui 4.643.805 lei, divizat 309.587 acțiuni ordinare nominative cu VN - 15 lei/pe acțiune;

– S.A. „DRUMURI-IALOVENI” în sumă de 18248640 lei în număr de 1824864 acțiuni cu VN - 10 lei din contul aporturilor nebănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 15 055 840 lei, divizat în 1 505 584 acțiuni ordinare nominative cu VN - 10 lei pentru o acțiune. În urma reorganizării prin fuziune, capitalul social va constitui 33.304.480 lei divizat în 3.330.448 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei pe acțiune;

– S.A. „DRUMURI-ORHEI” în sumă de 22214430 lei în număr de 2221443 acțiuni cu VN - 10 lei din contul aporturilor nebănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 14 383 310 lei, divizat în 1 438 331 acțiuni ordinare nominative cu VN - 10 lei. În urma reorganizării prin fuziune, capitalul social va constitui 36 597 740 lei divizat în 3 659 774 acțiuni cu VN - 10 lei per acțiune.

Excluderea din Registrul de stat al valorilor mobiliare și anularea valorilor mobiliare emise anterior de:

– Societatea pe acțiuni „FERMENTTUTUN” în număr de 868629 acțiuni ordinare nominative ca rezultat al reorganizării prin absorbție;

– Societatea pe acțiuni „DRUMURI-OCNIȚA” în număr de 542232 acțiuni ordinare nominative ca rezultat al reorganizării prin absorbție.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 25 februarie – 1 martie 2013 a constituit 5,7 mil. lei, cu 3,4 mil. lei mai mult decât volumul săptămânii precedente. În total, au fost înregistrate 39 tranzacții cu valorile mobiliare a 17 emitenti.

În Secția de Bază a Bursei au fost înregistrate 27 tranzacții în volum de 4,9 mil. lei. Săptămâna trecută la Bursă s-au tranzacționat acțiunile a 3 bănci comerciale. Prețul de piață al acțiunilor „Moldova-Agroindbank” s-a majorat de la 1075 până la 1080 lei. Prețul acțiunilor ordinare nominative „Banca de Economii” s-a micșorat de la 17,30 până la 14 lei per acțiune. Acțiunile „Banca Socială” s-au tranzacționat la prețul de 190 lei. Prețul acțiunilor companiei de transport din Chișinău „Automototrans” rămâne stabil la nivelul de 25 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate tranzacții cu valorile mobiliare a 9 emitenti în cadrul licitațiilor cu strigare în sumă de 797,6 mii lei. Ca pachet unic au fost tranzacționate 18,22% din acțiunile companiei „Buna Dispozitie” la prețul de 8 lei per acțiune. Acțiunile companiei din Chișinău „Întreprinderea de transporturi auto nr. 1” au continuat să se tranzacționeze la prețul de 10 lei per acțiune.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere). Informații la telefonul: 022 27-76-36. www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

ACTIONARII BEM AU ALES DOI NOI MEMBRI NEREZIDENTI ÎN CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE CARE REPREZINTĂ MINORITARI

Adunarea Extraordinară a acționarilor Băncii de Economii a Moldovei (BEM) a ales doi noi membri ai Consiliului de Administrație care reprezintă proprietarii minoritari ai băncii, astfel acest organ are compoziția deplină și devine perfect funcțional, comunică MOLDPRES.

Membrii Consiliului din partea acționarilor minoritari sunt cetățeni străini, la fel ca și persoanele juridice care dețin circa 41 la sută din acțiunile băncii. Noii membri ai consiliului urmează, potrivit legislației în vigoare, să fie aprobați de Banca Națională a Moldovei pentru a intra în exercițiu funcțiunii.

Consiliul a fost constituit la începutul lunii iunie 2012, după mai multe dispute între acționarii minoritari și cel majoritar. În luna decembrie, însă, după ce persoanele juridice private și-au vândut acțiunile, membrii consiliului care îi reprezentau și-au prezentat demisia, astfel funcțiile au rămas vacante.

Statul deține un pachet de 56,13 la sută din acțiunile Băncii de Economii, persoanele juridice 48,12 la sută, persoanele fizice 2,79 la sută.

Recent, Parlamentul a creat o comisie de anchetă ce va investiga situația Băncii de Economii, care după ce a acordat în anii 2009-2010 multe credite, ce au devenit ulterior neperformante, se confruntă cu probleme.

Activele BEM s-au ridicat spre sfârșitul lunii ianuarie la 6 miliarde 719 milioane de lei, după o creștere cu 86,7 milioane în prima lună a anului. Soldul depozitelor a crescut cu 65,6 milioane de lei, până la 5 miliarde 367 milioane de lei. Activele lichide ale băncii la sfârșitul lunii ianuarie erau estimate la 3 miliarde 413 milioane de lei, de peste 2,5 ori mai mult decât nivelul reglementat de către Banca Națională a Moldovei, arată date ale BEM. În ianuarie, Banca de Economii a obținut profit, după ce terminat anul 2012 pe minus, notează MOLDPRES.

Tokhir Mirzoev:

“Macroeconomia Moldovei arată stabil și nu trezește suspiciuni”

Intr-un interviu acordat presei moldovenești, reprezentantul permanent al FMI în R.Moldova anunță că economia țării își revine de la șocurile anului trecut, care au fost provocate de probleme din zona euro, seceta din vară, înghețurile din iarnă etc.

„Inflația este la limita stabilită de Banca Națională a Moldovei. Pe piață valutară nu se mai urmăresc șocuri. Este o bună premisă pentru o reabilitare sănătoasă în agricultură. În anul curent așteptăm o creștere pozitivă a PIB-ului Moldovei la nivel de 4 la sută, aşa cum a prognozat FMI în luna noiembrie”, a spus Mirzoev.

Totodată, reprezentantul permanent al FMI în Moldova a menționat un sir de direcții care stârnesc îngrijorări: factori externi, industrie, sectorul finanțe. De asemenea, potrivit sursei citate, este îngrijorătoare incertitudinea politică, care în ultimele două luni a crescut, din cauza căreia crește riscul temperării mersului reformelor economice. Mirzoev a accentuat că acest lucru ar putea influența negativ asupra creșterii PIB în perspectivă medie. Vorbind despre misiunea de evaluare a FMI în Moldova, care a fost amânată, Mirzoev a spus că amânamea a avut loc pentru a da posibilitate autorităților țării să linjească situația politică și pentru pregătiri mai bune către dialog la nivel tehnic.

Sursa citată a spus că următoarea misiune de evaluare a FMI ar putea avea loc până la finele programului de creditare, care a fost prelungit de la finele lunii ianuarie până la finele lunii aprilie curent. Potrivit lui Mirzoev, chestiunile de bază ale acestei vizite tin de soluționarea situației de la Banca de Economii, revizuirea bugetului pentru anul curent și alte obligații, care și le-a luat Guvernul anterior în cadrul programului (reforma sectorului energetic, continuitatea reformei fiscale, creșterea transparenței sectorului financiar, inclusiv a acționarilor băncilor).

InfoMarket

Contacte de perspectivă

În perioada 19-22 februarie curent, în orașul ucrainean Iaremcze și-a desfășurat lucrările cea de-a IX-a Conferință internațională a Asigurătorilor din regiunea Carpați.

Organizat tradițional de Centrul strategiilor în business „PERSPECTIVA” și Liga Organizațiilor de asigurări din Ucraina, forul și-a propus să dezbată un sir de probleme de actualitate din domeniul asigurărilor, invitând în acest scop reprezentanți ai piețelor de asigurări din Ucraina, țările CSI, cele ale Europei Centrale și de Est, în total din 10 state. Republica Moldova a fost reprezentată de Victor Captari, vicepreședinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Mai multe companii franceze sunt interesate de piața Moldovei

Compania franceză de producere a elicopterelor Eurocopter și-a exprimat disponibilitatea de a livra elicoptere pentru necesitățile aviației sanitare din Republica Moldova. Subiectul a fost discutat luni în cadrul unei întrevederi dintre viceministrul economiei Octavian Calmăc cu reprezentanți ai unor companii franceze, interesate să-și extindă activitățile pe piața din Republica Moldova. Întrevaderea a avut loc în contextul desfășurării la București a Atelierului „Oportunitățile investiționale ale Republicii Moldova. Beneficiile dezvoltării investițiilor transfrontaliere”.

Potrivit Agenției „INFOTAG” care face referire la Ministerul Economiei, cota companiei Eurocopter este de 18% din piața mondială a elicopterelor militare și 44% din piața elicopterelor cu destinație civilă.

De asemenea, compania de construcții Vinci și-a exprimat interesul pentru construcția la Chișinău a unui hotel de cinci stele, împreună cu un grup hotelier internațional, proiecte de infrastructură de business și un hypermarket, împreună cu o rețea de comerț internațională.

Octavian Calmăc a salutat ideea deschiderii unui hypermarket la Chișinău, pentru că prezența în Moldova a unei rețele comerciale internaționale cu toată infrastructura pe care o presupune, va spori competitivitatea și va impulsiona reducerea prețurilor.

„În Moldova există cerere pentru produse de calitate, de origine europeană. În anul 2014 sperăm că va fi pus în aplicare Acordul privind crearea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Comprehensiv cu UE, fapt care va impune taxe vamale zero pentru produsele industriale și agricole, cu excepția celor sensibile, pentru care se va aplica o perioadă de tranziție. Astfel, cei care vor veni cu o soluție practică pe piață, vor avea succes, căci rețelele comerciale actuale nu sunt conectate la huburile internaționale”, a declarat viceministrul Economiei.

Agenda de lucru a Conferinței a fost una bogată sub aspect tematic, participanții ei pronunțându-se vis-a-vis de dinamica dezvoltării piețelor internaționale de asigurări, interdependența dintre stat, business și societate, asigurarea grupurilor financiar-industriale, tendințele mondiale în domeniul asigurărilor în medicină, aspectele concurenței și parteneriatului pe piața asigurărilor, pronosticuri de dezvoltare a pieței asigurărilor etc.

De rând cu delegați din Polonia, Letonia, Lituania, Rusia, Belarus și din alte țări, în fața celor prezenti a rostit un discurs Victor Captari, creionând un tablou veridic al pieței de asigurări din Republica Moldova, referindu-se la tendințele și realizările din domeniu. Însă cu cel mai viu interes au ascultat participanții la Conferință

informația privind lansarea de la 1 februarie curent în Republica Moldova a sistemului informațional automatizat de stat RCA Data, care constituie o nouătate absolută nu doar pentru spațiul ex-sovietic.

Dată fiind multitudinea de similitudini în dezvoltarea pieței de asigurări, precum și a tangențelor privind trendurile de perspectivă din ramară, Victor Captari, vicepreședinte al CNPF și Andrei Stasevskii, președintele Comisiei Naționale pentru reglementare a pieței de servicii financiare a Ucrainei, au convenit la o colaborare mai strânsă dintre comisiile ambelor state întru atingerea obiectivelor pe care și le-au propus în dezvoltarea piețelor financiare nebancare ale Republicii Moldova și Ucrainei.

Serviciul de presă CNPF

Forumul este organizat de Organizația privind Atragerea Investițiilor și Promovarea Exporturilor din Moldova (MIEPO), Agenția pentru Dezvoltarea antreprenorialului internațional UBIFRANCE și Camera de Comerț și Industrie moldo-franceză.

R.Moldova va avea propriul laborator vamal de expertizare a produselor importate

Serviciul Vamal va fi dotat cu un laborator vamal performant și modern în cadrul unui proiect finanțat din fondurile europene, proiect lansat oficial la 4 martie, comunică MOLDPRES.

Odată cu deschiderea laboratorului, expertiza și cercetarea mărfurilor vor fi desfășurate în condiții de laborator de către expertii Serviciului Vamal, instruiți special în acest sens. Până în prezent expertizele sunt efectuate cu suportul laboratoarelor vamale din țările vecine și altor instituții competente.

Proiectul „IMPEFO – îmbunătățirea cooperării transfrontaliere între R. Moldova și România privind produsele petroliere și alimentare” este implementat de către Serviciul Vamal al RM în parteneriat cu Autoritatea Națională a Văimilor din România.

Proiectul prevede construcția și dotarea cu echipament modern a unui laborator vamal, precum și achiziția a două laboratoare mobile, care vor fi înzestrate cu utilaj performant.

În consecință, autoritatea vamală va dispune de instrumente de control al mărfurilor, în special verificarea corectitudinii codului tarifar, originii și valorii mărfurilor, ce va facilita calcularea și încasarea taxelor și impozitelor în bugetul de stat. Totodată, organul vamal va putea identifica bunuri periculoase sau prohibite pentru introducere în țară și astfel va preveni importul mărfurilor care nu corespund cerințelor sau sunt contrafăcute.

Implementarea acestui proiect va facilita esențial activitatea Serviciului Vamal ce ține de contracararea fraudelor vamale.

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

ASIGURĂRILE ÎN ȘTIRI

Încă o companie de asigurări a părăsit piața de profil din R. Moldova

Încă o companie a părăsit piața de asigurări din R. Moldova. Este vorba despre Vitoriasig SA care își începează activitatea pe piața de asigurări din Moldova.

Compania de asigurări s-a adresat organului de supraveghere privind depunerea benevolă a licenței, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a hotărât să retragă licența Companiei „Asigurări Generale Vitoriasig”.

Companie i-a fost prescrisă suspendarea tuturor operațiunilor bancare, cu excepția cazurilor legate de cheltuielile sale curente de întreținere, de încasarea mijloacelor bănești și de plata despăgubirilor de asigurare pentru contractele de asigurare încheiate anterior retragerii licenței.

Vitoriasig ocupa penultima poziție în lista societăților de asigurare din Moldova. Subscríerile în valoare de aproximativ 3,6 mil. lei în 3 trimestre ale anului trecut reprezintă 0,45 la sută din piață. Capitalul statutar al companiei constituie mai puțin de 17 mil. lei. Coeficientul lichidității la finele lunii septembrie 2012 a fost cel mai mic pe piața de asigurări – 0,1 la sută, iar nivelul capacitații de plată – 8,2 la sută. În perioada vizată compania a înregistrat pierderi de 291 mil. lei.

Merită de menționat că în anul 2011 și-au încetat activitatea trei companii de asigurare, pe fondul incapacității de a respecta legislația în vigoare: ARTAS, EDICT și IDEEA Asigurări. Alte 3 companii – AFES Moldova, GARANT și ALIANTA MOLDCOOP au încetat să mai activeze după expirarea licențelor.

Capital Market informează: În prezent, pe piața de profil activează 17 companii. Cele 18 companii de asigurări care activeau în anul precedent au subscris în trei trimestre ale anului trecut 785 mil. lei.

Compania de asigurări Ideea Asigurări va fi reorganizată din SA în SRL și va fi redenumită în Next step

O decizie în acest sens a fost aprobată de acționari care dețin 120 mil. de acțiuni (100%) cu drept de vot, în cadrul unei adunări extraordinare. Acționarii au aprobat și decizia de reorganizare din SA în SRL, redenumirea companiei, convertirea acțiunilor SA în cote-părți de capital social din SRL și decizia de adoptare a documentului de constituire a Next step.

Donaris-Group a premiat câștigătorii în cadrul promoției „PROMOBROKER – 2012”

În cadrul promoției „PROMOBROKER – 2012” organizată de Donaris-Group la mijlocul lunii februarie, conform rezultatelor trimestrului III, 2012 au fost nominalizate următoarele companii de asigurări: Exclusive Broker, Broker Pro, Asigvital.

Rezultatele pentru trimestrul IV, 2012, au creat încă un clasament al câștigătorilor, astfel încât primele trei locuri au fost ocupate (în ordine descrescătoare) de companiile: Promoasig Universitas, Exclusive Broker, Brokersig.

Marele Premiu pentru subscríerea de prime în volume considerabile i-a revenit B. A. R. COVERINS SRL, clasată pe locul întâi în anul 2012.

T.S.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresa: 67770

Poșta Moldovei: PM 21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACTIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR:

225139437, c/f 1003600114204,

BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA., fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziua au fost utilizate stiri agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactiei. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Sergiu SÎTNIC:

“Reglementarea corectă a pieței de comunicații determină dezvoltarea concurenței sănătoase”

Interviu exclusiv cu directorul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) Sergiu SÎTNIC, realizat de corespondentul agenției de presă „INFOTAG” Marina PRODIUS

– Ce schimbări se așteaptă pe piața de comunicații electronice a Moldovei în anul 2013?

– Este o chestiune de politică și strategie în domeniul comunicațiilor și ar fi mai corect să adresăm această întrebare ministerului de resort. Totuși, este de notat faptul că, la începutul lunii februarie, Guvernul a aprobat Programul de management al spectrului de frecvențe radio pe anii 2013-2020, care prevede alocarea unor frecvențe radio suplimentare pentru dezvoltarea rețelelor mobile de acces în bandă largă. Ministerul pregătește încă două proiecte – Programul de tranzitie la televiziunea digitală și Strategia „Moldova digitală 2020”, documente strategice care vor da răspunsuri la mai multe întrebări. Sarcina Agenției rezidă în asigurarea implementării programelor strategice ale domeniului.

Ghidându-se de Programul menționat, Agenția va continua anul curent procesul de creare a condițiilor necesare pentru implementarea și dezvoltarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice cu acces radio în bandă largă. Cu acest scop, planificăm să organizăm trei concursuri pentru eliberarea licențelor de utilizare a următoarelor resurse ale spectrului radio: o sub-bandă de frecvențe din banda 3600-3800 MHz – pentru servicii publice de comunicații electronice mobile terestre cu acces radio în bandă largă, a canalelor/frecvențelor radio din banda 2100 MHz – pentru rețele mobile de generația a treia (3G), a canalelor/frecvențelor radio din banda 2500-2690 MHz – pentru rețele și servicii de comunicații electronice cu acces radio în bandă largă (4G).

Toate licențele pe care le va elibera Agenția în acest an au menirea de a contribui la dezvoltarea serviciilor de acces în bandă largă la Internet. După aprobarea de către Guvern a Programului de management al spectrului de frecvențe radio, operatorii dispun de informație completă despre lista frecvențelor disponibile, costul acestora și condițiile, în care ele vor fi expuse la concurs. Acest lucru le va permite să-și planifice mai judicios activitatea, să elaboreze o politică investițională și de afaceri mai eficientă. Totodată, acest factor va contribui la dezvoltarea unei concurențe mai sănătoase pe piețele de comunicații electronice.

O altă sarcină a Agenției pentru anul 2013 este implementarea în Republica Moldova a portabilității numerelor telefonice. Acum ne aflăm la ultima etapă de pregătire a implementării portabilității numerelor în rețelele de telefonie mobilă. De la 1 mai 2013, operatorii acestor rețele trebuie să ofere clienților lor posibilitatea de a trece la alt operator, fără a-și schimba numărul de telefon.

Nu mai puțin importantă este și activitatea Agenției privind identificarea și analiza piețelor relevante. Primul ciclu al acestui proces l-am realizat în anii 2010-2012, iar în anul 2013 am demarat ciclul

al doilea. Tin să accentuez că RM este prima țară din spațiul CSI, care a aplicat în practică reglementarea preventivă a piețelor de comunicații electronice. În cadrul acestui proces, Agenția identifică problemele concurenței, existente pe piețele relevante, desemnează operatorii cu putere semnificativă pe aceste piețe și le impune obligații speciale preventive. Scopul acestor măsuri este prevenirea utilizării de către furnizorii menționați a puterii lor de piață în detrimentul concurenței.

Toate acțiunile și deciziile luate de Agenție urmăresc scopul de a crea condiții necesare pentru dezvoltarea unui mediu concurențial sănătos pe piața de comunicații electronice, mediu care aduce beneficii directe consumatorilor de servicii.

– Ce înseamnă noțiunea „piată relevantă” și ce obligații pot fi impuse operatorilor cu putere semnificativă pe piață?

Piața relevantă este o piață de produse și/sau servicii din domeniul comunicațiilor electronice, caracteristicile căreia justifică impunerea măsurilor de reglementare preventivă a pieței date. Această concepție reiese din faptul că, dacă pe o anumită piață există unul sau câțiva operatori cu putere de piață suficientă pentru a-și permite un comportament independent în raport cu concurenții și clienții săi, apoi pentru asigurarea funcționării eficiente a acestei piețe este nevoie de o măsură de reglementare în forma impunerii unor obligații speciale preventive acestor operatori. Măsura dată poate include obligații în vederea oferirii accesului concurenților la propria rețea și la infrastructura asociată, tratării non-discriminatorii a concurenților, asigurării transparenței serviciilor oferite acestora, reglementarea tarifelor și orientarea lor la nivelul pretului de cost, implementarea evidenței contabile separate, publicarea ofertelor de referință pentru interconectare.

Tin să accentuez că analiza piețelor relevante este realizată în conformitate cu principiile de care se ghidăză organele antimonopol, dar deosebirea rezidă în măsurile de anticipare a utilizării puterii de piață în detrimentul concurenței. Un asemenea sistem de reglementare este stabilit de Legea comunicațiilor electronice și corespunde practiciei generale de reglementare a acestui sector în UE. Dacă în urma analizei piețelor se constată lipsa unei concurențe efective, apoi Agenția desemnează operatorii cu putere semnificativă pe aceste piețe și le impune una sau câteva obligații speciale preventive. În anul 2009 Agenția a propus spre identificare nouă piețe relevante, opt dintre care sunt angro și una – cu amănuntul. Toate aceste piețe au fost definite drept susceptibile reglementării preventive în corespondere cu directivele UE.

Ultima lucrare de proporții a fost realizată pe piețele angro de terminare a apelurilor în rețelele de comunicații mobile și fixe. Să luăm, spre exemplu, piața de terminare a apelurilor în rețelele mobile. Ati observat, probabil, că apelurile efectuate de Dvs. în interiorul rețelei operatorului Dvs. sunt cu mult mai ieftine decât cele efectuate în exterior, în rețea altui operator. Această situație de piață este generată de tarifele exagerate care au fost stabilite de operatori pentru terminarea reciprocă a traficului. Pentru operatorii mari apelurile mai ieftine în propria rețea sunt mai convenabile, deoarece creează un puternic efect de rețea și îi protejează de concurența unor operatori mici sau noi intrați pe piață.

Tarifele exagerate pentru transmiterea traficului (chiar dacă tarifele aplicate de operatori sunt simetrice) face imposibilă concurența din partea operatorilor mici sau ai celor noi intrați pe piață cu tarifele interne de rețea ale operatorilor mari. În urma efectuării analizei pieței de terminare a apelurilor în rețelele mobile, Agenția a constatat

că terminarea apelurilor în rețea a fiecărui operator este o piață aparte, pe care operatorul deține o cotă de 100% și o controlează completamente, precum și faptul că toți operatorii de telefonie mobilă dețin o putere semnificativă pe această piață. Agenția a stabilit că tarifele pentru terminarea apelurilor, aplicate de operatori cu începere din anul 2003, sunt de aproape cinci ori mai mari decât prețul real al serviciului. Ca rezultat, Agenția a impus acestor operatori o serie de obligații speciale preventive, printre care și reducerea etapizată a tarifelor pentru terminarea apelurilor în rețelele de telefonie mobilă.

În acest sens, Agenția a elaborat și aprobat o metodologie specială de calculare a tarifelor date, bazată pe cheltuielile reale, și a stabilit opt etape de reducere a acestor tarife. Acest proces a început în ianuarie 2010 și urmează să fie încheiat în iunie 2014. În urma acestei lucrări, tariful pentru terminarea apelurilor în rețelele de telefonie mobilă se va reduce de la 7 centi SUA/min. până la 1,53 centi SUA/min. În prezent, acest tarif a fost redus până la 3,08 centi SUA/min. Deja astăzi mijloacele economisite de operatori pot fi utilizate pentru dezvoltarea și implementarea noilor tehnologii și servicii, pentru compensarea reducerii costului apelurilor abonaților săi în alte rețele. Este important să menționăm că aceleasi lucrări au fost realizate și pentru reducerea tarifelor la terminarea apelurilor în rețelele de telefonie fixă. Astăzi pare un lucru firesc, însă până a pune în aplicare această hotărâre a fost nevoie de zeci de săptămâni și multe dezbateri la care au participat practic toți operatorii de pe piețele de telefonie mobilă și fixă.

– Dezvoltarea informațională a RM este neuniformă. Ce ar trebui să întreprindem, pentru ca infrastructura de telecomunicații și posibilitățile implementării noilor tehnologii să se extindă pre tutindeni, și nu doar în capitală?

– Întâi de toate vreau să amintesc că piața comunicațiilor electronice este liberalizată din anul 2004. Aceasta înseamnă că orice operator poate practica la propria discreție orice gen autorizat de activitate. Operatorii pot stabili ce servicii vor presta și unde anume, fie pe întreg teritoriul RM, fie în anumite localități. Caracterul neuniform al dezvoltării comunicațiilor este determinat de densitatea neuniformă a potentialilor utilizatori și de solvabilitatea acestora, precum și de decalajul digital existent între mediul urban și mediul rural. Pentru reducerea inegalității digitale între aceste zone, se impune luarea unui set mai larg de măsuri.

Este cunoscut faptul că rețelele mobile realizează cu succes sarcinile asigurării cererii la servicii moderne, care sunt mai ieftine decât cele de comunicații prin fir. Asignarea noilor frecvențe pentru rețelele mobile, mai cu seamă, a frecvențelor dividendului digital (resursele din banda de frecvențe 790-862 MHz, utilizate de emisia terestră analogică), implementarea refarming-ului frecvențelor (spre exemplu, rezoluția utilizării frecvențelor GSM (2G) pentru rețelele 3G și 4G), precum și eventuala perspectivă de utilizare a celui de-al doilea dividend digital (frecvențele 698-790 MHz) pentru rețelele mobile cu acces în bandă largă, vor soluționa problema acoperirii teritoriale cu HSPA (generația de comunicații mobile 3. x), LTE (4G) mai degrabă, decât utilizarea frecvențelor din benzile 2100, 2600 și 3600 MHz (ultimele reprezentă soluții bune pentru sarcina asigurării capacitatii de rețea în localitățile cu densitatea sporită a abonaților).

Pentru a ieftini rețelele operatorilor și a accelera desfășurarea acestora, este necesară utilizarea mai eficientă a infrastructurii disponibile prin asigurarea accesului comun la ea. Pe de o parte, se va reduce media costurilor pentru serviciile finale ale operatorilor care dețin infrastructura, iar pe de altă parte – pasul va permite celorlalți operatori să dezvolte rețelele fără dublarea costisitoare a infrastructurii. La finele anului 2012, Agenția a propus conceptul dezvoltării bazei normativ-juridice pentru utilizarea mai eficientă în comun a infrastructurii operatorilor de rețele fixe și mobile. Considerăm că soluționarea problemelor legate de dreptul de trecere a operatorilor prin proprietatea privată și de stat, va impulsiona procesul de dezvoltare a rețelelor.

Unul dintre instrumentele de influențare asupra decalajului digital este și serviciul universal care încă nu este implementat în Moldova. Serviciul universal reprezintă mecanismul de asigurare a populației cu un coș de servicii obligatorii, indiferent de locul amplasării utilizatorului și de capacitatea de cumplare a acestuia.

– La ce să ne așteptăm în urma implementării portabilității numerelor telefonice în Moldova?

– Portabilitatea numerelor reprezintă oportunitatea oferită oricărui abonat de a-și păstra numărul de telefon odată cu trecerea acestuia de la un operator la altul. Trecerea liberă la alt operator este posibilă și astăzi, însă utilizatorii adeseori nu se încumetă să facă pentru că nu doresc să-și schimbe numărul deținut, număr cu care s-au obișnuit, care este cunoscut de colegii săi, de prietenii, rude, parteneri de afaceri, etc. Portabilitatea numerelor oferă dreptul de a schimba operatorul fără a schimba numărul. Această posibilitate va elimina barierele existente în calea doritorilor de a-și schimba operatorul. Pe de altă parte, pentru operatori acest pas va însemna intensificarea concurenței, mai cu seamă, înțând cont și de reducerea concomitentă a tarifelor la terminarea apelurilor. Portabilitatea numerelor va pune capăt dependenței utilizatorilor de un anumit operator. Noi suntem convinși de avantajele acestui pas pentru utilizatori, deoarece operatorii vor lupta cu mai multă răvnă nu doar pentru noii clienți, dar și pentru a nu-i decepționa pe cei vechi. Astfel, chiar dacă unii utilizatori nu vor pune niciodată în aplicare dreptul lor de a-și schimba operatorul și a-și păstra numărul, ei oricum vor avea de câștigat. Dânsii vor primi o mai bună posibilitate de a trece la noi tehnologii și servicii. Spre exemplu, utilizatorii vor putea să-și păstreze numărul de telefon și odată cu trecerea la serviciile moderne triple play.

– Vor proceda oare operatorii la reducerea tarifelor, pentru a nu-și pierde utilizatorii?

– Un răspuns univoc nu există. Tarifele aplicate de operatori oricum nu sunt înalte – nivelul ARPУ (venitul mediu lunar per abonat) al operatorilor este cel mai mic în regiune. În plus, circa 20% din acest venit este susținut artificial din contul tarifelor majorate la terminarea apelurilor internaționale (aceste tarife nu sunt achitate de utilizatori). Este evident că operatorii vor recruta mai leșne abonații activi, numai dacă le vor propune un preț mediu mai redus pentru unitatea de servicii. Posibil, acest lucru se va întâmpla din contul unei oferte cu mai multe servicii incluse contra aceleiași sume. Este cazul să ne înarmăm cu răbdare pentru a vedea cum va reacționa piața la implementarea portabilității numerelor.

– Cum va fi realizat efectiv procesul de portare a numerelor telefonice?

– În cazul în care utilizatorul va decide să-și schimbe operatorul, el se va adresa în modul stabilit la un nou operator pentru a solicita serviciile acestuia, cerându-i, totodată, păstrarea numărului pe care îl deține. În continuare, toate grijile ce țin de transferarea numărului și le va asuma noul operator. Transferul numărului și activarea serviciului se va efectua în termen de până la 5 zile sau, la solicitare, într-un termen mai mare, dar nu mai mult de 30 zile calendaristice. Solicitantul nu este obligat pe moment să încheie conturile cu operatorul precedent (acest lucru poate fi făcut mai târziu), unicul lucru pe care acesta trebuie să-l facă este să prezinte documentele necesare nouui operator. În unele țări, pentru acest serviciu utilizatorul este obligat să achite o plată. Noi am exclus această obligativitate și am simplificat procedura de portare a numerelor.

– Reiese că nu vom mai ști care operator deservește cutare număr?

– Sună peste 50 țări pe glob, în

care este implementat serviciul portabilității numerelor. și în fiecare țară apărea această întrebare. Drept răspuns, a fost aleasă o soluție simplă. Dacă veți apela un număr portat, veți auzi un semnal sonor care vă va avertiza că acest număr este deservit de alt operator, decât cel asociat cu numărul format. La fel, va fi creat un site al Administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea portabilității numerelor, în care orice doritor va putea afla care operator deservește cutare sau cutare număr portat.

– Pe piață RM, se resimte nevoie de unui nou operator de telefonie mobilă?

– Reglementatorul privește piața prin prisma dezvoltării concurenței. Prin urmare, cu cât mai mulți operatori vom avea pe piață de comunicații, cu atât mai bine va fi, în special pentru utilizatorii finali. În aceste condiții concurența sănătoasă se profilează mai distinct. Ce-i drept, există unele restricții în ceea ce privește utilizarea spectrului de frecvențe radio. Aceste resurse sunt limitate și în cazul în care un anumit spectru de frecvențe radio propune o delimitare redusă de canale, spre exemplu, pentru patru operatori, apoi pentru al cincilea nu mai este loc. Dar nimenei nu poate interzice acestuia de a-și încerca puterile pentru a obține dreptul de utilizare a altor resurse ale spectrului de frecvențe radio.

– În martie 2011, SA Moldtelecom intenționa să majoreze tarifele la serviciile de telefonie fixă locală și să reducă tarifele la convorbirile internaționale. În prezent, mai există o asemenea necesitate?

– Noi tratăm această problemă prin prisma necesității creării unor condiții favorabile pentru dezvoltarea unei piețe competitive de telefonie fixă și obținerii, ca rezultat, a unor servicii mai calitative și accesibile cetățenilor. Încă în anul 2002, Agenția a analizat situația privind tarifele pentru serviciile de bază de telefonie fixă prestate de Moldtelecom și a informat Guvernul că tarifele la serviciile pentru populație la nivel local și național sunt sub costuri, iar cele la convorbirile internaționale – peste costuri. Într-o atare situație, serviciile operatorilor alternativi de telefonie fixă sunt non-competitive și afectează dezvoltarea competiției pe piață. În anii 2003-2004, am reușit să înfăptuim doar rebalansarea parțială a tarifelor, dar care a avut efecte pozitive pentru dezvoltarea operatorilor alternativi și, parțial, pentru reevaluarea politicii de dezvoltare a Moldtelecom-ului. Dar și după acești pași, tarifele trebuie supuse periodic procesului de ajustare la costuri. De notat că în condițiile de dezvoltare vertiginosă a Internetului, de sporire a accesibilității smartfonurilor, de utilizare tot mai frecventă a telefoniei mobile, de creștere a concurenței între rețelele tradiționale și cele convergente, miza pe obținerea supraprofiturilor de la telefonia fixă internațională prezintă pentru Moldtelecom un pericol real, deoarece traficul internațional este înlocuit în ritm alert de alte tipuri de telecomunicații.

În anul 2011, Agenția a obligat Moldtelecom-ul să elaboreze și să implementeze evidența contabilă separată în cadrul contabilității sale interne pentru determinarea costului efectiv al tuturor serviciilor prestate. Misiunea respectivă Moldtelecom-ul a finalizat-o în vara anului 2012. Actualmente noi am dus la bun sfârșit verificarea

acestui sistem al evidenței contabile separate.

Pentru anul 2013 planificăm să adoptăm o nouă Metodologie de stabilire a tarifelor pentru serviciile de telefonie fixă prestate de Moldtelecom. Astăzi Agenția are propunerile concrete privind noile tarife și implementarea lor pe etape. Agenția este gata să propună nu doar optimizarea etapizată a abonamentelor actuale la serviciile Moldtelecom-ului, dar și introducerea unor abonamente noi, mai atractive pentru utilizatori. Potrivit Legii comunicatiilor electronice, Agenția aprobă tarifele la serviciile de telefonie fixă, prestate de operatorul cu putere semnificativă pe această piață, doar după coordonarea lor cu Guvernul. Voi menționa că propunerile Agenției vor ține cont atât de necesitatea aducerii tarifelor în corespondere cu costurile reale ale acestora, cât și de realitățile social-economice existente în țară.

– De ce majorarea tarifelor nu s-a produs încă în anul 2004?

– În anii 2003-2004, au fost efectuate două din cele patru etape planificate pentru rebalansarea tarifelor la serviciile de bază de telefonie fixă prestate de SA Moldtelecom. Pe moment, aceasta este tot ce am reușit să facem. Cred că tarifele menționate sunt unicele în RM care nu au fost revizuite în ultimii nouă ani.

– De ce Orange și Moldcell nu lucrează cu aceeași antenă, ca să facă mai ieftine serviciile ambelor companii?

– Dar cine afirmă că ei nu lucrează cu aceeași antenă, mai corect spus, nu folosesc aceleași turnuri de radiocomunicații? O parte a acestei infrastructuri ei o închiriază unii de la alții. Altceva este că utilizarea în comun a infrastructurii pasive, la care raportăm și turnurile de radiocomunicații, este efectuată doar în cazurile în care acest lucru este convenabil ambelor părți. Astăzi reglementatorul nu are posibilitatea de a impune operatorilor careva obligații speciale în acest sens. Pentru a aplica o reglementare specială este necesar de a soluționa anumite lacune legislative. Totodată, există necesitatea de a adopta Legea cu privire la accesul la infrastructură, care ar rezolva o bună parte din problemele existente.

– Agenția a anunțat un curs pentru obținerea licenței pentru dreptul de utilizare a unei sub-benzi de frecvențe radio din benzile 3600-3800 MHz. Aceste frecvențe sunt utilizate pentru tehnologia WiMax. Va fi oare aceasta solicitată pe piață, înțându-se cont de specificul ei și, mai cu seamă, de dimensiunile pieței?

– Noțiunea de frecvențe pentru WiMax este învechită. În prezent, licențele pentru dreptul de utilizare a frecvențelor radio sunt eliberate fără stabilirea tehnologiilor concrete. Vreau să remarc că tehnologia WiMax există și este în dezvoltare. În acest sens, utilizarea ei necesită echipament special, inclusiv terminalul pentru utilizator – dispozitive mobile. WiMax are mai degrabă destinația de transmisie a datelor. Va fi oare solicitată această tehnologie? Vom trăi și vom vedea. Posibil că aceste frecvențe vor fi utilizate în rețelele LTE pentru extinderea capacitatii acestora. Sarcina reglementatorului este de a crea condiții favorabile pentru intrarea și activitatea pe piață a serviciilor de comunicații a diferiți operatori cu tehnologii și servicii noi, condiții care ar stimula concurența sănătoasă pe piață.

Agentii economici vor economisi timp apelând la serviciile de raportare electronică

Pentru a facilita serviciile acordate agentilor economici și pentru a-i ajuta să-și economisească timpul utilizat pentru prezentarea rapoartelor fiscale, Serviciul Fiscal de Stat a lansat „Declarația electronică”. Astfel, circa 24 mii de agenți economici au fost conectați la acest serviciu pentru a-și putea prezenta rapoartele fiscale în format electronic. În acest context, dările de seamă pe suport de hârtie deja nu mai sunt acceptate.

Avantajele noii modalități de raportare asigură operativitatea procesării informației, excluderea erorilor și funcționarea on-line a programului. Serviciul electronic simplifică considerabil lucrul agentilor economici și îi scutește de pierderea timpului. Toate dările de seamă în formă electronică se prezintă gratis și nu necesită certificat digital.

Totodată, Guvernul Republicii Moldova pune în circulație două sisteme electronice de raportare la Compania Națională de Asigurări în Medicină și Casa Națională de Asigurări Sociale: e-CNAM și e-CNAS. Acestea sunt accesibile prin portalul unic al serviciilor publice: www.servicii.gov.md sau direct prin Sistemul Informațional “e-Raportare”: www.raportare.md. Astfel, agenții economici pot transmite rapoarte la CNAM și CNAS prin Internet, economisind timp și simplificând procedura de prezentare a acestora.

Pentru a prezenta darea de seamă prin rețeaua Internet este necesar de a efectua următorii pași: înregistrarea pe site-ul www.raportare.md; îndeplinirea cererii și aplicarea stampele umede; depunerea cererii la Casa Teritorială de Asigurări Sociale CTAS. În prezent, sunt peste trei mii de agenți economici care au fost autorizați să prezinte rapoartele în mod electronic, iar la ora actuală sunt 150 de agenți economici care deja utilizează aceste servicii.

Sistemul electronic e-CNAM oferă o metodă modernă de schimb informațional. Implementarea acestuia permite înlocuirea procedurilor manuale cu cele automatizate în obținerea și procesarea formularelor de raport. Aplicarea sistemului crește calitatea serviciilor oferite de Compania Națională de Asigurări în Medicină, prin reducerea numărului de erori în formulare și prin creșterea calității și veridicității informațiilor. Cu ajutorul serviciului e-CNAM, agenții economici pot depune electronic formularele 2-03 și 2-04 la orice oră și din orice loc unde există acces la Internet.

Serviciul e-CNAM vine cu o serie de beneficii pentru companii. Este vorba de economie de resurse, evitarea contactului cu funcționarul și simplificarea procesului de depunere a formularelor.

Prin intermediul sistemului e-CNAS, angajații din RM pot prezenta în format electronic declarațiile Rev 5 pentru angajații lor concomitent cu declarațiile privind calcularea și utilizarea contribuților de asigurări sociale de stat obligatorii, forma 4-BASS. Avantajele e-CNAS sunt următoarele: eliminarea deplasărilor la Casele Teritoriale de Asigurări Sociale și economisirea timpului de așteptare la ghișee, depistarea automată a divergențelor dintre datele din declarațiile Rev 5 și Forma 4-BASS, greșelilor din datele personale ale angajaților și excluderea necesității de tipărire a documentelor pe suport de hârtie.

Raportarea electronică la CNAM și CNAS poate fi efectuată atât prin intermediul mijloacelor de protecție criptografică a informației, eliberate de I.S. „Centrul de telecomunicații speciale” (CTS), cât și prin intermediul serviciului „Semnatura Mobila”. Pentru a utiliza serviciile e-CNAS, este necesară atât semnătura digitală a directorului întreprinderii, cât și a contabilului-șef.

Pentru obținerea dreptului de semnătură digitală prin intermediul telefonului mobil, sunt folosite certificate eliberate de I.S. „Centrul de telecomunicații speciale”, iar dreptul de înregistrare a utilizatorilor aparține operatorilor de telefonie mobilă (Orange, Moldcell). Costul semnăturii digitale este de 880 lei. Însă, odată cu aplicarea identității electronice pe cartela SIM a telefonului mobil, costurile serviciului se vor reduce semnificativ, iar accesibilitatea va crește, asigură reprezentanții Centrului de Guvernare Electronică.

În acest sens, agenții economici se pot deplasa la reprezentanțele operatorilor de telefonie mobilă cu buletinul de identitate unde vor completa o cerere și vor primi imediat o cartelă SIM specială care include semnătura mobilă și un PIN cod unic. Deși inițial, aceste servicii erau oferite gratuit până la sfârșitul anului trecut, ulterior s-a decis prelungirea acestui termen până la 31 martie 2013. După expirarea acestei perioade, agenții economici vor achita 7 500 de lei pentru integrarea semnături digitale mobile. De asemenea, la momentul înscrerii, fiecare cetățean va putea alege un plan tarifar și un tip de abonament. Coordonatorii programului dau asigurări că fiecare posesor al semnăturii mobile poate fi sigur de faptul că aceasta va oferi un grad sporit de securitate a operațiunilor executate, integritatea datelor, rapiditatea procesării, confidențialitate.

Lansarea acestor noi servicii de raportare electronică se înscrise în cadrul evenimentelor din cadrul proiectului-pilot „Guvern fără hârtie”. Astfel, autoritățile își propun ca până în 2020 toate serviciile publice să poată fi accesate on-line.

Cristina MIRON

Salariul minim din Republica Moldova, de 50 de ori mai mic față de media europeană

Republica Moldova este pe ultima poziție privind salariul minim (circa 37 euro) comparativ cu statele din UE, potrivit datelor Eurostat. Or, salariul minim din Republica Moldova a rămas neschimbat din 2009.

În ce privește statele vecine, salariul minim din Ucraina este practic dublu față de cel din Republica Moldova și constituie 108 euro. Iar în Federația Rusă și Belarus acesta este de 129 euro și, respectiv, 122 euro.

La polul opus al clasamentului cu cele mai ridicate salarii minime sunt Luxemburg – 1874 euro, care este de peste 50 de ori mai mare față de Republica Moldova. În Belgia, Olanda, Irlanda, Franța și Marea Britanie salariul minim este de 1024-1359 euro, lunar. În timp ce în Polonia, Ungaria, Slovacia, Estonia, Cehia și Lituană sunt cele mai mici salarii la nivelul statelor din UE, de 377-287 euro lunar.

Deocamdată, mai multe state din UE nu au reglementat prin legislație salariul minim lunar atribuit angajaților. De exemplu, în Germania, Italia, Norvegia și Austria cuantumul salariului minim lipsește, de aceea mărimea acestuia diferă în țările respective.

LEGISLATIA MOLDOVENASCĂ STABILEȘTE UN SALARIU MINIM DE 800 LEI PENTRU ANAGAJȚII NECALIFICAȚI

Conform legislației moldoveniști, pentru angajații care nu au nici o calificare (nu au studii profesionale sau universitare, nu au trecut cursuri de calificare) și prestează muncă necalificată, salariul minim este stabilit prin hotărâre privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară și constituie 800 lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 ore (în medie pe lună), ceea ce reprezintă 4,73 lei pe oră. Prevederile acestei hotărâri se răsfrâng și asupra stabilirii salariului minim în organizațiile bugetare.

Potrivit hotărârii de guvern pentru angajații calificați (începând cu gradul I de calificare), cuantumul salariului minim era stabilit până acum prin Hotărârea Guvernului cu privire la salariul tarifar pentru categoria I de calificare a angajaților din unitățile cu autonomie financiară și cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile. Însă începând cu 2010 a intrat în vigoare Convenția colectivă (nivel național). Cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real. Conform acestei convenții, începând cu 1 februarie 2010, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real

(la întreprinderi, organizații, instituții cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, în continuare – unități) va constitui 7,69 lei pe oră sau 1300 lei pe lună.

Prin derogare de la regula generală, pentru personalul de bază din unitățile ramurii agriculturii și silviculturii cuantumul minim garantat al salariului, până la următoarea modificare, va fi de 90% din mărimea nominală (5,86 lei pe oră sau 990 lei pe lună), iar pentru personalul auxiliar din aceste ramuri salariul de bază se va stabili în cuantum de cel puțin 3,55 lei pe oră sau de cel puțin 600 lei pe lună.

În cazul aplicării de către unități a sistemului tarifar de salarizare, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real va servi drept bază pentru negocierea și stabilirea în convențiile colective la nivel de ramură sau în contractele colective de muncă la nivel de unitate a salariului tarifar pentru categoria I de calificare, iar în cazul aplicării sistemului netarifar de salarizare – drept limită minimă a salariului, pentru diferențierea nivelului de salarizare pe categorii de angajați.

„La încheierea contractului de muncă cu angajatul, se poate stabili un program incomplet de muncă (specificat în contractul individual de muncă), spre exemplu, de 2,3,4 ore lucrătoare pe zi, în loc de 8 (program complet)”, se mai spune în hotărârea de guvern.

SINDICATELE SOLICITĂ MAJORAREA SALARIULUI MINIM, DAR FĂRĂ SUCCES

Din 2009 începând Confederația Națională a Sindicatelor a solicitat de nenumărate ori majorarea salariului minim în condițiile în care minimul de existență este în continuă creștere. Potrivit ultimelor date statistice, minimul de existență a

constituit în trimestrul trei din 2012, în medie pe o persoană, 1456,9 lei, fiind în creștere față de trimestrul III, 2011. Majorarea minimului de existență este determinată preponderent de creșterea prețurilor, în special la produse alimentare. Pe medii de reședință minimul de existență se caracterizează prin valori mai mari pentru mediul urban – 1563,9 lei sau cu 13,3% mai mult comparativ cu mediul rural – 1380,3 lei. Pe categorii de populație, valoarea maximă a minimului de existență revine populației în vîrstă aptă de muncă – 1531,9 lei, și în special bărbaților – 1614,9 lei.

Pentru pensionari minimul de existență a constituit 1259,5 lei și reprezintă 86,5% din valoarea medie pentru totalul populației. În același timp, valoarea medie a pensiei lunare stabilite la 1 octombrie 2012 a constituit 957,9 lei sau cu 9,6% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Respectiv, pensia medie reprezintă 76,1% din valoarea medie a minimului de existență pentru pensionari comparativ cu 72,4% în trimestrul III, 2011.

Minimul de existență pentru copii constituie în medie 1364,3 lei lunar, cu o diferență acescui indicator în funcție de vîrstă copilului, de la 577,4 lei pentru un copil în vîrstă de până la un an și 1528,5 lei pentru un copil de 7-16 ani.

Potrivit intenției sindicaliștilor, care a rămas doar pe hârtie, salariul minim urma să fie majorat începând cu 1 ianuarie 2013, la 1000 lei lunar, începând cu 1 septembrie 2013 – 1200 lei lunar și de la 1 ianuarie 2014 – în cuantumul egal cu minimul de existență. „Ultima dată salariul minim pe țară a fost reexaminat de guvern în anul 2009 și a fost majorat de la 400 la 600 de lei. Din 2009 și până în 2011 indicele prețurilor de consum a crescut cu 15,5%, produsul intern brut s-a majorat cu 15,1%,

1 iunie 2013, în cuantum de 900 lei. Aceasta va asigura o majorare a salariilor, în medie cu 15%, pentru circa 107 mii angajați din instituțiile bugetare, fără implicarea majorării salariului minim pe țară.

Grupul de deputați menționează, de asemenea, că minimul garantat al salariului în sectorul real „nu poate fi mai mic decât 1500 de lei pentru anul 2013”. În decizia Guvernului se menționează că cuantumul minimului garantat al salariului în sectorul real „se va efectua în mod legal, prin hotărâre de Guvern, în luna aprilie 2013, conform indicatorilor reali atinși în anul 2012, iar acest cuantum poate fi chiar mai mare decât cel propus în proiectul de lege”.

SALARIUL MINIM, LA JUMĂTATE DIN NECESARUL DE CHELTUIELI

În condițiile în care salariul minim pe țară constituie 600 de lei lunar pentru un angajat, iar minimul de existență este de 1507,3 lei, fiind în creștere cu 2,3%, acesta nu acoperă nici jumătate din necesarul minimului de cheltuieli. Cea mai mare parte a cheltuielilor este destinată acoperirii necesarului de consum alimentar – 42%. Pentru întreținerea locuinței o persoană, în medie, a alocat 19% din cheltuielile totale de consum (- 0,7 p. p.), iar pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 10,3% (+ 0,1 p. p.). Celelalte cheltuieli au fost direcționate pentru serviciile de sănătate (6,5% față de 5,2% în trimestrul III 2011), transport (4,3% față de 5,2%), comunicații (4,3% față de 4,1%), dotarea locuinței (4,1% față de 4,4%), învățământ – 1,0% (nivelul anului precedent).

REMUNERAREA MINIMĂ, CONVENABILĂ ANGAJATORILOR CARE ACHITĂ SALARIU “ÎN PLIC”

Chiar dacă salariul minim nu acoperă minimul de existență, acesta este achitat de angajatori care achită salariu “în plic”, pentru evitarea achitării impozitelor, care constituie 29% pentru anagajatori. Astfel, achitarea salariului minim îi scutește pe angajatori de o parte din plătile la bugetul de stat. Potrivit grupului de lucru responsabil de propunerea de politici publice din cadrul guvernului, cel puțin 57 la sută din numărul total al populației ocupate nu-și declară venitul real, iar în urma evaluării situației s-a ajuns la concluzia că valoarea veniturilor nedeclarate a fost de cel puțin 9,3 miliarde lei, constituind cel puțin 13% din PIB. Ca urmare, pierderile la bugetul public național din cauza acestui fenomen au fost de cel puțin 4,7 miliarde lei.

Victor URSU

Carlos Slim, pe primul loc în topul Forbes

Mexicanul Carlos Slim Helu s-a menținut pe prima poziție în topul Forbes al miliardarilor pentru anul 2013, cu o avere estimată la 73 miliarde de dolari, urmat de cofondatorul Microsoft Bill Gates, în timp ce Warren Buffett nu s-a încadrat în top 3 pentru prima dată din 2000.

Carlos Slim controlează grupul America Movil, cea mai mare companie de telecomunicații din America Centrală și de Sud. Miliardarul mexican și-a extins recent imperiul în Europa, prin achiziția unor companii telecom din Olanda și Austria, investiții care nu au dat roade până în prezent.

Pe poziția a doua se menține cofondatorul Microsoft Bill Gates, cu o avere de 67 miliarde de dolari.

Locul al treilea, cu o avere de 57 miliarde de dolari, este ocupat de spaniolul Amancio Ortega, fondatorul grupului Inditex, din care face parte și retailerul de imbrăcăminte Zara.

Miliardarul american Warren Buffett se găsește pe locul 4, cu o avere de 53,5 miliarde de dolari, urmat de fondatorul Oracle Larry Ellison – 43 miliarde de dolari. Buffett nu a intrat în top 3 pentru prima dată din anul 2000, deși a reușit să-și majoreze averea cu 9,5 miliarde de dolari în ultimul an, notează Forbes.

Locul al șaselea este disputat de frații Charles și David Koch, cu 34 miliarde de dolari fiecare. Frații Koch se numără printre cei mai influenți oameni de afaceri din Statele Unite și dețin afaceri diversificate, de la industria apărării la producția de bunuri de larg consum.

Pe locul opt se alfă omul de afaceri Li Ka-shing, de origine din Hong Kong, cu o avere de 31 miliarde de dolari. Ka-shing controlează grupul Hutchinson Whampoa, cu afaceri diversificate, în principal în energie, utilități și telecomunicații.

Poziția a noua este ocupată de Liliane Bettencourt (Franta), principalul acționar al producătorului de cosmetice L'Oréal, cu o avere estimată la 30 miliarde de dolari.

Top 10 este închis de Bernard Ar-

nault, fondatorul Luis Vuitton Moët Hennessy (LVMH) și cel mai influent om de afaceri francez, cu o avere de 29 miliarde de dolari.

Forbes a numărat în acest an 1.426 de miliardari la nivel mondial, cu o avere totală de 5.400 miliarde de dolari, în urcarea de la 4.600 miliarde de dolari la începutul anului trecut. Numărul averilor mai mari de 10 miliarde de dolari a crescut cu 210.

Statele Unite conduc topul cu 442 de miliardari, urmate de regiunea Asia-Pacific (386), Europa (366), cele două continente americane (129), apoi Oriental Mijlociu și Africa (103).

Prințul Alwaleed bin Talal, cel mai bogat om din lumea arabă, a anunțat că a "rupt legăturile" cu echipa care se ocupă de lista miliardarilor publicată de revista Forbes, acuzând utilizarea unei metode incorecte de evaluare a averilor, cu o înclinație împotriva investitorilor.

Kingdom Holding Company a precizat că va continua să colaboreze cu Bloomberg Billionaires Index, topul miliardarilor lansat anul trecut de grupul Bloomberg care concurează cu lista Forbes. Topul Bloomberg este actualizat la zi, în funcție de evoluția piețelor financiare.

După calculele Bloomberg, averea

importantă la Twitter.

Kingdom Holding Company denunță într-un comunicat că Forbes ar utiliza o metodă incorectă de evaluare a averilor, cu o înclinație împotriva oamenilor de afaceri din Oriental Mijlociu. Compania nu a precizat la cât evaluatează averea Prințului Alwaleed.

Un purtător de cuvânt al Forbes, cîtătinut de Financial Times, susține că investitorul saudit își evaluatează averea la 29,6 miliarde de dolari.

Prințul Alwaleed s-ar plasa astfel în topul celor mai bogăți 10 oameni din lume, deasupra omului de afaceri francez Bernard Arnault, fondatorul Luis Vuitton Moët Hennessy (LVMH) și cel mai influent om de afaceri francez, cu o avere evaluată la 29 miliarde de dolari.

Kingdom Holding Company a precizat că va continua să colaboreze cu Bloomberg Billionaires Index, topul miliardarilor lansat anul trecut de grupul Bloomberg care concurează cu lista Forbes. Topul Bloomberg este actualizat la zi, în funcție de evoluția piețelor financiare.

După calculele Bloomberg, averea Prințului Alwaleed se cifra la 28 miliarde de dolari luni seară, locul 16 în lume. Kingdom Holding apreciază că estimările Bloomberg sunt mai corecte și iau în calcul și cifrele comunicate de companie.

zonei euro și FMI. Fondurile sunt necesare pentru a împiedica colapsul finanțier al statului din cauza îndatorării foarte ridicate.

UE și Japonia vor lansa în martie negocieri pentru un acord de liber schimb

Uniunea Europeană și Japonia vor organiza în martie un summit pentru a lansa formal negocierile referitoare la un amplu acord de liber schimb, au declarat surse apropiate situației pentru cotidianul nipon Nikkei.

Președintele UE, Herman Van Rompuy, și șeful Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, vor vizita Tokyo în ultima săptămână din martie pentru a se întâlni cu premierul Japoniei, Shinzo Abe, scrie Nikkei.

Liderii europeni și niponi vor da startul negocierilor pentru liberalizarea comerțului și eliminarea barierelor pentru servicii și investiții.

În plus, ar urma să înceapă discuții pentru un "acord politic" vizând cooperarea în domeniile securitate, mediu, știință și tehnologie.

Miniștrii responsabili pentru comerț din UE au convenit în noiembrie să înceapă discuțiile pentru acordul de liber schimb cu Japonia, dar s-au angajat să protejeze producătorii auto afectați de criză din Europa.

Companiile europene care produc autovehicule și componente auto se tem că renunțarea la tarifele comerciale ar conduce la creșterea puternică a importurilor din Japonia, după ce o întrelegere similară cu Coreea de Sud a accelerat vânzările auto ale companiilor sud-coreene în UE.

Grecia a fost reclasificată ca piață emergentă de unul dintre marile fonduri de investiții din SUA

Grecia a fost reclasificată de la nivelul de piață dezvoltată la cel de piață emergentă de către fondul american de investiții Russell Investments, cu active în administrare de 163 miliarde de dolari, potrivit CNBC.

Piața elenă constituie un motiv de îngrijorare încă din 2009, din cauza îndatorării nesustenabile, și a încetării să respecte "condițiile macro și de risc operațional" pentru a face parte din categoria piețelor dezvoltate.

"Este un anunț major și cu siguranță o palmă pentru Grecia. Contează dacă ești legat de un indice, dar dacă este vorba despre cât de atractivă pentru investiții este o companie elenă, atunci este doar zgromot", a declarat Jerry Weisman, economist-șef la OppenheimerFunds, adăugând că se așteaptă ca impactul asupra investitorilor să fie redus.

Reclasificările sunt rare, dar au loc dacă o țară încetează să mai întrunească criteriile categoriei în care se află, potrivit Russell Investments.

"Este nevoie de trei ani de schimbări susținute ale indicatorilor economici pentru ca o țară să fie reclasificată. Metodologia Russell prevede ca piețele dezvoltate să fie, în general, cele mai lipsite de risc și cele mai eficiente pentru tranzacții, în timp ce piețele emergente și cele de frontieră sunt mai riscante și mai puțin eficiente pe ansamblu", a explicitat fondul de investiții.

Grecia se află în al șaselea an de recesiune și a fost nevoie să implementeze reforme și măsuri dure de austerație pentru a primi împrumuturi externe de la statele

China a devenit cel mai mare importator de petrol din lume, depășind SUA

China a devenit cel mai mare importator de petrol la nivel global, potrivit datelor pentru luna decembrie, după ce a depășit Statele Unite, care se află în această poziție de la mijlocul anilor '70, potrivit Financial Times

Situarea SUA de cel mai mare importator de petrol din lume a determinat politica externă americană față de statele bogate în hidrocarburi precum Arabia Saudită, Irak, Venezuela, Nigeria și țările din regiunea Mării Caspice.

Schimbarea de poziții între cele două mari economii este provizorie, pentru că sunt așteptate noi date, care ar putea arăta că importurile din decembrie au fost influențate de calcule legate de taxe. Companiile americane obișnuiesc să reducă în decembrie achizițiile de petrol pentru a-și diminua stocurile și, în consecință, taxele pe care trebuie să le plătească.

Importurile nete de petrol ale SUA – ție și produse rafinate – au scăzut la 5,98 milioane de barili pe zi în decembrie, minimul începând cu februarie 1992, potrivit unor date provizorii anunțate de administrația pentru informație în sectorul energetic din SUA.

În aceeași lună, importurile nete ale Chinei – definite la fel, ca ție și produse rafinate – au urcat la 6,12 milioane de barili pe zi, potrivit autorităților vamale.

"China pare să fi depășit SUA, devenind cel mai mare importator net de ție și produse din ție", a declarat Eric Lee, analist la divizia din New York a Citigroup.

Importurile nete de petrol ale SUA au revenit semnificativ în ianuarie față de decembrie în fiecare din ultimii zece ani, sugerând că SUA ar putea păstra în continuare primul loc.

China a publicat deja date pentru ianuarie, luna în care importurile nete s-au situat la 6,3 milioane de barili de petrol pe zi.

În funcție de nivelul anual, SUA rămân cel mai mare importator net, însă diferența față de China s-a redus puternic. În 2012, SUA au înregistrat importuri nete de 7,14 milioane de barili pe zi, minimul ultimilor 20 de ani, în timp ce media importurilor nete ale Chinei a fost de 5,72 milioane de barili pe zi.

Analiștii din industria petrolieră consideră că și în cazul în care luna ianuarie reduce pe prima poziție SUA, China va prelua postura de cel mai mare importator în acest an sau la începutul anului următor, întrucât creșterea producției în Statele Unite, alimentată de exploatarea șisturilor bituminoase, reduce necesarul achizițiilor externe.

În același timp, companiile americane cu activități de rafinare, precum ExxonMobil și Phillips 66, exportă cantități record de produse petroliere pentru a face față cererii ridicate de benzina, motorina și kerosen din America Latină și Africa.

Producția de petrol a SUA a crescut anul trecut cu peste 800.000 de barili pe zi, cel mai puternic avans pentru Statele Unite în ultimii 150 de ani. Creșterea producției interne a ajutat SUA să-și reducă dependența față de țările producătoare din OPEC.

Comisia Europeană va aloca 144 de milioane de euro pentru proiecte de cercetare în bolile rare

Comisia Europeană a anunțat că va aloca 144 de milioane de euro pentru 26 de proiecte de cercetare în domeniul bolilor rare, fondurile urmând să ajute la ameliorarea vieții a aproximativ 30 de milioane de europeni cu aceste suferințe.

Cu ocazia "Zilei bolilor rare 2013" (Rare Disease Day 2013), Comisia Europeană a anunțat că va oferi o finanțare în valoare de 144 de milioane euro pentru 26 de proiecte de cercetare în domeniul bolilor rare. Aceste proiecte vor schimba în bine viațile a circa 30 de milioane de europeni care suferă de o astfel de boală. Proiectele selectate reunesc peste 300 de participanți din 29 de țări din Europa și din întreaga lume, printre care echipe ale unor instituții universitare prestigioase, IMM-uri și asociații ale pacienților, se arată într-un comunicat al Comisiei Europene.

Obiectivul acestui demers este mobilizarea resurselor și colaborarea "dincolo de granițe", pentru a înțelege mai bine bolile rare și pentru a găsi tratamente adecvate.

Cele 26 de noi proiecte acoperă un spectru larg de boli rare, printre care cardiovasculare, metabolice și ale sistemului imunitar.

Investitorii renunță la acțiuni Apple și se orientează către Google

Acțiunile Apple au coborât la un nou minim al ultimelor 12 luni, în timp ce cotația Google a urcat la un maxim record, situație care reflectă încercările Wall Street de a păstra ritmul cu schimbările rapide de pe piata smartphone-urilor.

Potrivit Financial Times, schimbarea opiniei investitorilor referitor la perspectivele celor două companii a condus la o reajustare surprinzătoare a valorii acestora, Google urcând de la circa o treime din valoarea Apple în urmă cu șase luni la aproximativ două treimi, 267 de miliarde de dolari, la sfârșitul ședinței bursiere de luni în SUA.

Capitalizarea Apple s-a situat sub pragul de 400 de miliarde de dolari pentru prima dată în peste un an.

Informațiile că Apple ar putea introduce un smart watch chiar în acest an, precum și susținerea arătată de miliardarul Warren Buffet directoului general al Apple, Tim Cook, nu au putut limita declinul acțiunilor companiei, aflate acum cu 40% sub nivelul maxim.

Unii investitori Apple, în frunte cu David Einhorn – de la Greenlight Capital, au încercat să determine conducerea Apple să plătească acționarilor mai mult din fondurile acumulate de 137 de miliarde de dolari.

Buffet a declarat, luni, la CNBC, că dacă s-ar afla în locul lui Cook "l-ar ignora" pe Einhorn, dar a adăugat că l-a sfătuit pe cofondatorul Apple, Steve Jobs, să răscumpere acțiuni ale companiei.

"Aș conduce afacerea pentru a crea maxim de valoare în 5-10 ani. Nu pot conduce o afacere pentru a împinge în sus prețul acțiunilor în fiecare zi. Cred că Apple a făcut o treabă bună generând valoare. Cred, de asemenea, că s-ar putea să aibă prea mulți bani", a spus el.

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piata bursieră
(Perioada 25 februarie - 1 martie 2013)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Pret (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
26.02.13 10:50	MD14DATE1005	SA "Soliditate"	1,00	35167	35167,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	851320	4,13	1,00
26.02.13 10:55	MD14TRAS1003	nr.1"	10,00	131	1310,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	230680	0,06	17,00
26.02.13 10:55	MD14TRAS1003	nr.1"	10,00	271	2710,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	230680	0,12	17,00
26.02.13 11:36	MD14INCR1009	SA "INCONARM"	40,00	112	4480,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	207928	0,05	40,00
26.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	628	119320,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,06	100,00
26.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	686	130340,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,07	100,00
26.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	1039	197410,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,10	100,00
26.02.13 14:31	MD14PLUM1005	SA "PLUMBUM"	1,00	730	730,00	Vinzare Cumparare	44664	1,63	1,00
26.02.13 14:31	MD14PRID1006	"8"	1,00	1400	1400,00	Vinzare Cumparare	136490	1,03	10,00
26.02.13 14:32	MD14PRID1006	"8"	1,00	5500	5500,00	Vinzare Cumparare	136490	4,03	10,00
27.02.13 10:30	MD14BUDI1007	SA "BUNA DISPOZITIE"	8,00	18821	150568,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	103293	18,22	4,00
27.02.13 10:30	MD14MAMA1005	SA "MAMALIGUTA"	3,00	46000	138000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	1517545	3,03	1,00
27.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	1250	237500,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,12	100,00
27.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	2700	513000,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,27	100,00
27.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	15	2850,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,00	100,00
27.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	625	118750,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,06	100,00
27.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	1075	204250,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,11	100,00
27.02.13 14:31	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	190,00	1000	190000,00	Vinzare Cumparare	1000067	0,10	100,00
28.02.13 11:21	MD14CEMT1002	SA "LAFARGE CIMENT (MOLDOVA)"	30,00	113	3390,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	14833509	0,00	30,00
28.02.13 11:22	MD14BUCHU1002	SA "BUCURIA"	10,00	369	3690,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	1646396	0,02	10,00
28.02.13 11:23	MD14BUCHU1002	SA "BUCURIA"	10,00	217	2170,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	1646396	0,01	10,00
28.02.13 11:24	MD14BUCHU1002	SA "BUCURIA"	10,00	79	790,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	1646396	0,00	10,00
28.02.13 14:31	MD14AMTR1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	25,00	97	2425,00	Vinzare Cumparare	44850	0,22	15,00
01.03.13 10:23	MD14MAPS1002	SA "MAPAS AUTO"	22,00	240	5280,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	79490	0,30	23,00
01.03.13 10:32	MD14SERV1005	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSNITA"	6,00	75000	450000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	2208700	3,40	11,00
01.03.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1080,00	2	2160,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
01.03.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1080,00	2	2160,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
01.03.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1080,00	86	92880,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
01.03.13 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	14,00	58850	823900,00	Vinzare Cumparare	23406764	0,25	5,00
01.03.13 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	14,00	161100	2255400,00	Vinzare Cumparare	23406764	0,69	5,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	145	2900,00	Vinzare Cumparare	129088	0,11	10,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	152	3040,00	Vinzare Cumparare	129088	0,12	10,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	113	2260,00	Vinzare Cumparare	129088	0,09	10,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	18	360,00	Vinzare Cumparare	129088	0,01	10,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	140	2800,00	Vinzare Cumparare	129088	0,11	10,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	22	440,00	Vinzare Cumparare	129088	0,02	10,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	163	3260,00	Vinzare Cumparare	129088	0,13	10,00
01.03.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	20	400,00	Vinzare Cumparare	129088	0,02	10,00
01.03.13 14:31	MD14GOT1002	SA "TIPOGRAFIA DIN RISCANI"	11,00	2000	22000,00	Vinzare Cumparare	49524	4,04	10,00
TOTAL				416078	5734990,00				

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 18.02.2013-22.02.2013**

Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. CONRAT S.A., CHIȘINĂU	MD14ONRA1003	1	1	50	50	0,1
2. AUTOSERVICE ȘI COMERȚ S.A., CIMIȘLIA	MD14COTR1005	15	1	368	5892	0,4
3. INTROSCOP, CHIȘINĂU	MD14TROS1007	10	3	700	36995	0,05
4. Dacia-LV S.A., CHIȘINĂU	MD14DACA1008	15	1	933	7931	0,36
5. FRANZELUȚA COMBINATUL DE PANIFICAȚIE S.A., CHIȘINĂU	MD14FRAN1004	20	4	1460	30660	0,08
6. JLC-INVEST, MUN. CHIȘINĂU	MD14JLIN1008	-	2	1134	340	0
7. COMBINATUL AUTO NR. 5, CHIȘINĂU	MD14OMB1004	76	30	923	7846	1,55
8. DALIA S.A., CHIȘINĂU	MD14DALI1009	10	6	18	360	0,01
9. UNIVERSAL S.A., CHIȘINĂU	MD14UNAL1001	1	11	957	2871	0,07
10. INCONARM S.A., Chișinău	MD14INCR1009	40	5	102	4080	0,05
Total				64	6645	97025

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. B.C. BANCA SOCIALĂ	MD14BSOC1004	100	4	3016	573040	0,3
2. F.I.N.N. CREDO-INVEST, BĂLTI	MD14CRDO1003	-	1	836	836	0
3. TIREX-PETROL I.M., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	1	4		

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 5.03.2013

Коммерческие предложения на ФБМ на 5.03.2013 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14FAGC1000	SA "COMBINATUL DE PRELUCRARE A LEMNULUI FAG"	0,00	7,00	11100,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14MACA1007	SA "MACARA"	0,00	80,00	7506,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	10,00	164500,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	166,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1075,00	260,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	110,00	300,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	864,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	115,00	4195,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1070,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1235,00	263,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1275,00	93,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	867,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1285,00	100,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1295,00	100,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	610,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	3308,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	150,00	400,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1936,00	1050,00	0,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	280,00	67,00
MD14AGRNI003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	300,00	87,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MIA1005	SA "MIORA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	0,00	75,00	850,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	28,00	104,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14AVFI1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	40,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	40,00	54,00
MD14BALI1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14BAI11003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLOREȘTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	1342,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	246,00	20,00	0,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14NEI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00	MD14NEI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14NEI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	150,00	4688,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	240,00	690,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	787,00	190,00	0,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	5,00	17,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14PEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CERALEIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	12,00	9930,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CERALEIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	5,00	139,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CERALEIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14RAP1009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14REME1002	SA "REMEDIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRENDIREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00	MD14REV11007	SA "TRANSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14CORM1002	SA DE PRODUCERE A NUTRETRUILOR "COMBICORM"	0,00	30,00	1390,00	MD14				

Raportul anual al Societății pe Acțiuni "Centrul de Modă"

1. Anul 2012
2. Firma Pentru Dezvoltarea Asortimentului Modei și Culturii Vestimentației "Centrul de Modă" "Societatea pe Acțiuni ("Centrul de Modă "S.A.");
3. IDNO 100360026136 din 05 decembrie 1995;
4. RM, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt, 182, MD 2004, tel/fax 29-58-00; 29-58-40;
5. Principalele genuri de activitate:
  - a) Fabricarea de articole de acoperit capul;
  - b) Fabricarea de articole de lencerie de corp;
  - c) Comerțul cu amănuntul al textilelor;
  - d) Comerțul cu amănuntul al îmbrăcăminte;
  - e) Închirierea bunurilor imobiliare proprii;
  - f) Activități imobiliare pe bază de tarife sau contracte.
6. Persoanele cu funcții de răspundere a societății:

Membrii Consiliului Societății: Dumitru Guzun, Plugaru Marin, Grebencea Stefan, Crețu Victor, Vartic Maria.
Director: Ion Mițcul
Contabil Capatina Anastasia
Comisia de cenzori: Fiodor Ursu, Bujor Virgil, Lîsenco Igor
7. Persoanele fizice afiliate persoanelor specificate la punctul 6.

nr. d/o	Denumirea completă /N. P. P. și numărul de identificare destătăcut IDNO – codul fiscal al persoanelor afiliate și insiderilor	Funțiile deținute, domiciliul/ sediul		
1	Guzun Lilian Fiul Pascal Diana Fiica	Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 23 ap. 60 Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 23 ap. 60		
2	Plugaru Zinaida Soția Plugaru Carolina Fiica Plugaru Gheorghe Tata Plugaru Andrei Frate Plugaru Sergiu Frate	Chișinău, str. Pajurii, 3 ap. 23 Chișinău, str. Pajurii, 3 ap. 23 or. Ungheni		
3	Grebencea Galina Soția Grebencea Valeriu Fiul Grebencea Irina Fiica Bătoreanu Claudia Sora Gorcea Dina Sora	Chișinău, str. Milescu Spataru 9/2 ap. 82 Chișinău, str. Milescu Spataru 9/2 ap. 82 Chișinău, str. Milescu Spataru 9/2 ap. 82 Hîncești, Cărpiniș Glodeni, Ciuciulea		
4	Crețu Ala Soția Crețu Lilia Fiica Crețu Tatiana Fiica	Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 21 ap. 52 Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 21 ap. 52 Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 21 ap. 52		
5	Vartic Alexandru Soț Vartic Andrei Fiul	Chișinău, str. H. Botev, 25 ap. 51 Chișinău, str. H. Botev, 25 ap. 51		
8.	Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de Stat al Valorilor Mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie 2012)			
Tipul acțiunilor plătite	Numărul (unități)	Valoarea nominală a unei acțiuni	Cota în capitalul social, %	Descrierea succintă a acțiunilor
Ordinare	1848258	9	100	
Total	1848258	9	100	

9. Capitalul social: 16634322 lei.
10. Numărul de acționari înregistrați în registrul la ultima zi a perioadei de gestiune 309.
11. **Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului.**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot	Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %		
Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare	
Compania "ASITO" S.A.	–	1770070	–	95,804
Total acțiuni	–	1848258	–	100

12. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului: nu dispune
13. Informația despre reorganizarea emitentului și persoanelor afiliate acestuia: – nu au avut loc
14. a) Registrul emisorului, adresa juridică, telefon: S.A. "Registrul-Corect", or. Chișinău, str. V. Aleșandri 129 of. 11 tel. 92-50-92, certificatul de înregistrare seria MD nr. 0048555, Codul fiscal -1003600130677. Licență de activitate CNPF nr. 000566 din 10.02.. 2010 valabilă pînă la 10.02.. 2015. Numărul contractului vizînd înregistrul: Nr. 06/10 din 05.11.2010.
- b) Auditorul Compania de audit "Genas-Audit" S.R.L. Cod fiscal 1003600111823
15. Informații despre obligațiile financiare neonorate: —.

16. Bilanțul contabil rezultativ al S.A. "Centrul de Modă" la 31.12.2012

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune (lei)	La finele anului de gestiune precedent (lei)
ACTIVE	2012	2011
1. Active pe termen lung	11386331	11414726
1.1. Active nemateriale	1024	
1.2. Active materiale pe termen lung	11385307	11414726
1.3. Active financiare pe termen lung		
1.4. Alte active pe termen lung		
2. Active curente	18871341	19368072
2.1. Stocuri de mărfuri și materiale	143713	156011
2.2. Creanțe pe termen scurt	13860805	13985659
2.3. Investiții pe termen scurt	3800000	4000000
2.4. Mijloace bănești	654481	832832
2.5. Alte active curente	412342	393570
Total activ	30257672	30782798
PASIVE		
3. Capital propriu		
3.1. Capital statutar și suplimentar	16634322	16634322
Capital statutar		
Capital suplimentar		
Capital nevrăsat		
Capital retras	39600	39600

Total 3.1.	16594722	16594722
3.2. rezerve	11987778	11796461
Inclusiv: -stabilitate de legislație		
prevăzute de statut		297493
alte rezerve		11498968
3.3. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)		1972746
Corectarea rezultatelor perioadelor precedente		
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) anilor precedenți		1971096
Profit net (pierdere) al perioadei de gestiune	1187204	
Profit utilizat al anului de gestiune	600	
3.4. Capital secundar		
Total capitolul 3	29769104	30362279
4. Datorii pe termen lung-total		
4.1. Datorii financiare pe termen lung		
4.2. Datorii pe termen lung calculate		
Total capitolul 4.		
5. Datorii pe termen scurt-total		
5.1. datorii financiare pe termen scurt		
5.2. Datorii comerciale pe termen scurt	104365	83795
5.3. Datorii pe termen scurt calculate	384203	336724
Total capitolul 5.	488568	420519
Total pasiv	30257672	30782798

17. Raportul de profit și pierderi S.A. "Centrul de Modă" la 31.12.2012

Indicatorii	Perioada raportată	Perioada coresp. a anului precedent
1. Vînzări nete	4564827	4716856
2. Costul vînzărilor	1156727	1068500
3. Profit brut (pierdere globală)	3408100	3648356
4. Alte venituri operaționale	8395	909350
5. Cheltuieli comerciale	167	3161
6. Cheltuieli generale și administrative	2421173	2438485
7. Alte cheltuieli operaționale	2583	457647
8. Rezultatul din activitatea operațională	992572	1658413
9. Rezultatul din activitatea de investiții	363612	314333
10. Rezultatul din activitatea financiară		
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară	1356184	1972746
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)		
13. Profitul pînă la impozitare	1356184	1972746
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	168980	
15. Profit net (pierdere netă)	1187204	1972746

18. Informații suplimentare privind profitul Societății și utilizarea acestuia

Indicatorii	Perioada raportată	Perioada coresp. a anului precedent
1. Directiile de utilizare a profitului net	1187204	1972746
Rezerve prevăzute de statut		98555
Alte rezerve		295664
Plata dividendelor		1576877
Profit utilizat în perioada de gestiune		1650
2. Activele nete ale emitentului	29769104	30362279
3. Activele nete ale emitentului în raport la o acțiune ordinară	16,11	16,43
4. Profit net la o acțiune ordinară	0,64	1,07
5. Datorile la dividendele anilor precedenți	20997	6731
6. Numărul de acționari	309	309

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil:

*Ion Mițcul**Anastasia Capatina*

20. Raportul de audit:

Conform opiniei auditorului rapoartele financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Naționale și oferă o imagine veridică și completă despre situația financiară a Societății pe Acțiuni "Centrul de Modă" la data de 31 decembrie 2012.

Darea de seamă rezumativă pe anul 2012 S.A. „Titan-Otel”

1. Perioada de gestiune: 2012
2. Denumirea completă și prescurtată a emitentului: Societatea pe acțiuni „Titan-Otel”
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: 105057287 din 14.08.1996
4. Sediul societății, numerele de telefon și fax: MD2005, m. Chișinău, or. Vatra, str. Pruncul Ion 2, t. 59-65-32
5. Principalele genuri de activitate: închirierea bunurilor imobiliare proprii
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului:
  - a). Valiuh Valeriu-președinte
Ochincă Eremii-președinte Consiliul
Popa Nicolai – membru Consiliului
Valiuh Alexandru-membru Consiliul
Postica Iurii-membru Consiliul
  - b). Bivol Valentina-președinte comisia de cenzori
Caplunova Evtimia-membru comisia cenzori
Pitușcan Claudia-membru comisia de cenzori
c). Gritan Ala – contabil-șef
7. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului:
Ochincă Eremii – 4,79%, Ochinca Elena – 0,47%, Ochinca Igor – 2,89%, Obreja Irina – 0,00%, Codreanu Natalia – 1,65%, Valiuh Valeriu – 1,57%, Valiuh Alex – 0,21%, Valiuh Maria – 0,00%, Valiuh Svetlana – 0,00%, Popa Nicolai – 1,09%, Popa Nicoleta – 0,00%, Popa Galina – 0,00%, Popa Vadim – 0,00%, Bivol Tudor – 1,60%, Bivol Valentina – 0,75%, Bivol Vadim – 0,00%, Realeanu Alena – 0,00%, Postica Iurii – 0,30%, Suruceanu Svetlana – 0,00%, Caplunova Evtimia

– 0,32%, Caplunov Dumitru – 0,00%, Caplunov Vladimir – 0,00%, Caplunov Mihail – 0,00%, Pitușcan Clăudia – 0,11%, Gritan Galina – 0,77%, Gritan Iurii – 3,46%.

8. Capitalul social al emitentului în profilul tipurilor de acțiuni

Tipul acțiunilor plasate	Numărul (unității)	Valoarea nominală (fixată) a unei acțiuni (lei)	Cota în capitalul social, %
Ordinare MD 14tită 1003	47223	100	100

9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 4722300.

10. Numărul de acționari înregistrati în registru la ultima zi a perioadei de gestiune: 135

11. Lista persoanelor înregistrate în registru care dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot ale emitentului

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot	Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %	
		Preferențiale	Ordinare
Timofei Vera 0960207426071	–	3241	– 6,86

14. Informații vizînd persoana împuternicită cu ținerea registratorului detinătorilor valorilor mobiliare ale emitentului: SA "Registratör-Centru", licență CNPF 000076 din 13.01.2010, valabilă pînă la 13.01.2015, contractul N 66 din 28.04.2006, tel. 74-15-81, str. Calea leșilor, 10.

16. Bilanțul contabil rezumativ al emitentului la data raportată:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
Activ		
1. Active pe termen lung		
1.1 Active nemateriale		
1.2 Active materiale pe termen lung		
1.3 Active financiare pe termen lung	1010910	
1.4 Alte active pe termen lung		
Total capitolul 1	1010910	
2. Active curente		
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	34987	
2.2 Creanțe pe termen scurt	5976	76105
2.3 Investiții pe termen scurt		897500
2.4 Mijloace bănești	1757527	1762193
2.5 Alte active curente	203	2
Total capitolul 2	1763706	2770787
Total activ	1763706	3781697
Pasiv		
3. Capital propriu		
Capital statutar	4722300	4722300
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	4722300	4722300
Total 3.2 Rezerve		
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente	(2018523)	
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(940603)	(940894)
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	180	291
Total capitolul 3	1763354	3781697
5.1 Datorii financiare pe termen scurt	312	
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	40	
Total capitolul 5	352	
Total pasiv	1763706	3781697

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vînzări	10408	5678
2. Costul vînzărilor	10011	517
3. Profitul brut (pierdere globală)	397	5161
4. Alte venituri operaționale		
5. Cheltuieli comerciale		
6. Cheltuieli generale și administrative	162218	161250
7. Alte cheltuieli operaționale	20520	20200
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	(182341)	(176289)
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	182833	176580
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)		
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	492	291
12. Rezultatul exceptional: profit (pierdere)		
13. Profitul (pierdere) perioadei raportata pînă la impozitare	492	291
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	312	
15. Profitul net (pierdere netă)	180	291

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Directiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:	291	256
a) acoperirea pierderilor din anii precedenți	291	256
h) alte scopuri		
2. Activele nete ale emitentului	1763354	3781697
3. Activele nete ale emitentului în raport la:		
• o obligație		
• o acțiune preferențială	37,34	80,08
• o acțiune ordinară		
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	0,004	0,006

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil:

Președinte
Contabil-șef

Valiuh Valeriu
Gritan Ala

Darea de seamă a Societății pe acțiuni "Ulmu-Vin" privind activitatea în anul 2012

1. Cod fiscal 1003600089616
2. Adresa juridică: r-nul Ialoveni, satul Ulmu
3. Organele de conducere: directorul general – V. Stancov
4. Genurile principale de activitate: prelucrarea strugurilor și comercializarea producției vinicole
5. Capitalul social: lei divizat în 191987 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei
6. Registratorul: Chișinău, str. Scusev 47, SA "Registru"

7. Bilanțul contabil la 01.01.2013

Articolele bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele anului de gestiune precedent, lei
ACTIVE		
1. Total active pe termen lung	3929155	3997719
2. Total stocuri de mărfuri și materiale	3212	88712
3. Total creanțe pe termen scurt	11610	11610
4. Alte active pe termen scurt	65419	3082
TOTAL general active	4037933	4094123
PASIVE		
1. Capital statutar și suplimentar	1919873	1919873
2. Profit net al perioadei de gestiune	60602	(1116127)
3. Datorii pe termen scurt	98839	208359
TOTAL general pasive	4037933	4094123

8. Raportul privind rezultatele financiare de la 1 ianuarie pînă la 31 decembrie 2012

Indicatorii	Perioada de gestiune, lei	Perioada corespunzătoare anului precedent, lei
Venitul din vinzări	55420	-
Rezultatul din activitatea de investiții	81196	(48565)
Profitul net (pierderi nete)	60602	(51580)

Banca de Economii S.A.

STIMATE ACȚIONAR!

Societatea pe acțiuni Banca de Economii S.A. cu sediul în mun. Chișinău, str. Columna nr. 115, Vă aduce la cunoștință, că la data de 25 martie 2013, în baza deciziei Consiliului Băncii din 21 februarie 2013, se convoacă Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor Băncii, pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna nr. 115 (Sala de ședințe mare). Modul desfășurării Adunării – prin corespondență. Începutul Adunării – ora 11:00.

ORDINEA DE ZI:

- 1) Cu privire la majorarea capitalului social al Băncii prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor Băncii de Economii S.A. prin corespondență este întocmită conform situației din 22 februarie 2013. Modificările în lista acționarilor se vor efectua în conformitate cu legislația în vigoare.

Buletinul de vot completat poate fi prezentat personal sau prin poștă la Sediul Central al Băncii pe adresă: MD-2012, mun. Chișinău, str. Columna nr. 115, (biroul nr. 27). Transmiterea buletinului prin fax nu se acceptă. Termenul limită de returnare a buletinului de vot completat – până la 25.03.2013, ora 11:00.

Cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor Băncii de Economii S.A. prin corespondență, veți avea posibilitatea de a vă familiariza, începând cu data de 15 martie 2013, zilnic între orele 09:00 – 17:00, cu excepția zilelor de odihnă, în Sediul Central al Băncii, pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna nr. 115.

Rezultatul votului va fi adus la cunoștința acționarilor prin publicarea informației în organul de presă și termenul stabilit de Statutul Băncii.

În conformitate cu prevederile art. 29 alin. 1 lit. a) a Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, Banca de Economii S.A. reamintește acționarilor despre necesitatea actualizării datelor personale la Registraturul Independent al Băncii de Economii S.A.

Coordinatele Registraturului Independent al Băncii: „Registrul-F” S.A., mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam 65 (în incinta „Moldagroconstrucția” S.A. (bir. 333, 335, 337 – et. 3), tel.: 022 22- 99-13.

Relații la telefon: 022 218 026

Banca de Economii S.A.

УВАЖАЕМЫЙ АКЦИОНЕР!

Акционерное общество Banca de Economii S.A., расположенное по адресу: мун. Кишинэу, ул. Колумна 115, доводит до Вашего сведения, что 25 марта 2013 г., в соответствии с решением Совета Банка от 21 февраля 2013 г., созывается Внеочередное Общее Собрание Акционеров по адресу: мун. Кишинэу, ул. Колумна №

Годовая отчетность АО «Брискко»

- Отчетный период: 2012 год.
- Полное и сокращенное наименование акционерного общества (эмитента): Акционерное общество «Брискко» АО «Брискко»
- Номер и дата государственной регистрации эмитента: А 128834 126013194 от 28.12.1994 г.
- Местонахождение общества, номера телефонов и факса для контактов:
р-н Бричень, г. Бричень, ул. Конструкторилор, 1 тел/факс 0247 2-49-91
- Основные виды деятельности: капитальное строительство, ремонтные работы
- Список должностных лиц эмитента: директор Кадук Т. Ф.; гл. бухгалтер Атаманюк В. Н.
- Список инсайдеров и аффилированных лиц эмитента и величина принадлежащих им долей в уставном капитале эмитента, согласно форме ЕМ-1 годовой отчетности эмитента:
Председатель Совета – Матковский Н.,
Члены Совета – Максимова Н., Атаманюк В., Смоковский В., Анточ Г.
- Информация о ценных бумагах эмитента, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг, на последний день отчетного периода (31 декабря):**

Тип ценных бумаг	Код ISIN	Количество ценных бумаг, единицы	Номинальная стоимость ценных бумаг, лей	Срок обращения	Количество ценных бумаг	
					выкупленных на протяжении отчетного периода	приобретенных на протяжении отчетного периода
Простые акции	34862	35	X	–	–	–
Привилег. акции	–	–	–	–	–	–
Облигации	–	–	–	–	–	–

- Уставный капитал эмитента на последний день отчетного периода: 1220200
- Количество акционеров, зарегистрированных на последний день отчетного периода: 252
- Список акционеров, которые на последний день отчетного периода владеют 5 и более процентов размещенных голосующих акций эмитента.**

Полное наименование юридических лиц / фамилия, имя физического лица, регистрационный номер (IDNO)/персональный код физического лица (IDNP)	Количество голосующих акций		Доля в общем количестве голосующих акций эмитента, %	
	Привилег.	Простые	Привилег.	Простые
Бивол Георгий А48103223 0962803542821	–	17415	–	49.95
Сухолитко Артур	–	5120	–	14.68
Урсу Петру А25068870 0971203251202	–	4077	–	11.69

- Список филиалов и представительств эмитента: —.
- Информация о реорганизации эмитента и его аффилированных лицах: —.
- Информация о регистраторе и аудиторе эмитента:
  - Регистратор: АО «Регистратор-центр» г. Кишинев, ул. Каля Ешилор, 10 Савинов Ю. В. тел. 74-15-61 Договор №Д212 от 29.01.10
  - Аудитор: —.
- Информация о невыплаченных финансовых обязательствах: —.

16. Бухгалтерский баланс эмитента на конец отчетного периода:

Статьи баланса	На конец текущего отчетного периода, лей	На конец предыдущего отчетного периода, лей
Актив		
1. Долгосрочные активы		
1.1 Нематериальные активы	1170	1670
1.2 Долгосрочные материальные активы	538259	550290
1.3 Долгосрочные финансовые активы	224366	224366
1.4 Прочие долгосрочные активы		
Итого по разделу 1	763795	776326
2. Текущие активы		
2.1 Товарно-материальные запасы	82836	201096
2.2 Краткосрочная дебиторская задолженность	83416	14857
2.3 Краткосрочные инвестиции		
2.4 Денежные средства	705	119253
2.5 Прочие текущие активы	20578	20578
Итого по разделу 2	187535	355784
Всего актив	951330	1132110
Пассив		
3. Собственный капитал	1220200	1220200
Уставный капитал		
Добавочный капитал		
Неоплаченный капитал	( )	( )
Изъятый капитал	( )	( )
Итого 3.1 Уставный и добавочный капитал	1220200	1220200
Резервы, установленные законодательством		
Резервы, предусмотренные уставом		
Прочие резервы	444394	444394
Итого 3.2 Резервы	444394	444394
Поправки результатов предыдущих периодов		
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) прошлых лет	(977568)	(977568)
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	(21209)	
Использованная прибыль отчетного периода	( )	( )
Итого 3.3 Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	(998777)	(977568)
Разницы от переоценки долгосрочных активов		
Субсидии		
Итого 3.4 Неосновной капитал		
Итого по разделу 3	665817	708078
4. Долгосрочные обязательства – всего	98000	135000
4.1 Долгосрочные финансовые обязательства		135000
4.2 Долгосрочные начисленные обязательства		
Итого по разделу 4	98000	
5. Краткосрочные обязательства		
5.1 Краткосрочные финансовые обязательства		300000
5.2 Краткосрочные торговые обязательства	158705	22579

5.3 Краткосрочные начисленные обязательства	28808	101453
Итого по разделу 5	187513	424032
Всего пассив	951330	1132110

17. Информация о прибыли и убытках за отчетный период:

Показатели	Текущий отчетный период, лей	Предыдущий отчетный период, лей
1. Доход от продаж	813614	1111525
2. Себестоимость продаж	618087	942932
3. Валовая прибыль (валовый убыток)	195527	168593
4. Прочие операционные доходы	24355	19548
5. Торговые расходы		
6. Общие и административные расходы	185490	224153
7. Прочие операционные расходы	55601	41129
8. Результат от операционной деятельности: прибыль (убыток)	-21209	-77141
9. Результат от инвестиционной деятельности: прибыль (убыток)		
10. Результат от финансовой деятельности: прибыль (убыток)		
11. Результат от финансово-экономической деятельности: прибыль (убыток)	-21209	-77141
12. Чрезвычайный результат: прибыль (убыток)		
13. Прибыль (убыток) отчетного периода до налогообложения	-21209	-77141
14. Расходы (экономия) на подоходный налог		
15. Чистая прибыль (чистый убыток)	-21209	-77141

19. Лица, подписавшие бухгалтерский баланс:

Кадук Т. Ф.

Атаманюк В. Н.

Годовая отчетность АО «Интераутранс»

- Отчетный период: 2012 год.
- Полное и сокращенное наименование акционерного общества (эмитента): Акционерное Общество «Интераутранс»; АО «Интераутранс».
- Номер и дата государственной регистрации эмитента: 1003600021902 от 29 апреля 1993 г.
- Местонахождение общества, номера телефонов и факса для контактов:
г. Кишинев, ул. Лесная 4, тел. 38-05-35.
- Основные виды деятельности: Оказание платных услуг населению.
- Список должностных лиц эмитента:
Председатель Совета – Вдовенко Александр Иванович(49,937% акций)
Генеральный директор – Гарабажи Георгий Анатольевич(0,007% акций);
Члены Совета – Вдовенко Виктора Александровича (0,002% акций),
Мотузок Нина Васильевна (3,44% акций), Парницкий Вадим Евгеньевич(0,86% акций),
Стратулат Александр Васильевич.
Председатель ревизионной комиссии -Уханова Ирина Васильевна
Члены ревизионной комиссии – Вдовенко Татьяна Васильевна, Сливка Нина Сергеевна.
- Список инсайдеров и аффилированных лиц эмитента и величина принадлежащих им долей в уставном капитале эмитента, согласно форме ЕМ-1 годовой отчетности эмитента:
Вдовенко Александр Иванович (49,937%Акций),
Вдовенко Татьяна Васильевна (19,18% акций), Вдовенко Виктор (0,002% акций), Вдовенко Анастасия, Томчак Василий, Томчак Елена, Томчак Валентина, Томчак Анатолий, Парницкий Евгений (2,855% акций), Парницкий Игорь, Парницкий Андрей, Мотузок Василий(0,009% акций), Мотузок Мария (0,002% акций), Гарабажи Ираида (0,005% акций), Гарабажи Ион, Гарабажи Михай, Стратулат Галина, Стратулат Марина, Уханова Галина, Уханов Владимир, Сливка Сергей, Сливка Лариса, Сливка Кристина, Брик Мария.
- Информация о ценных бумагах эмитента, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг, на последний день отчетного периода (31 декабря):**

Тип ценных бумаг	Код ISIN	Количество ценных бумаг, единицы	Номинальная стоимость ценных бумаг, лей	Срок обращения	Количество ценных бумаг	
					выкупленных на протяжении отчетного периода	приобретенных на протяжении отчетного периода
Простые акции	MD14INAU1006	302607	20	X	–	–
Привилег. акции	–	–	–	–	–	–
Облигации	–	–	–	–	–	–

9. Уставный капитал эмитента на последний день отчетного периода: 6052140.

10. Количество акционеров, зарегистрированных на последний день отчетного периода: 206.

- Список акционеров, которые на последний день отчетного периода владеют 5 и более процентов размещенных голосующих акций эмитента.

Полное наименование юридических лиц / фамилия, имя физического лица, регистрационный номер (IDNO)/персональный код физического лица (IDNP)	Количество	

2.2. Краткосрочная дебиторская Задолженность	1605008	326499
2.3. Краткосрочные инвестиции	-	-
2.4. Денежные средства	586318	596836
2.5. Другие текущие активы	491143	219576
Баланс	26380395	25622286
Пассив		
3. Собственный капитал		
3.1 Уставной и дополнительный капитал		
Уставной капитал	6052140	6052140
Дополнительный капитал		
Неоплаченный капитал	(0)	(0)
Изъятый капитал	(0)	(0)
Итого по п.3.1.	6052140	6052140
3.2. Резервы	64379	64379
В том числе: установленные законодательством		
Предусмотренные уставом	64379	64379
Иные резервы		
3.3 Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)		
Поправки результатов предыдущих периодов		
3 Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) прошлых лет	17136309	16246840
Использованная прибыль отчетного периода	-	
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	1180534	911859
Итого по п. 3.3.	18316843	17158699
3.4. Неосновной капитал	(0)	(0)
Итого по разделу 3	24433362	23275218
4. Долгосрочные обязательства -итого	1182622	1456874
4.1. Долгосрочные финансовые обязательства		
4.2. Долгосрочные начисленные обязательства	1182622	1456874
5. Краткосрочные обязательства- итого	764411	890194
5.1. Краткосрочные финансовые обязательства	310306	244337
5.2. Краткосрочные торговые обязательства	15922	2965
5.3. Краткосрочные начисленные обязательства	438183	642892
Баланс	26380395	25622286

17. Сокращенный отчет о финансовых результатах АО

Показатели	Отчетный период	Предыдущий период
1. Чистые продажи	7838166	8275984
2. Себестоимость продаж	5241076	6293938
3. Валовая прибыль (убытки)	2597090	1982046
4. Другие операционные доходы	942737	955082
5. Коммерческие доходы		
6. Общие и административные расходы	1927241	1882579
7. Другие операционные расходы	252140	241410
8. Результат от операционной деятельности: прибыль(убытки)	1360446	813139
9. Результат от инвестиционной деятельности: прибыль (убытки)	-	100370
10. Результат от финансовой деятельности: прибыль (убытки)	-	-
11. Результат от финансово-хозяйственной деятельности: прибыль (убытки)	1360446	913509
12. Чрезвычайный результат: прибыль(убытки)		
13. Прибыль (убытки) отчетного периода до налогообложения	1360446	913509
14. Расходы (экономия) на подоходный налог	179912	1650
15. Чистая прибыль (убыток)	1180534	911859

18. Дополнительная информация о прибыли общества и его использованье

Показатели	Отчетный период	Предыдущий период
1. Направления использования чистой прибыли на протяжении предыдущего отчетного года:		
а)резервы, установленные законодательством;		
б)резервы, предусмотренные уставом;		
в)другие резервы;		
г)выплата дивидендов:		
по привилегированным акциям; по простым акциям		
д)иные цели	1180534	911859
2. Чистые активы эмитента	24433362	23275218
3. Чистые активы эмитента приходящиеся:		
- на одну облигацию	-	-
- на одну привилегированную акцию	-	-
- на одну простую акцию	80,74	76,92
4. Чистая прибыль на одну простую акцию	3,90	3,01
5. Задолжность по выплате дивидендов за прошедшие годы		
6. Дивиденды на одну акцию эмитента:		
- выплаченные в аванс на протяжении отчетного года		
- предложенные Советом общества согласно итогам отчетного года		
7. Рыночная цена одной акции общества (с указанием источника информации)		
- минимальная		
- максимальная		
- средняя		
8. Количество акционеров	206	206

19. Лица, подписавшие бухгалтерский баланс:

Генеральный директор
Главный бухгалтер**Гарабажиу Георгий Анатольевич**
Мотузок Нина Васильевна

20. Аудиторское заключение, отраженное в аудиторском отчете аудиторской компании, проводившей обязательный аудит годовых финансовых отчетов: Баланс предприятия и отчет о финансовых результатах за 2012 год дает достоверное и полное отражение финансового положения Общества.

**Stimați acționari
S.A. „MINERAL”**

Organul executiv al societății pe acțiuni „MINERAL” în baza deciziei Consiliului Societății anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor care va avea loc pe data de 12 aprilie 2013 ora 14.00, pe adresa: or. Cricova, str. Chișinăului, 86.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă anuală a Consiliului societății pe anul 2012.
2. Examinarea dării de seamă financiară anuale a societății pe anul 2012 și direcțiilor de activitate principale pentru anul 2013.
3. Examinarea dării de seamă anuale a comisiei de cenzori.
4. Repartizarea profitului societății pe anul 2012 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2013.
5. Confirmarea organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.
6. Stabilirea cuantumului retribuției muncii membrilor Consiliului Societății și comisiei de cenzori, remunerării anuale și compensațiilor.
7. Alegerea membrilor consiliului societății.
8. Alegerea membrilor comisiei de cenzori.
9. Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul Societății în baza modificării legislației.
10. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului la procesul verbal al adunării acționarilor.

Înregistrarea acționarilor participanți la adunare se va desfășura la data de 12 aprilie 2013 începând cu ora 13.00 pînă la 14.00.

Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunarea generală anuală a fost întocmită conform situației la 01 aprilie 2013.

Începând cu 29 martie 2013 acționari pot să ia cunoștință cu materialele ordinii de zi zilnic în zilele lucrătoare între orele 9.00 – 16.00 în incinta societății pe adresa: or. Cricova, str. Chișinăului, 86.

Acționarii la înregistrare vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acestora – și procura autentificată conform legislației în vigoare.

Relații la telefon: 453-197, 453-248.

**In atenția acționarilor
CC "TDA" S.A.**

In baza deciziei consiliului societății CC "TDA" S.A. Se anunță convocarea Adunării Generale Anuale a acționarilor pentru data de 20 aprilie 2013 – ora 11.00, înregistrarea va începe – 10.00 pe adresa: mun. Chișinău str. Cuza Voda 21 în incinta cafenelei: "Toamna de Aur"

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seama a organului executive privind activitatea pe anul 2012 și aprobarea raportului financiar.
2. Darea de seamă a comisiei cenzori.
3. Cu privire la repartizarea profitului net pentru anul 2012 și aprobarea normativelor de repartizare (%) a profitului net pe anul 2013.
4. Aprobarea companiei de audit financiar pentru 2013/
5. Stabilirea cuantumului retribuirii muncii membrilor consiliului societății.
6. Cu privire la autentificarea procesului verbal al Adunării Generale anuale a acționarilor.

Cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale acționari se vor familiariza în zilele de lucru începând cu data de 10.04.2013 pînă pe 19.04.2013 între orele 14.00 – 17.00 pe adresa: mun. Chișinău str. Cuza Voda 21 contabilitatea S.A. "TDA".

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală va fi întocmită la data de 21.03.2013.

Acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, pentru copii adeverința de naștere, iar reprezentanțul lor procura autentificata în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. 0-22-77-14-88. 0-22-77-14-85

Stimate acționar**„Angrocomerț-Vest-Est” S.A.**

Organul executiv „Angrocomerț-Vest-Est” S.A., în baza deciziei Consiliului Societății din 25 februarie 2013 anunță convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 08 aprilie 2013 pe adresa: str. Calea Ieșilor, 10, mun. Chișinău.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă anuale a Consiliului Societății privind totalurile activității în anul 2012.
2. Examinarea dării de seamă financiară a Comisiei de Cenzori pe anul 2012.
3. Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de Cenzori pe anul 2012.
4. Repartizarea profitului obținut conform rezultatelor activității societății în anul 2012. Aprobarea normelor de repartizare ale profitului anului 2013.
5. Stabilirea mărimii remunerării membrilor organelor de conducere și control.
6. Alegerea membrilor Consiliului Societății.
7. Aprobarea completărilor și modificărilor în Statutul Societății.
8. Confirmarea organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.
9. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori a societății.

Începutul adunării – orele 11.00

Începutul înregistrării – orele 10.00

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală este perfectată la 05 martie 2013.

Cu materialele pregătite pentru ținerea adunării acționarii pot face cunoștință începând cu 28 martie 2013 la adresa: str. Calea Ieșilor, 10, mun. Chișinău, în zilele de lucru de la 16.00 pînă la 17.00.

Acționarii sunt obligați să aibă asupra lor pașportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM.

Organul executiv.

Совет акционерного общества «Интераутотранс»

сообщает о созыве годового общего собрания акционеров, которое состоится 05 апреля 2013 г., в 11-00 по адресу: Кишинев, ул. Лесная, 4.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет Совета о результатах деятельности Общества за 2012г. и основные направления деятельности в 2013г.
2. Рассмотрение годового финансового отчета Общества.
3. Отчет ревизионной комиссии Общества за 2012г.
4. О распределении прибыли за 2012г. и утверждении нормативов распределения прибыли на 2013г.
5. Утверждение аудиторской организации и оплата ее услуг.

Начало регистрации в 10-00

С материалами собрания его участники могут ознакомиться за 10 дней до собрания в помещении дирекции АО «Интераутотранс».

Акционерам необходимо иметь при себе паспорт, доверенным лицам – паспорт и доверенность. Реестр акционеров закрыт на 18 февраля 2013 г.

**În atenția acționarilor
Societății pe acțiuni “Dalia”**

(R. Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski 7/1)

Organul executiv al societății pe acțiuni “DALIA” S.A. înști

Raportul anual al societății pe acțiuni "Baza de Transport Auto-29"

- Perioada de gestiune: 2012.
- Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului) Societatea pe acțiuni "Baza de Transport Auto-29".
- Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: MD 0014515 din 11.10.1994.
- Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații: or. Soldănești str. 31 August 47, tel 0272 2-23-29.
- Principalele genuri de activitate: servicii de transport a călătorilor.
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului: Poianschi Larisa-administrator..
- Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului:.
- Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie):**

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare				X	-	-
Acțiuni preferențiale	-	-	-	-	-	-
Obligații	-	-	-	-	-	-

- Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 1104642.
- Numărul de acționari înregistrați în registrul la ultima zi a perioadei de gestiune: 204 acționari
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului:**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %
	Preferențiale	Ordinare	
1. Popovschi Rodica		34057	21,58
2. Poianschi Larisa		78793	49,93

- Lista filialelor și reprezentantelor emitentului: Societatea pe acțiuni "Baza de Transport Auto-29". or. Soldănești str. 31 August 47.
- Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia: _____.
- Informația privind registratorul și auditorul emitentului:
  - Registrator: SA "Registrul", or. Chișinău, str. Scicusev 47.
  - Auditor: SRL "Auditor Victor" or. Chișinău director Mantaiuta Aliona, Licenta AM Mi nr. 026443 din 06.11.2007.

15. Informații despre obligațiile financiare neonorate:

Tipul obligațiunii	Termenul de scadentă	Suma neonorată a obligațiunii la finele perioadei de gestiune, lei
1. credit bancar	2013	230000
2. credit bancar	2017	700000

16. Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
ACTIV		
1. Active pe termen lung		
1.1 Active nemateriale		
1.2 Active materiale pe termen lung	2901127	2672477
1.3 Active financiare pe termen lung		
1.4 Alte active pe termen lung		
Total capitolul 1	2901127	2672477
2. Active curente		
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	302505	122213
2.2 Creațe pe termen scurt	554740	545033
2.3 Investiții pe termen scurt		
2.4 Mijloace bănești	4756	2687
2.5 Alte active curente		
Total capitolul 2	862001	669933
Total activ		
PASIV		
3. Capital propriu		
Capital statutar	1104642	1104642
Capital suplimentar		
Capital nevărsat	(0)	(0)
Capital retras	(0)	(0)
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	1104642	1104642
Rezerve stabilite de legislație	15023	
Rezerve prevăzute de statut	135204	
Alte rezerve		
Total 3.2 Rezerve	150227	
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente	-1539	
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	150227	300454
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	7486	X
Profit utilizat al perioadei de gestiune	(0)	(0)
Total 3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	156174	300454
Diferențe la reevaluarea activelor pe termen lung	899208	899208
Subvenții		
Total 3.4 Capital secundar	899208	899208
Total capitolul 3	2310251	2304304
4. Datorii pe termen lung – total		
4.1 Datorii financiare pe termen lung	930000	430000
4.2 Datorii pe termen lung calculate		
Total capitolul 4	930000	430000
5. Datorii pe termen scurt		

5.1 Datorii financiare pe termen scurt	80000
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	343350
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	184756
Total capitolul 5	522877
Total pasiv	3342410

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vînzări	3133878	3402096
2. Costul vînzărilor	2301981	1006571
3. Profitul brut (pierdere globală)	197938	180012
4. Alte venituri operaționale	-	-
5. Cheltuieli comerciale	894545	637807
6. Cheltuieli generale și administrative	163713	196087
7. Alte cheltuieli operaționale	-28423	352689
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	12847	41989
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	-98	-
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	-15674	394678
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	23160	31201
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)	7486	425879
13. Profitul (pierderea) perioadei raportata până la impozitare	-	-
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	7486	425879
15. Profitul net (pierderea netă)		

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
a) acoperirea pierдерilor din anii precedenți	1539	
b) rezerve stabilite de legislație;		15023
c) rezerve prevăzute de statut;		135204
d) alte rezerve;		
e) plata recompenselor membrilor consiliului societății și membrilor comisiei de cenzori;		
f) investirea în vederea dezvoltării productiei;		
g) plata dividendelor;		
- la acțiunile preferențiale		
- la acțiunile ordinare		
h) alte scopuri		
2. Activele nete ale emitentului	2310251	2304304
3. Activele nete ale emitentului în raport la:		
- o obligație		
- o acțiune preferențială		
- o acțiune ordinată	14,64	14,60
4. Profitul net la o acțiune ordinată a societății	0,05	2,70
5. Datorile la dividendele anilor precedenți		
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului:		
- intermediare		
- anuale.		
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare)		
- valoarea de piață		
- valoarea estimativă	7,00	7,00

19. Persoane care au semnat bilanțul contabil:

*Administratorul emitentului**Poianschi Larisa**Groza Anatolii*

20. Opinia auditorului exprimată în raportul de audit al societății de audit care a efectuat auditul obligatoriu al raportelor financiare anuale:

Rapoartele financiare reflectă veridic în toate aspectele semnificative situația financiară a S.A. "Baza de Transport Auto-29" la data de 31 decembrie 2012, rezultatele financiare, fluxul capitalului propriu și fluxul mijloacelor bănești în conformitate cu cerințele Standartelor Naționale de Contabilitate și Legii Contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007.

S.A. "APARAT"

vă aduce la cunoștință, că Consiliul Societății a primit hotărârea cu privire la convocarea Adunării generale extraordinare anuale cu prezența acționarilor, pe data de 21 martie 2013, ora 11.15, în incinta blocului administrativ S.A. "Aparat" pe adresa: mun. Bălți, str. Senaia, 2. Începutul înregistrării – 10.00. Sfîrșitul înregistrării -11.00

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la aprobatarea unor contracte.
  - Acordarea unor împunericiri.
- De materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale ordinare se poate lua cunoștință pe adresa societății: or. Bălți, str. Senaia 2, începând cu 11.03.2013 între orele 9.00 – 15.00.
- Acționari vor prezenta în mod obligatoriu actele de identitate, iar reprezentantul – procura autenticată la notar.

Lista acționarilor, cu drept de participare la adunarea generală, a fost întocmită de către Registratorul independent „Registrul-F”SA potrivit situației din 19 februarie 2013.

Consiliul societății

Consiliul societății pe acțiuni**"Plai Basarabean",**

Anunță convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor cu prezența acționarilor, care va avea loc pe data 06.04.2013 la adresa: or. Durlești, str. Cartușa 3 (Liceul Teoretic "Hyperion"). Adunarea va începe la 09.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a consiliului, comisiei de cenzori și a organului executiv pentru anul 2012 și direcțiile de activitate pentru anul 2013.
2. Aprobarea bilanțului și a raportului financiar pentru anul 2012, repartizarea profitului.
3. Aprobarea normativelor de repartizare a profitului net pentru 2013.
4. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor.
5. Cu privire la aprobarea investițiilor efectuate pe parcursul anului 2012.
6. Cu privire la reorganizarea "Plai Basarabean" SA prin dezmembrare (separare).

Înregistrarea acționarilor – între orele 08.00-09.00. Lista acționarilor va fi întocmită conform situației din 06.03.2013. Acționarii prezintă pașaportul, iar reprezentanții lor – și procura autentificată în modul stabilit de lege.

Cu materialele ordinii de zi a adunării se poate familiariza începând cu 27.03.2013, între orele 08:00-09:00, la sediul societății, cu excepția zilelor de odihnă.

Relații suplimentare la tel: 069-714393

Consiliul S.A. "Codrenii-Com"**Anunță despre plata dividendei lor pentru anul financiar 2012.**

În conformitate cu Hotărârea Adunării generale a acționarilor din 03 martie a. 2013 dividendele se vor plăti în mărime de 25 (douăzeci cinci) lei pentru o acțiune, începînd cu data de 27 martie a. 2013 la casa societății pe adresa: mun. Chișinău, şos. Hînceşti, 58.

Lista acționarilor cu drept de a primi dividende este întocmită conform registrului la data de 28 ianuarie a. 2013.

Telefon de contact: 72-35-07, 079747170
Consiliul Societății

S.A. "Baza de Transport Auto-29"

Vă aduce la cunoștință, că la data de 10 aprilie 2013 se convoacă Adunarea generală ordinată a acționarilor, pe adresa: or. Șoldănești, str. Prieteniei, 2. Modul desfășurării adunării – cu prezența acționarilor. Înregistrarea acționarilor între orele 12.00-13.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă privind activitatea economico-financiară pentru anul 2012.
2. Darea de seamă a Comisiei de cenzori.
3. Darea de seamă a Consiliului Societății.
4. Repartizarea profitului pentru anul 2012 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2013.
5. Aprobarea Companiei de Audit.
6. Alegerea Membrilor Consiliului Societății.
7. Alegerea membrilor Comisiei de cenzori.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunare a fost întocmită pe data de 01.03.2013. Pentru participare, acționarii prezintă buletinul de identitate, iar reprezentanții procura perfectă în conformitate cu legislația în vigoare.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi la sediul S.A. „BTA-29”.

Cheltuielile pentru transport și alte cheltuieli care țin de participarea acționarilor la adunare nu se achită.

Tel.: 0272 2-23-29; 94-3-29

**ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРОВ
СПО "DONARIS GROUP" SA**

Исполнительный орган Общества извещает, что 01 Марта 2013 года состоялось внеочередное общее собрание акционеров, проводимое в очной форме. На собрании было представлено 93,794% от общего количества акций Общества с правом голоса. Собрание собрало кворум, явившись правомочным и было вправе принимать решения.

**ЕДИНОГЛАСНЫМ РЕШЕНИЕМ
ПРИСУТСТВОВАВШИХ НА СОБРАНИИ
АКЦИОНЕРОВ БЫЛИ ПРИНЯТЫ
СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:**

1. В целях приведения размера собственного капитала (чистых активов) Общества к размеру, предусмотренному требованиями действующего законодательства, уменьшить уставной капитал Общества с 39 139 100 лей до 15 096 510 лей путем уменьшения номинальной стоимости размещенных акций Общества с 70 лей до 27 лей.
2. Утвердить текст изменений в Устав Общества, в связи с уменьшением размера его уставного капитала (п. 5.2. статья 5 «Уставный капитал Общества»).
3. Поручить исполнительному органу Общества предпринять необходимые действия и осуществить процедуры, предусмотренные действующим законодательством и Уставом для государственной регистрации изменений в Устав Общества, связанных с изменением размера его уставного капитала.
4. Подпись секретаря Общества на Протоколе регистрации участников внеочередного общего собрания акционеров от 01.03.2013, а также подписи Председателя и секретаря Собрания на Протоколе Собрания заверить нотариально.

**Исполнительный орган
СПО "DONARIS GROUP" SA**

BCR Chișinău S.A.**COMUNICAT INFORMATIV**

Banca Comercială Română Chișinău S.A. informează că în data de 25 februarie 2013 a avut loc Adunarea Generală extraordinară a acționarilor BCR Chișinău SA la care a fost aprobată încheierea tranzacțiilor cu persoanele afiliate.

**Organul executiv al Societății
pe acțiuni "Ulmu-Vin"**

Vă aducem la cunoștință că la 06 aprilie 2013, ora 11-00, va avea loc adunarea generală ordinată anuală cu prezența acționarilor, care va avea loc pe adresa: r-nul Ialoveni, satul Ulmu

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la totalurile activității societății în anul 2012 și perspectivele de activitate pentru anul 2013.
2. Aprobarea dării de seamă a organelor de conducere a societății.
3. Aprobarea bilanțului și a raportului financiar pentru anul 2012.
4. Repartizarea profitului pentru 2012 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru 2013.

Înregistrarea acționarilor: între orele 10.00-11.00. Începutul adunării – ora 11.00.

Adunarea generală va avea loc cu prezența acționarilor. Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală va fi întocmită conform situației din 01.03.2013. Acționarii pot lua cunoștință de materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, în anticameră de la 12.00 pînă la 13.00 pe adresa mun. Chișinău, str. S. Lazo 21.

Pentru participare la adunare este necesar de a prezenta un document de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot – procuri autentificate în modul stabilit de lege.

Relații la telefonul: 0-268-47-230

**«BAZA DE TRANSPORTURI
AUTO Nr. 6» SA**

По решению Совета Общества 13 апреля 2013 г. в 10.00 час по адресу: мун. Кишинэу, ул. Дойна, 156 состоится ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ. Регистрация с 9.00 до 09.45 час. Форма проведения собрания – очная.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- 1) Отчет совета общества о результатах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2012 г.
- 2) Отчет работы ревизионной комиссии общества за 2012 г.
- 3) Реализация основных средств, зданий, сооружений и земельных участков «BTA- 6» S.A.

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании, составлен на 22 февраля 2013 г. Ознакомление с материалами к повестке дня собрания с 29.03.2013 г. по 13.04.2013 г., с 9.00 по 13.00 по адресу: мун. Кишинэу, ул. Дойна 156, офис общества.

**Înștiințare cu privire
la convocarea adunării
S.A. "Floarea Soarelui"**

Consiliului societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Floarea Soarelui". Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 22 martie 2013 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 minute. Înregistrarea participanților: de la ora 10.00 pînă la ora 11.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Despre încheierea tranzacțiilor.
2. Despre acordarea imputernicirilor la semnarea tranzacțiilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 05.03.2013. Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 12.03.2013 de la orele 10 pînă la 16 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederile legislației.

**Directorul General
Relații la tel.: (231) 5-26-49.**

Consiliul**C.A. "Auto Siguranta" S.A.**

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale ordinare a acționarilor, cu prezența acestora, pe 08.04.2013 pe adresa mun. Chișinău, str. S. Lazo 21. Înregistrarea acționarilor de la ora 10.00. Începutul adunării la ora 11.00.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă anuale a Consiliului societății pentru anul de activitate 2012.
2. Examinarea raportului financiar anual a societății pe anul 2012.
3. Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de cenzori.
4. Repartizarea profitului obținut în anul 2012 și aprobarea normativelor de distribuire a profitului pentru anul 2013.
5. Alegerea membrilor Consiliului societății și a Cenzorului.
6. Aprobarea companiei de audit și stabilirea quantumului retribuției serviciilor prestate.

Lista acționarilor este întocmită la situația de la 08.04.2013. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, în anticameră de la 12.00 pînă la 13.00 pe adresa mun. Chișinău, str. S. Lazo 21.

Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.

Cu respect, Consiliul Societății.

**ÎM Combinatul de Vinuri
Spumante și de Marcă
din Chișinău „Vismos" SA,**

Vă aduce la cunoștință că la 22 februarie 2013, de către Consiliul Societății, a fost hotărâtă convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor, care va avea loc la 11 aprilie 2013, la ora 15.00, pe adresa: str. Uzinelor, 5, mun. Chișinău.

**ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE
ORDINARE ANUALE A ACTIONARILOR:**

1. Aprobarea Regulamentului privind desfășurarea adunării anuale ordinare a acționarilor.
2. Examinarea dării de seamă financiară a societății pentru anul 2012.
3. Aprobarea raportului asupra rezultatelor activității Organului Executiv al societății pentru anul 2012.
4. Aprobarea direcțiilor prioritare ale activității societății pe anul 2013.
5. Aprobarea dării de seamă a comisiei de cenzori societății – Companiei de audit „Sovirina-Audit" SRL pentru anul 2012.
6. Încetarea înainte de termen a imputernicirilor membrului societății Comarov Oxanei Vasiliu.
7. Alegerea membrului Consiliului societății.

Modul de petrecere a adunării – cu prezența acționarilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală ordinată anuală a acționarilor este elaborată pentru 25 februarie 2013.

Acționarii vor avea posibilitatea să facă cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării generale ordinare anuale a acționarilor la 29 martie 2013, între orele 10 și 16, la sediul societății în biroul juriconsultului.

Data și ora înregistrării acționarilor pentru participare la adunarea generală anuală – 11 aprilie 2013, de la orele 14.00 -15.00, la secretarul societății Moraru Natalia.

Acționarii să aibă asupra sa document de identitate.

**Spre atenția acționarilor ai
„AGROVIN BULBOACA" SA****ANUNȚ DE OFERTĂ PUBLICĂ**

Trofim Iurie, domiciliat: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Ciocirlie, 33, în continuare „Ofertant", anunță oferta publică de preluare obligatorie a valorilor mobiliare pe piata secundară a valorilor mobiliare, obiectul căreia îl constituie procurarea a 5 114 093 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 4,00 lei fiecare, cod ISIN MD14AGBU1002, emise de către Societatea pe acțiuni „AGROVIN BULBOACA", nr. 1003600063966 din 27.05.1998, adresa juridică: MD-6512, s. Bulboaca, r/ Anenii Noi, Republica Moldova la prețul de 0,50 lei per acțiune, cu termen de acțiune a ofertei publice de 30 zile din data anunțării ofertei prezente (de la 06.03.2013 pînă la 04.04.2013).

Oferta dată este înregistrată în Comisia Națională a Pieței Financiare la data de 22.02.2013 (hotărârea CNPF nr. 7/16).

Până la anunțarea ofertei prezente, Ofertantul deține 41 154 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 4,00 lei fiecare, cod ISIN MD14AGBU1002, emise de către emitentul nominalizat. Persoanele afiliate ale Ofertantului dețin 2 631 871 acțiuni ordinare nominative emitentului nominalizat.

Oferta publică va fi deservită de către Compania de Brokeraj „PROAJIOC" SA, nr. 1002600048696 din 13.11.2008, adresa juridică: MD-2062, mun. Chișinău, bd. Dacia, 53/4, of. 5, tel. 022-92-34-29, fax 022-56-76-46.

Doritorii pot lua cunoștință cu prospectul ofertei publice pe piata secundară și primi informații suplimentare în fiecare zi lucrătoare între orele 9.00-17.00 pe parcursul termenului de acțiune a ofertei publice la Compania de Brokeraj „Proajoc" SA pe adresa

Годовая отчетность S.A. «BETON ARMAT» за 2012 год.

- Отчетный период 2012 г.
- Акционерное общество S.A. «BETON ARMAT».
- Регистрационный номер 10602427 от 01 ноября 1994 года.
- Адрес: 2023, РМ, мун. Кишинэу, ул. Узинелор, 12, тел. 47-10-06, факс 47-06-32.
- Основные виды деятельности: Производство строительных материалов.
- Список должностных лиц эмитента:
  - Председатель совета – Сторожа Алексей.
  - Члены совета: Кучер Любов, Кучер Анатолие, Паскару Виорика, Постица Ион.
- Список инсайдеров и аффилированных лиц эмитента и величина принадлежащих им долей в уставном капитале эмитента

Сторожа Алексей – 0,03%
Сторожа Ревека, Сторожа Даниела, Кучер Любов – 16,308%
Кучер Анатолие – 13,185%
Гаврилицэ Василе – 30,522%
Скляр Владимир – 0,03%
Скляр Галина, Скляр Лариса Галушка Вера – 0,03%
Галушка Ион, Бец Вероника Постолакий Ольга – 0,01%
Постолакий Юрий, Постолакий Елена Постица Ион – 0,04%
Постица Вячеслав, Постица Михаела

8. Информация о ценных бумагах эмитента, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг, на последний день отчетного периода (31 декабря).

Тип ценных бумаг	Код ISIN	Количе-ство цен-ных бумаг, единицы	Номи-нальная стоимость ценных бумаг, лей	Срок обра-ще-ния	Количество ценных бумаг	
					выкупленных на протяже-нии отчетно-го периода	приобретен-ных на протя-жении отчет-ного периода
Простые акции		136908	25	X	–	–

- Уставный капитал эмитента на последний день отчетного периода: 3422700
- Количество акционеров, зарегистрированных на последний день отчетного периода: 315
- Список акционеров, которые на последний день отчетного периода владеют 5 и более процентов размещенных голосующих акций эмитента.

Полное наименование юридических лиц / фамилия, имя физического лица, регистрационный номер (IDNO)/персональный код физического лица (IDNP)	Количество голосую-щих акций		Доля в общем коли-честве голосующих акций эмитента, %	
	Привилег.	Простые	Привилег.	Простые
Кучер Анатolie р/н 2034738 IDNP 0972801545944	–	18052	–	13,185
Кучер Любов р/н 2034739 IDNP 0981902487437		22327		16,308
Дорофеев Евгения р/н 2035392 IDNP 2002002098203		18006		13,152
Гаврилицэ Василе р/н 2035384 IDNP 0981911887433	–	41787	–	30,522
Снегур Нина р/н 2054523 IDNP 2003003023 28	–	8996	–	6,571

- Информация о регистраторе и аудиторе эмитента.
  - Регистратор: S.A. „Registru”, мун. Кишинэу ул. Щусева, 47, Доментии Олеся, тел: 27-84-90 №R-101/400 от 18.03.2010 г.
  - Аудитор: S.R.L. „Super-Audit”, мун. Кишинэу ул. Тимишоара, 11, Руснак Галина, тел: 079702258, №155 от 03.12.2009 г.

16. Бухгалтерский баланс эмитента на конец отчетного периода:

Статьи баланса	На конец теку-щего отчетного периода, лей	На конец преды-дущего отчетно-го периода, лей
Актив		
1. Долгосрочные активы		
1.1 Нематериальные активы	2585	3290
1.2 Долгосрочные материальные активы	14756421	15557705
1.3 Долгосрочные финансовые активы	333464	333709
Итого по разделу 1	15092470	15894704
2. Текущие активы		
2.1 Товарно-материальные запасы	5890500	6229357
2.2 Краткосрочная дебиторская задолженность	677802	813122
2.4 Денежные средства	149189	624378
2.5 Прочие текущие активы	4887	5360
Итого по разделу 2	6722378	7672217
Всего актив	21814848	23566921
Пассив		
3. Собственный капитал		
Уставный капитал	3422700	3422700
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) прошлых лет	256928	2291591
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	(1341468)	(2034663)
Итого 3.3 Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	(1084540)	(256928)
Итого 3.4 Неосновной капитал	16935129	16935129
Итого по разделу 3	19273289	20614757
4. Долгосрочные обязательства – всего	199900	112627
4.1 Долгосрочные финансовые обязательства	199900	112627
Итого по разделу 4	199900	112627
5. Краткосрочные обязательства		
5.2 Краткосрочные торговые обязательства	1677947	1651690
5.3 Краткосрочные начисленные обязательства	663712	1187847
Итого по разделу 5	2341659	2839537
Всего пассив	21814848	23566921

17. Информация о прибыли и убытках за отчетный период:

Показатели	Текущий отчетный период, лей	Предыдущий отчетный период, лей
1. Доход от продаж	15282037	16279075
2. Себестоимость продаж	12570021	13314952
3. Валовая прибыль (валовый убыток)	2712016	2964123
4. Прочие операционные доходы	33054	57529
5. Торговые расходы	486666	516501
6. Общие и административные расходы	4592420	4613236
7. Прочие операционные расходы	488	34699
8. Результат от операционной деятельности: прибыль (убыток)	(2334504)	(2142784)
9. Результат от инвестиционной деятельности: прибыль (убыток)	1075288	-
10. Результат от финансовой деятельности: прибыль (убыток)	38817	108121
11. Результат от финансово-экономической деятельности: прибыль (убыток)	(1220399)	(2034663)
13. Прибыль (убыток) отчетного периода до налогообложения	(1220399)	(2034663)
14. Расходы (экономия) на подоходный налог	121069	
15. Чистая прибыль (чистый убыток)	(1341468)	(2034663)

18. Дополнительная информация о прибыли общества и его использовании:

Показатели	Текущий отчетный период, лей	Предыдущий отчетный период, лей
1. е) плата вознаграждения членам совета общества и членам ревизионной комиссии;	4000	4000
2. Чистые активы эмитента	19273289	20614757
3. Чистые активы эмитента по отношению к:		
• одной простой акции	140,77	150,57
7. Стоимость одной акции общества (с указанием источника информации): • оценочная стоимость	25,00	25,00

19. Лица, подписавшие бухгалтерский баланс:

Гаврилицэ В.,

Кучер Л.

20. Аудиторское заключение, отображенное в аудиторском отчете аудиторской компании, проводившей обязательный аудит годовых финансовых отчетов:

Бухгалтерский учёт в S.A. "BETON ARMAT" ведётся по журнально-ордерной форме учёта в соответствии с Национальными Стандартами Бухгалтерского Учёта и Налогового Кодекса Р.М. Состояние бухгалтерского учёта хорошее.

**În atenția acționarilor S.A.
Complexul Hotelier „Palace”**

Consiliul societății Complexul Hotelier „Palace” anunță acționarii săi despre decizia consiliului din 05 martie 2013, privind aprobarea dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii suplimentare de acțiuni în valoare de 994.000 lei.

**„Întreprinderea de Transporturi
Auto nr. 1” S.A.**

на основании ч. (6), (7) ст. 54 Закона о рынке ценных бумаг сообщает о том, что Акимов Игорь Евгеньевич (IDNP 0972401893089) стал владельцем 12 165 простых именных акций «Întreprinderea de Transporturi Auto nr. 1» S.A., что составляет 5,27% от их общего числа.

**Danube Logistics
dublează capacitatea
serviciului său feeder
stabilit pe ruta
Giurgiulești – terminalul
de containere Constanța
Sud**

Potrivit unui comunicat al companiei, pentru a mări capacitatea, Danube Logistics a angajat o navă mai mare, cu o capacitate totală de 80 TEU per voiaj. Având în vedere faptul, că nava poate efectua săptămânal 2 curse, capacitatea totală a feederului ar putea atinge 160 TEU pe săptămână.

Odată cu începerea promovării serviciului propriu de logistică intermodală a containerelor traficul acestora în / din Moldova este treptat redirecționat din porturile Ucrainene spre direcția Constanța – Giurgiulești. Pe lângă tarifele favorabile, serviciul Constanța – Giurgiulești permite transportarea directă a containerelor în Moldova prin apele internaționale, evitând astfel formalitățile împotrăreite de tranzit prin țările vecine. Thomas Moser, președintele consiliului de administrație al societății Danube Logistics a precizat că adițional solicitării în creștere a serviciului în Moldova, compania se așteaptă la o creștere considerabilă în 2013 a volumelor de tranzit. "Datorită colaborării cu Întreprinderea de Stat Calea Ferată a Moldovei, în cadrul trenului ZUBR, clienții noștri vor putea beneficia de prețuri competitive de transportare a containereelor pe cale ferată din Giurgiulești în Ucraina, sudul Poloniei, Belarus și Țările

**Parlamentul Moldovei
a aprobat modificări la
Legea privind activitatea
de audit, adoptată pe 16
martie 2007**

Amendamentele precizează cerințele cărora trebuie să corespundă cetățenii Moldovei sau apatrizii pentru a susține examenul de calificare pentru a obține certificatul de auditor.

În special, este prevăzută obligativitatea unui stagiu de muncă de cel puțin 3 ani în domeniile finanțării-economice sau juridică, dintre care nu mai puțin de 6 luni – în calitate de stagiar în activitatea de audit, sub îndrumarea persoanelor care au activat nu mai puțin de 2 ani în calitate de angajați ai subdiviziunilor de stat sau private din instituții din domeniul evidenței contabile, audit, jurisprudență, control finanță și fiscal, revizii și inspecții sau în subdiviziuni cu împartecători de elaborare și / sau implementare a actelor legislative și normative în aceste domenii. În același timp, pentru alte persoane cerințele prevăzute cel puțin 2 ani de stagiere în activități de audit sau sub îndrumarea unui auditor.

InfoMarket

Victoriabank și Visa au prezentat primul card Visa Infinite în Moldova

În cadrul ceremoniei de prezentare a cardului, care a avut loc marți, președintele Victoriabank, Natalia Politov – Cangaș, a menționat că lansarea cardului de premii Visa Infinite este ultima treaptă în ierarhia cardului de premii Visa.

„Banca evidențiază încă odată poziția sa de lider în implementarea inovațiilor și a produselor exclusive pe piața produselor și serviciilor bancare”, a spus sursa citată. „Visa Infinite este o soluție pentru satisfacerea necesităților celor mai privilegiați clienți ai noștri, asigurându-le o atenție exclusivă, protecție și susținere indiferent unde se află – acasă sau peste hotărare”, a accentuat Natalia Polinov – Cangaș. Po-

trivit șefului oficialui Visa Ucraina, managerului regional Visa pentru țările CSI, Svetlana Gheorghelidze, Victoriabank pune mîza pe cardurile premiale: în 1999 banca a lansat prima în Moldova cardul Visa Gold, în 2011 – Visa Platinum iar actualmente este prima în lansarea Visa Infinite, care asigură propunerii unicat în cadrul programului „Lumea privilegiilor Visa”. Sursa citată a spus că ponderea cardurilor premiale Visa lansate în Moldova este de 0,4 la sută din toate cardurile Visa lansate în țară. Totodată, acestora le revine 14 la sută din plățile asigurate cu carduri Visa. La prezentare s-a mai menționat că proprietarii Visa Infinite vor beneficia din partea Victoriabank de o linie de credite până la 1 mil lei

MINISTERUL ECONOMIEI: Crearea parcurilor industriale va permite atragerea investițiilor în mărime de 254,2 mil. euro

Inaugurarea parcurilor industriale în toate regiunile țării va permite atragerea investițiilor în mărime de 254,2 mil. euro și crearea a circa 13 mii locuri de muncă.

Potrivit „INFOTAG” care face trimitere la raportul Ministerului Economiei pentru anul 2012, până în prezent au fost create trei parcuri industriale: Tracom, Cimișlia și Bioenergagro.

Parcul industrial Tracom din Chișinău este specializat în producerea mașinilor și utilajelor, dispozitivelor electronice și electrice, articolelor metalice, în elaborarea tehnologiilor informaționale. În cadrul acestuia sunt înregistrări deja în calitate de rezidenți 23 de agenți economici, care preconizează să investească 19 mil. de euro și să creeze peste 1,4 mii locuri de muncă.

În parc industrial Cimișlia, specializat în fabricarea producției agroindustriale, în urma concursului desfășurat, a fost aleasă în calitate de rezident compania Irinda Prim, producător de asfalt.

În decembrie 2012, pentru crearea parcului industrial Bioenergagro din Drochia a primit prima tranșă a finanțării în mărime de 15 mil. de euro pentru crearea infrastructurii tehnice, construcția și utilizarea întreprinderii de producere a biogazului.

Ministerul a elaborat proiectul de Hotărâre a Guvernului privind accordarea statutului de parc industrial Societății pe acțiuni „Răut”, specializate în producerea mașinilor și utilajelor, dispozitivelor electronice și electrice. Volumul total al investițiilor pentru realizarea proiectului, în special, pentru modernizarea SA „Răut” se cifrează la 25 mil. euro.

În plus, au fost inițiate proiecte de creare a parcurilor industriale în diferite regiuni: Can-

temir (parcul industrial Cania), Edineț (parcul industrial Edinet), Căinari (parcul industrial Căinari), Ocnita (parcul industrial Dacia), Ialoveni (International Industrial Park). Potrivit programului, lucrul asupra creării infrastructurii tehnice și atragerii rezidenților și investitorilor în aceste parcuri va începe din anul 2014.

În anul trecut, au fost operate amendamente la legislația în vigoare, referitoare la acordarea înlesnirilor fiscale administratorilor și rezidenților parcurilor industriale. În special, amendamentele la legislație prevăd că circa 20% de mijloace din fondul național de dezvoltare regională vor fi direcționate pentru crearea infrastructurii tehnice și de producție a parcurilor industriale.

Valoarea tranzacțiilor pe piața valutară în numerar a atins maximul ultimilor cinci ani pentru luna Ianuarie

Rulajul pieței valutare în numerar a fost de 336,6 milioane de dolari SUA, în luna Ianuarie, cifră record pentru ultimii cinci ani, comunică MOLDPRES, cu referire la datele Băncii Naționale a Moldovei.

Valoarea tranzacțiilor efectuate de casele de schimb valutar a crescut cu 56,6 la sută, în perioada 2009-2013.

Cumpărările nete ale principalelor valute străine pe piața valutară internă în numerar pe parcursul lunii Ianuarie s-au ridicat la echivalentul a 210 milioane de dolari. Băncile și casele de schimb valutar au cumpărat 273 milioane de dolari și au vîndut 63,5 milioane, fapt ce a contribuit la acoperirea cererii de valută străină din partea persoanelor juridice.

Tranzacțiile în euro au avut o pondere de 51,8 la sută în total tranzacții, într-o ușoară scădere față de perioada similară a anului precedent. Cumpărările și vînzările de dolari SUA au scăzut la 28,1 la sută, față de 33,3 la sută în Ianuarie 2012. Rubla rusească a cîștigat tot mai mult teren în condițiile în care tranzacțiile cu euro și

Moldova propune Gazpromului să găsească soluții pentru neadmiterea creșterii datoriei pentru gazele consumate în regiunea transnistreană, datoria cărora a depășit 4 mld USD

Declarația a fost făcută de vicepremierul, ministru Economiei, Valeriu Lazăr, care a menționat că partea moldovenească a trimis o scrisoare adjunctului președintelui administrației Gazprom, președintelui Consiliului de supraveghere a întreprinderii moldo-ruse Moldovagaz, Valerii Golubev, cu propunerea să se discute această problemă la ședința administrației. Lazăr a menționat că pe de o parte Gazprom, ca proprietar al pachetului de acțiuni majoritar în Moldovagaz vorbește despre o creștere a datoriei întreprinderii pentru gaze din cauza neachitatării de către consumatorii regiunii transnistrene. În același timp, potrivit șefului ministerului Economiei, conducerea Moldovagaz este solicitată să încheie contracte cu Transnistria. Potrivit sursei citate, poziția Chișinăului este să se discute cu Gazprom acestă situație, pentru a continua relațiile contractuale cu regiunea transnistreană în calitate de debitor, care a acumulat 4 mld USD datorie la gaze, sau să găsească o altă soluție. „Vrem să găsim o soluție clară pentru problema la ședința consiliului de administrație a Moldovagaz, pentru a nu acumula datoria la gaze pe viitor”, a spus Valeriu Lazăr. Ministrul a mai adăugat că discutarea problemei de restructurare a datoriei Moldovei pentru gaze se discută în cadrul negocierilor cu Rusia pe marginea semnării Acordului interguvernamental de colaborare în domeniul energetic. În 9 luni 2012, datoria regiunii transnistrene pentru gazul ruseșc consumat a constituit 599,4 mil USD. De menționat că doar în perioada 2007 – 2011 datoria pentru gaz a regiunii a crescut cu peste 2,2 mld USD. Potrivit datelor ministerului Economiei, datoria totală a regiunii transnistrene calculată cu sanctiuni depășește 4 mld USD, care este înscrisă la Moldova gaz, care asigură Moldova și regiunea transnistreană cu gaze rusești. Autoritățile moldovenești pledează pentru delimitarea datoriei

pentru cele două maluri ale Nistrului, pentru ca Chișinăul și Tiraspolul să achite separat consumul de gaze. Moldova propune Gazprom să semneze un acord separat cu Tiraspoltransgaz. De menționat că datoria enormă a regiunii transnistrene este motivată de faptul că regiunea transnistreană realizează gazul pe intern la un preț mult mai mic decât cel de achiziție. În afara de asta, autoritățile locale folosesc banii pentru alte scopuri inclusiv pentru acoperirea deficitului bugetar și realizarea programelor sociale. În afara de asta, din 2009 regiunea a stopat achitarea consumului de gaze.

În Moldova vor fi majorate amenziile pentru nerespectarea limitelor de tonaj a mașinilor pe drumurile naționale

Guvrul a avizat pozitiv o inițiativă legislativă privind modificarea și completarea Codului contraventional al RM, în vederea înăspirii cerințelor de folosire a drumurilor de către transportatorii de marfă cu tonaj mare. Proiectul prevede majorarea amenziilor de la 30 la 50 unități convenționale aplicată pentru unitatea de transport ce aparține persoanei fizice, și a amenziilor de la 150 la 200 unități convenționale aplicată pentru unitatea de transport ce aparține persoanei juridice, pentru transportarea materialelor cu tonaj mare care cauzează distrugerea drumurilor. Proiectul de lege propus are drept scop implementarea unor soluții pentru ameliorarea situației actuale create, în ceea ce privește de exploatarea drumurilor, și anume: prin responsabilizarea atât a transportatorilor cât și a furnizorilor de încărcături și a furnizorilor de materiale provenite din exploatare de cariere, miniere, stațiile de mixturi astafalte sau de betoane. În Moldova există 121 întreprinderi care detin licențe pentru minerit, volumul anual al cărora este în mediu de 2,1 mil tone. În Moldova sunt înregistrate 110 cariere și 43 de mine. Conducătorii unităților de transport de mare tonaj, cât și proprietarii acestora încalcă legislația care ține de regulile de folosire a drumurilor.

InfoMarket

dolari SUA s-au diminuat. Astfel ponderea rublei a crescut pînă la 18,9 la sută în Ianuarie 2013, de la 10,9 la sută în perioada similară a anului trecut.

Creșterea semnificativă a transferurilor în ruble din străinătate în favoarea persoanelor fizice și reducerea remitterilor în alte valute a dus la schimbarea structurii tranzacțiilor. Totodată datele Băncii Naționale relevă că populația a dat preferință rublei rusești mai ales în cazul în care a vîndut valută și mult mai puțin cînd a cumpărat valută. Raportul în cazul dolarului SUA și euro este invers, ponderea acestor valute în volumul valutelor procurate de la bănci sau casele de schimb valutare a fost mai mare decît la vînzare.

Rulajul pieței valutare în numerar cuprinde totalitatea tranzacțiilor de cumpărare și vînzare a valutei străine contra monedă națională, efectuate de unitățile de schimb valutar.

ANRE a aprobat un tarif pentru distribuția gazelor cu 22% mai mic decât a solicitat Chișinău-gaz

Consiliul de administrație al Agentiei Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a aprobat astăzi, în ședință publică, un tarif de 385,45 de lei pentru o mie de metri cubi pentru serviciul de distribuție a gazelor prestat de Chișinău-gaz, comunică MOLDPRES.

Tariful aprobat este cu 111,64 lei pe mia de metri cubi sau cu 22,4% mai mic decît cel solicitat de distribuitorul de gaze. Operatorul a solicitat un tarif de 497,09 lei pentru o mie de metri cubi. Autoritatea de reglementare însă a exclus 83,3 milioane de lei din veniturile solicitate de întreprindere de a fi incluse în tariful pe anul 2013.

Potrivit specialiștilor ANRE, la determinarea consumurilor și cheltuielilor, Chișinău-gaz nu a ținut cont de prevederile metodologiei tarifare în vigoare. Compania a preconizat pentru 2013

cheltuielile efective înregistrate în anul 2012, deși metodologia prevede actualizarea anuală a consumurilor și cheltuielilor conform unor parametri prestabiliti – modificarea lungimii rețelelor, a numărului de consumatori, indicele prețurilor de consum.

Costul consumului tehnologic a fost redus cu 34,4 milioane de lei, iar pierderile au fost acceptate doar în volum de 12,2 milioane metri cubi față de cele 18,8 milioane solicitate de Chișinău-gaz. Anume pierderile au fost cel mai mare punct de divergență între părți. Potrivit reprezentanților Chișinău-gaz, neacceptarea tuturor pierderilor ar putea cauza intrarea întreprinderii în incapacitate de plată. În replică, conducerea ANRE a declarat că tariful a fost aprobat în strictă conformitate cu metodologia de calcul, iar întreprinderea trebuie să depună eforturi sporite pentru reducerea pierderilor.

Chișinău-gaz este singurul operator al rețelelor de distribuție din țară care deservește peste 100 000 de consumatori finali și care, potrivit Legii cu privire la gazele naturale începînd cu anul 2013, trebuie să-și separe activitățile de distribuție și furnizare, legal și funcțional. Din 2013 întreprinderea poate presta doar serviciul de distribuție a gazelor naturale.

Tariful de distribuție aprobat nu va afecta tariful final la gazele naturale, inclus în prezent în facturile de plată, pentru că este deocamdată un tarif „intern”, ce se referă la relațiile dintre furnizor (Moldovagaz) și distribuitor (Chișinău-gaz), a declarat directorul general al ANRE, Victor Parlicov. Furnizorul va achita costul serviciului de distribuție prestatului de servicii, fapt care reprezintă doar o împărțire a veniturilor între întreprinderile reglementate din grupul Moldovagaz.

“Acestă separare este necesară pentru a putea crea o piață competitivă pe viitor. În eventualitatea apariției unor furnizori alternativi, aceștia trebuie să știe că să achite pentru serviciul de distribuție”, a spus Victor Parlicov.

În tariful mediu de livrare a gazelor naturale consumatorilor finali, în vigoare, de 5666 lei pentru o mie de metri cubi a fost luat în calcul un tarif mediu de distribuție și furnizare de 559,92 lei.

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ
КОНТАКТЫ

2

3

6

Минимальная зарплата в
Молдове в 50 раз меньше
среднеевропейского
уровня

Компании из 15 стран приняли участие в международном форуме “Инвестируй в Молдову”

Более 40 представителей
компаний из США, Италии,
Греции, Индии, России,
Дании, Украины приняли
участие в проходящем в
Кишиневе Международном
инвестиционном форуме
“Инвестируй в Молдову”,
передает «МОЛДПРЕС».

“Участие в мероприятии предпринимателей из 15 стран показывает, что к Республике Молдова существует большой интерес, несмотря на проходящие в настоящее время дискуссии”, – сказал Исполнительный директор всемирной ассоциации агентств по продвижению инвестиций (WAIPA) Карлос Бронзатто.

WAIPA является одним из организаторов инвестфорума. “Это большое событие с участием более 200 человек”, – сказал заместитель министра экономики Октавиан Калмык. Он добавил, что впервые форум организован при поддержке Всемирной ассоциации агентств по поощрению инвестиций и Международной финансовой корпорации (IFC).

“Деятельность Международной финансовой корпорации представлена в Молдове в двух направлениях. Наш инвестиционный портфель в РМ в настоящее время составляет 100 млн долларов США, а второе направление – консультативная деятельность”, – отметил директор Международной финансовой корпорации Томаш Тельма. Год назад при содействии IFC был запущен проект по улучшению инвестиционного климата, в том числе сокращению числа проверок, упрощению процедур получения разреше-

ний на строительство, созданию Агентства по продовольственной безопасности. Представитель МФК отметил, что многие из этих целей были достигнуты.

Молдова является привлекательной для европейских инвесторов, 60% инвестиций в страну идут от Евросоюза, сказал глава делегации ЕС в Молдове Дирк Шубель. Известные в Европе компании осуществляли капиталовложения в финансовый сектор, торговлю, транспорт, связь и “принесли с собой передовые технологии”.

Глава делегации ЕС в Молдове перечислил действия, которые надлежит предпринять для улучшения инвестиционного климата. Это реформа трудового законодательства в области образования и профессиональной подготовки. ЕС будет поддерживать стратегию реформирования системы образования, сказал Дирк Шубель. По его словам, европейским инвесторам “нужно предоставить возможность купить или взять в долгосрочную аренду земли сельскохозяйственного назначения”.

Также были представлены инвестиционные возможности, предлагаемые Республикой Молдова. Темами обсуждения на заседаниях были инвестиционный климат, возможности экспорта, приватизация и государственно-частное партнерство.

По данным Министерства экономики, прямые иностранные инвестиции в Молдову в конце 2011 года превысили показатель в 3,17 млрд долларов США, в три раза увеличившись по сравнению с 2005 годом.

Правительство Республики Молдова отправлено в отставку

Парламент выразил вотум недоверия кабинету министров Влада Филата. Выдвинутую Партией коммунистов Республики Молдова инициативу о выражении вотума недоверия правительству поддержали 54 депутата, сообщает «МОЛДПРЕС».

Депутаты от Либерал-демократической и Либеральной партий не поддержали выражение вотума недоверия.

Согласно законодательству, в течение трех дней премьер-министр Влад Филат должен представить отставку кабинета министров. После чего президент страны Николае Тимофти инициирует консультации с парламентскими фракциями и предложит новую кандидатуру на пост премьер-министра.

Опубликование годовой отчетности 2012

Акционерные общества обязаны опубликовать годовую отчетность, подлежащую опубликованию, в срок не позже 10 апреля года, следующего за отчетным периодом.

Годовая отчетность, подлежащая опубликованию, должна содержать информацию, предусмотренную в приложении №8 к «Инструкции о составе, порядке заполнения, представления и опубликования годовой отчетности по ценным бумагам акционерного общества». Порядок заполнения годовой отчетности, подлежащей опубликованию, изложен в разделе III «Указаний о порядке составления и опубликования годовой отчетности акционерного общества» – приложение №9 к Инструкции.

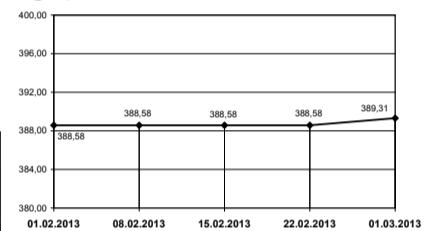
Годовая отчетность представляется в редакцию газеты «Capital Market» в печатной форме на бумажных носителях и в электронной форме, с соблюдением формы заполнения, предусмотренной НКФР. Отчетность в печатной форме может быть принята и по факсу: 022 22-05-03. Отчетность принимается к публикации в газете только при наличии подписи руководителя и печати предприятия, а также при отсутствии задолженности за предыдущие публикации. Электронная форма годовой отчетности должна быть в формате *.doc, *.rtf или *.odt и принимается на любых носителях, а также по e-mail: capital@market.md.

Форму годовой отчетности вы можете скачать на сайте газеты:
<http://capital.market.md>

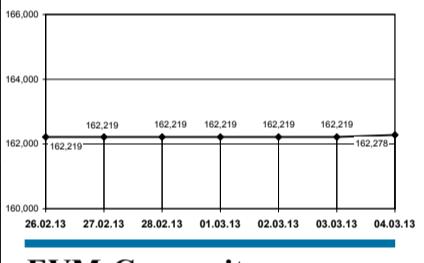
Справки по тел.: 022 22-12-87.

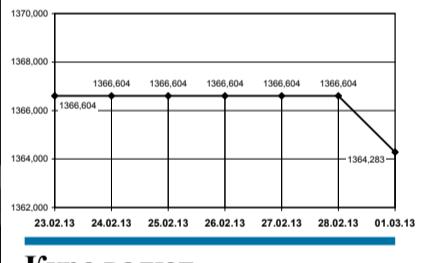
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 6.03.2013

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	12.2591
EUR	1	15.9803
UAH	1	1.5088
RON	1	3.6629
RUB	1	0.3992

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156

Комрате: №169

Кагуле: №170

Орхей: №150

Хынчешть: №161

Сорока: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 1 марта 2013 года, были рассмотрены результаты комплексной проверки соблюдения законодательства в сфере страхования Страховыми компаниями „ASTERRA GRUP“ S.A. и „EXIM-ASINT“ S.A. Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение:

1) оштрафовать эти компании и передать штраф в государственный бюджет, повторно предписав руководству страховых компаний „ASTERRA GRUP“ S.A. и „EXIM-ASINT“ S.A. безусловно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, а также принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки;

2) предупредить эти компании о возможности начала процедуры финансового оздоровления в соответствии с ст. 42 Закона №407-XVI от 21.12.2006 в случае несоблюдения требований к уровню платежеспособности;

3) страховые компании „ASTERRA GRUP“ S.A. и „EXIM-ASINT“ S.A. обязаны в течение месяца информировать Национальную комиссию по финансовому рынку о выполнении решения.

Изучив результаты выездной инспекции по соблюдению законодательства в сфере страхования страховыми брокером „GENERAL BROKER“ S.R.L., Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение оштрафовать брокерскую компанию и передать штраф в государственный бюджет, повторно предписав руководству брокера „GENERAL BROKER“ S.R.L. безусловно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, а также принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки, предупредив о возможности отзыва лицензии, обязав в течение месяца информировать Национальную комиссию по финансовому рынку о выполнении решения с приложением доказательных документов.

Изучив представленное заявление, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку разрешил государственную регистрацию изменений, внесенных в учредительные документы и данные страховой компании „AUTO-SIGURANTA“ S.A. в Государственном реестре юридических лиц, связанных с дополнением Раздела II устава статьей 8.1 „порядок отчуждения акций“.

В ходе заседания принято решение выдать страховому брокеру „ASIGVITAL“ S.R.L. лицензию на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования и перестрахования на неограниченный срок, начиная с 23 февраля 2013 года. Лицензируемая деятельность будет осуществляться по адресу мун. Кишинев, бульвар Мирча чел Бэтрын, 4/6.

Кроме того, одобрена государственная регистрация уставов А.Е.Î. „ȘTEFĂNEȘTI“, А.Е.Î. „ACCES RAPID“ и А.Е.Î. „BALASINEȘTI“ в новой редакции.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку разрешил реорганизацию:

– Акционерного общества „BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 31 CHIȘINĂU“ путем дробления (выделения) с передачей части имущества новой компании S.R.L. „AUTOHAS PRIM“;

– Акционерного общества „DRUMURI-IALOVENI“ путем слияния (поглощения) Акционерного общества „DRUMURI-HÎNCEȘTI“ с Акционерным обществом „DRUMURI-NISPORENI“;

– Акционерного общества „DRUMURI-HÎNCEȘTI“ путем слияния (поглощения) с Акционерным обществом „DRUMURI-IALOVENI“;

– Акционерного общества „DRUMURI-NISPORENI“ путем слияния (поглощения) с Акционерным обществом „DRUMURI-IALOVENI“;

– Акционерного общества „DRUMURI-ORHEI“ путем слияния (поглощения) с Акционерным обществом „DRUMURI-TELENEȘTI“ и с Акционерным обществом „DRUMURI – REZINA“;

– Акционерного общества „DRUMURI-TELENEȘTI“ путем слияния (поглощения) с Акционерным обществом „DRUMURI-ORHEI“;

Акционерного общества „DRUMURI – REZINA“ путем слияния (поглощения) с Акционерным обществом „DRUMURI-ORHEI“.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку зарегистрировал в Государственном реестре ценных бумаг:

– ценные бумаги, размещенные при учреждении Акционерного общества „IMEDICA“, на сумму 20000 лей в количестве 1000 простых именных акций номинальной стоимостью 20 лей;

– ценные бумаги, размещенные согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций:

– S.A. „DACIA-LV“ на сумму 795000 лей в количестве 53000 акций номинальной стоимостью 15 лей, за счет денежных средств. Уставный капитал компании составляет 3.848.805 лей (256.587 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 15 лей). После увеличения, уставный капитал компании составит 4.643.805 лей (309.587 простых именных акций номинальной стоимостью 15 лей/акция);

– S.A. „DRUMURI-IALOVENI“ на сумму 18248640 лей в количестве 1824864 акций номинальной стоимостью 10 лей, за счет неденежных вкладов. Уставный капитал компании составляет 15 055 840 лей (1 505 584 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей/акция). В результате реорганизации путем слияния, уставный капитал составит 33.304.480 лей (3.330.448 акций номинальной стоимостью 10 лей/акция);

– S.A. „DRUMURI-ORHEI“ на сумму 22214430 лей в количестве 2221443 акций номинальной стоимостью 10 лей, за счет неденежных вкладов. Уставный капитал компании составляет 14 383 310 лей (1 438 331 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей). В результате реорганизации путем слияния, уставный капитал составит 36 597 740 лей (3 659 774 акций номинальной стоимостью 10 лей/акция);

– исключение из Государственного реестра ценных бумаг и аннулирование ценных бумаг, выпущенных ранее;

– Акционерным обществом „FERMENTTUTUN“ в количестве 868629 простых именных акций в результате реорганизации путем поглощения;

– Акционерным обществом „DRUMURI-OCNIȚA“ в количестве 542232 простых именных акций в результате реорганизации путем поглощения.

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 25 февраля по 1 марта 2013 года составил 5,7 млн леев, что на 3,4 млн леев больше объема предыдущей недели. Всего зарегистрировано 39 сделок с ценными бумагами 17 эмитентов.

В Основной Секции Биржи проведено 27 сделок в объеме 4,9 млн леев. На прошлой неделе на Бирже торговались акции 3 коммерческих банков. Рыночная цена акций «Moldova-Agroindbank» увеличилась с 1075 до 1080 лей. Цена простых именных акций «Banca de Economii» снизилась с 17,30 до 14 лей за акцию. Акции «Banca Socială» реализовывались по цене 190 лей. Цена акции кишиневской транспортной компании «Automototrans» остается стабильной на уровне 25 лей.

В Секции Прямых Сделок зарегистрированы сделки по продаже акций 9 эмитентов в рамках голосовых торгов на сумму 797,6 тыс. леев. Как единый пакет проданы 18,22% акций компании «Buna Dispoziție» по цене 8 лей за акцию. Акции кишиневской компании «Întreprindere de transporturi auto nr. 1» продолжали торговаться по 10 лей за акцию.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 022-27-76-36.

Фондовая биржа Молдовы

Акционеры «Banca de Economii a Moldovei» избрали двух новых членов-нерезидентов Админсовета, представляющих миноритарных акционеров

Внеочередное заседание акционеров банка «Banca de Economii a Moldovei» избрало двух новых членов-нерезидентов Административного совета, которые представляют миноритарных акционеров. Таким образом, состав этого органа теперь полный, и он сможет стать функциональным, передает «МОЛДПРЕС».

Члены Админсовета, представляющие миноритарных акционеров, – иностранные граждане, также как и юридические лица, которые имеют около 41% акций финансового учреждения. Согласно законодательству, чтобы приступить к исполнению своих обязанностей, новые члены Админсовета должны быть утверждены Национальным банком Молдовы.

Совет создан в начале июня 2012 года после продолжительных дебатов между миноритарными акционерами и мажоритарным. В декабре, однако, два частных юридических лица продали свои акции, и представляющие их члены Совета подали в отставку, поэтому должности стали вакантными.

Государство владеет пакетом в 56,13% акций банка, у юридических лиц – 48,12%, а у физических – 2,79% акций.

Недавно парламент создал следственную комиссию по изучению ситуации в банке «Banca de Economii». В 2009-2010 гг. это финансовое учреждение выдало целый ряд кредитов, ставших затем просроченными, и теперь сталкивается со сложностями.

По данным НБМ, активы банка достигли к концу января 6 млрд 719 млн леев. Рост в первом месяце года составил 86,7 млн Сальдо депозитов возросло на 65,6 млн леев – до 5 млрд 367 млн леев. Ликвидные активы банка оценивались в конце января в 3 млрд 413 млн леев, что более чем в 2,5 раза выше уровня, установленного Нацбанком. В январе банк «Banca de Economii» получил прибыль, а 2012 год это финансовое учреждение закончило в минусе.

**Тохир Мирзоев:
Макроэкономика Молдовы
выглядит стабильной и опасений не вызывает**

В интервью молдавским СМИ постоянный представитель МВФ в Молдове сообщил, что экономика страны постепенно отходит от прошлогодних шоков (осложнения в еврозоне, летняя засуха, холодная зима и пр.). «Инфляция находится в пределах, установленных Нацбанком Молдовы».

На валютном рынке больших шоков не наблюдается. Есть хорошие предпосылки для здорового восстановления в сельском хозяйстве. В 2013 г. мы ожидаем положительного роста ВВП Молдовы в районе 4%, как и прогнозировалось МВФ в ноябре, – сказал Мирзоев. В то же время, постоянный представитель МВФ в Молдове отметил ряд направлений, которые вызывают опасения: внешние факторы, промышленность, финансовый сектор. Также, по его словам, обеспокоенность вызывает возрастшая за последние 2 мес. политическая неопределенность, из-за которой существует риск замедления хода экономических реформ. Он подчеркнул, что это может негативно повлиять на рост ВВП в среднесрочной перспективе. Говоря об отложенной оценочной миссии МВФ в Молдову, Тохир Мирзоев сообщил, что визит миссии был перенесен для того, чтобы дать властям страны больше времени на успокоение политической ситуации и на лучшую подготовку к диалогу на техническом уровне. Он сообщил, что очередная оценочная миссия МВФ, возможно, состоится до истечения программы кредитования, продленной с конца января до конца апреля 2013 г. По его словам, основные вопросы предстоящего визита сводятся к разрешению ситуации вокруг Banca de Economii, поправкам в бюджет 2013 г. и выполнению других обязательств, взятых правительством ранее в рамках программы (реформа энергосектора, продолжение налоговой реформы, повышение транспарентности финансового сектора, в частности, акционеров банков).

InfoMarket

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ КОНТАКТЫ

С 19 по 22 февраля этого года в украинском городе Яремча состоялась IX Международная конференция страховщиков карпатского региона.

Традиционно организуемая Центром бизнес-стратегий „PERSPECTIVA” и Лигой страховых организаций Украины, мероприятие стало местом обсуждения ряда проблем сферы страхования, пригласив для этого представителей страховых рынков Украины, стран СНГ, Центральной и Восточной Европы, всего из 10 государств. Республику Молдова представлял вице-председатель Национальной комиссии по финансовому рынку Виктор Каптарь.

С тематической точки зрения повестка дня конференции была весьма насыщенной, участники высказывались по таким вопросам, как динамика развития международных рынков страхования, взаимозависимость между государством, бизнесом и обществом, страхование финансово-промышленных групп, мировые тенденции в сфере медицинского страхования, аспекты конкуренции и партнерства на рынке страхования, прогнозы развития рынка страхования.

Наряду с делегатами из Польши, Литвы, Латвии, России, Беларуси и других стран, перед собравшимися выступил В. Каптарь, представив картину молдавского рынка страхования, сообщив о его успехах и тенденциях. Живой интерес

участников конференции вызвало сообщение о том, что с 1 февраля этого года в Молдове введена государственная автоматизированная информационная программа RCA Data, представляющая собой нововведение не только для постсоветских государств.

Учитывая множество схожих черт рынков страхования, а также тенденции в этой области, В. Каптарь и Андрей Стасевский, председатель Национальной комиссии по регулированию рынка финансовых услуг Украины, договорились о более тесном сотрудничестве между комиссиями обоих государств в целях развития финансовых небанковских рынков Молдовы и Украины.

Пресс-служба НКФР

Французский бизнес заинтересован в рынке Молдовы

Компания по производству вертолетов Eurocopter высказала готовность поставить в Молдову вертолеты для санитарной авиации, а также силовых и военных ведомств. Об этом говорилось на встрече замминистра экономики Октавиана Калмык с представителями французских компаний в рамках бизнес-форума "Инвестиционные возможности Молдовы. Преимущества развития трансграничных инвестиций", который прошел в Бухаресте.

Как сообщили "ИНФОТАГ" в минэкономики, доля компании Eurocopter на мировом рынке военных вертолетов достигает 18% и рынка вертолетов гражданского назначения – 44%.

Кроме того, строительная компания Vinci Construction выразила заинтересованность в строительстве в Кишиневе пятизвездочного отеля совместно с международной группой отелей и гипермаркета с международной торговой сетью.

Октавиан Калмык приветствовал идею открытия гипермаркета в Кишиневе, так как, по его мнению, "открытие международной торговой сети повысит конкурентоспособность и будет стимулировать снижение цен".

"В Молдове высок спрос на качественные товары, произведенные в Евросоюзе. К тому же запланировано, что к 2014 г. вступит в силу Соглашение о создании зоны свободной торговли РМ-ЕС, которое предусматривает беспошлинный ввоз промышленных и сельскохозяйственных товаров, кроме "чувствительных", – сказал он.

Организаторами форума выступили Организация по привлечению инвестиций и продвижению экспорта (MIEPO), Агентство по развитию международного бизнеса Ubifrance и молдо-французская Торгово-промышленная палата.

У Молдовы будет собственная таможенная лаборатория для экспертизы импортных товаров

Таможенную службу оснастят современной лабораторией в рамках проекта, финансируемого из европейских средств. Он официально стартовал 4 марта, передает «МОЛДПРЕС».

С открытием лаборатории экспертиза и исследование товаров будут проводиться в лабораторных условиях экспертиками Таможенной службы, которые прошли должную подготовку. До настоящего времени для таких экспертиз привлекались таможенные лаборатории соседних стран и других профильных учреждений.

Проект „IMPEFO – улучшение трансграничного сотрудничества Молдовы и Румынии в области нефтяных и продовольственных товаров“ внедряется Таможенной службой нашей страны в партнерстве с Национальным таможенным ведомством соседнего государства.

Проект предусматривает строительство лаборатории и ее оснащение современным оборудованием, приобретение мобильных лабораторий, которые также будут оснащены по последнему слову техники.

Таким образом, таможенное ведомство получит инструменты для проверки товаров, в том числе для проверки правильности тарифного кода, происхождения и стоимости товаров. Это упростит начисление и взимание пошлин и налогов в госбюджет. Также Таможенная служба сможет определять опасные или запрещенные для ввоза в страну товары и будет таким образом предупреждать импорт товаров, не соответствующих требованиям, или же поддельной продукции.

Внедрение проекта в значительной степени упростит деятельность Таможенной службы по борьбе с таможенными правонарушениями.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

НОВОСТИ СТРАХОВАНИЯ

Компания Vitoriasig добровольно отказалась от лицензии на предоставление страховых услуг

Админсовет Национальной комиссии по финансовому рынку удовлетворил соответствующее обращение компании и принял решение об отзыве ее лицензии на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, выданной в январе 2011 г.

Вместе с тем, админсовет НКФР предписал приостановить все банковские операции компании, за исключением тех, что связаны с текущими расходами на содержание, получением денежных средств и выплатой страховых возмещений по страховым договорам, заключенным до отзыва лицензии.

В течение 10-ти дней Vitoriasig разработает и представит надзорному органу план справедливой компенсации претензий страхователей, оставшихся неудовлетворенными, в том числе, и тех, что находятся в процессе судебного разбирательства. Компания будет ежемесячно представлять в НКФР информацию о взятых обязательствах и возмещении претензий.

По данным НКФР, за 9 месяцев 2012 г. компания Vitoriasig подписала премий в сумме 3,5 млн леев и выплатила возмещений в размере 1,58 млн леев. По состоянию на сентябрь 2012 г., убытки компании составили 291,2 тыс. леев. Уставный капитал компании Vitoriasig равен 17,37 млн леев, активы – 24,2 млн леев, чистые активы – 17,31 млн леев. Коэффициент ликвидности по итогам сентября прошлого года был самым низким на рынке страхования – 0,1%, так же, как и уровень платежеспособности – 8,2%.

Отметим, что в 2011 году прекратили деятельность три страховые компании, будучи не в состоянии выполнить требования законодательства: ARTAS, EDICT и IDEEA Asigurari. Еще три компании – AFES Moldova, GARANT и ALIANTA MOLDCOOP – прекратили деятельность по истечении действия лицензий.

Справка Capital Market: В настоящее время на рынке страхования работает 17 компаний. 18 компаний, работавших в прошлом году, начислили за первые три квартала 2012 года 785 млн лей.

Страховая компания Idea Asigurari будет реорганизована из АО в ООО и переименована в Next step

Соответствующее решение приняли акционеры общества, которые владеют 120 тыс. акций (100%) с правом голоса, в ходе общего внеочередного собрания. Акционеры утвердили решение о реорганизации АО в ООО, изменения названия компании, конвертировании акций АО в долевые части уставного капитала ООО, и приняли документ об учреждении Next step.

Donaris-Group наградила победителей акции „PROMOBROKER – 2012”

В ходе акции „PROMOBROKER – 2012”, организованной компанией Donaris-Group в середине февраля по итогам третьего квартала прошлого года, были награждены три брокера: Exclusive Broker, Broker Pro, Asigvital.

Победителями по итогам 4-го квартала 2012 г. являются: Promositas Universitas, Exclusive Broker, Brokersasig.

Первое место по итогам 2012 года занял СПБ «Коверинс», которому за подписание страховых премий в значительных объемах был вручен главный приз – автомобиль Hyundai Accent.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpress: 67770
Poșta Moldovei: PM 21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП,
Елена ВАСИЛАКЕ, Еудженiu ВИЦU,
Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:
capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василия Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204.

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca"АО,
филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpress" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

Сергей СЫТНИК:

Задача регулятора рынка связи – здоровая конкуренция и корректное регулирование

Эксклюзивное интервью директора Национального агентства по регулированию в области электронных коммуникаций и информационных технологий Сергея СЫТНИКА корреспонденту агентства «ИНФОТАГ» Марине ПРОДИУС

– Какие изменения стоит ждать на рынке ИКТ в Молдове в 2013 г.?

– Это вопрос политики и стратегии в области телекоммуникаций, и его лучше адресовать отраслевому министерству. Могу отметить, что в начале февраля правительство утвердило Программу менеджмента радиочастотного спектра на 2013-2020 гг. Она предусматривает выделение дополнительных частот для развития мобильных сетей широкополосного доступа. Министерство также готовит проекты Программы перехода на цифровое ТВ и стратегии «Цифровая Молдова 2020», принятие которых даст ответы на многие вопросы. Задача Агентства состоит в качественной реализации стратегических программ отрасли.

Руководствуясь Программой менеджмента радиочастотного спектра, в 2013 г. Агентство продолжит работу по созданию необходимых условий для внедрения и развития услуг электронных коммуникаций широкополосного радиодоступа. С этой целью мы планируем организовать три конкурса по выдаче лицензий: полосы радиочастотного спектра в диапазоне 3600-3800 МГц – для мобильных наземных услуг электронных коммуникаций широкополосного радиодоступа; радиочастот в диапазоне 2100 МГц – для мобильных сетей широкополосного радиодоступа (3G) и радиочастот в диапазоне 2500-2690 МГц для предоставления сетей и услуг электронных коммуникаций широкополосного радиодоступа (4G).

Все лицензии к выдаче в этом году направлены на развитие услуг широкополосного доступа в Интернет. После утверждения правительством Программы менеджмента радиочастотного спектра, операторы будут владеть полной информацией о перечне частот, их стоимости и условиях, на которых они будут выставлены на конкурс. Это позволит им планировать дальнейшую работу, выработать более эффективную инвестиционную и бизнес-политику. В то же время, это будет способствовать развитию здоровой конкуренции на рынках сетей и услуг электронных коммуникаций.

Еще одна из задач, которая стоит перед нами в 2013 г. – начало внедрения в РМ переносимости телефонных номеров. Сейчас мы находимся на последнем этапе подготовки внедрения переносимости номеров в сетях мобильной связи. Начиная с 1 мая 2013 г., операторы должны предоставлять своим пользователям возможность перехода к другому оператору, сохраняя номера.

Не менее важной является и работа по выявлению и анализу релевантных рынков. Первый цикл этого процесса мы впервые провели в 2010-2012 гг., а в 2013 г. начали второй. Хочу подчеркнуть, что РМ является первой

страной СНГ, применившей на практике предварительное регулирование рынков электронных коммуникаций. В данном процессе Агентство выявляет проблемы конкуренции, существующие на релевантных рынках, определяет поставщиков, обладающих значительным влиянием на рынках, и возлагает на них предварительные специальные обязанности. Цель данных мер – предупреждение использования рыночного влияния вышеизложенных поставщиков в ущерб конкуренции.

Все действия и решения, принятые Агентством, направлены на создание здоровой конкуренции на рынке электронных коммуникаций. Они преследуют цель получения качественных и доступных услуг конечными пользователями.

Что означает выражение «релевантные рынки», и какие обязательства могут быть применены к операторам со значительным влиянием на рынке?

– Релевантный рынок – это рынок товаров и/или услуг в области электронных коммуникаций, чьи характеристики оправдывают установление мер по предварительному регулированию. Концепция исходит из того, что если на определенном рынке есть оператор или несколько операторов, у которых рыночная сила достаточна, чтобы вести себя независимо от конкурентов и клиентов, то для обеспечения эффективной работы рынка требуется регулирующее воздействие в виде установления специальных обязательств этим операторам. Такие меры могут включать обязательства по предоставлению доступа конкурентов к своей сети и к существующей инфраструктуре, по недопущению дискриминации конкурентов и обеспечению прозрачности в предоставлении им услуг, регулирование цен и их ориентирование на уровень экономической себестоимости, внедрение раздельного бухгал-

терского учета, публикацию ссылочных предложений.

Хочу отметить, что анализ релевантных рынков осуществляется в соответствии с принципами, которыми руководствуются антимонопольные органы, но отличие состоит в мерах по упреждению использования доминирующего положения в ущерб конкуренции. Такая система регулирования установлена Законом об электронных коммуникациях и соответствует общей практике регулирования данного сектора в ЕС. Если на основании анализа рынков установлено отсутствие на них эффективной конкуренции, Агентство определяет операторов, имеющих значительное влияние на рынках, и возлагает на них одну или несколько обязанностей.

В 2009 г. Агентство выявило девять релевантных рынков, восемь из них – оптовые и один – розничный. Все без исключения рынки выявлены в соответствии с директивами ЕС.

Последняя большая работа проведена по оптовым рынкам окончания звонков в сетях мобильной и фиксированной связи. Возьмем, к примеру, рынок окончания звонков в мобильных сетях. Вы, наверное, заметили, что звонки, которые вы осуществляете в сеть своего оператора, намного дешевле звонков, которые вы делаете в сеть другого оператора. Данная рыночная ситуация разилась из-за завышенных тарифов, которые устанавливались операторами для взаимного пропуска трафика. Для крупных операторов система более дешевых внутрисетевых звонков выгодна, так как создает им мощный сетевой эффект и защищает от конкуренции небольших и новых операторов.

Завышенные цены на пропуск трафика (даже если цены операторов симметричны) приводят к невозможности конкуренции небольших и новых операторов с

внутрисетевыми тарифами крупных. В результате анализа рынка окончания звонков в мобильных сетях Агентство определило, что завершение звонков в сети каждого оператора – это отдельный рынок, на котором оператор имеет 100-процентное влияние, и полностью его контролирует, а также то, что все действующие операторы мобильной связи имеют значительное влияние на этом рынке. Регулятор выяснил, что установленные операторами еще в 2003 г. тарифы на завершение звонков были почти в пять раз дороже реальной стоимости услуги. Агентство возложило на этих операторов ряд специальных предварительных обязательств, среди которых и поэтапное снижение тарифов на окончание вызовов в сетях мобильной связи.

Нами разработана и утверждена специальная методика расчета тарифов, основанная на реальных затратах. Агентством определены восемь этапов снижения тарифов на окончание вызовов в сетях мобильной связи. Начало процессу положено в январе 2010 г., завершение мы ожидаем в июне 2014 г. На финальном этапе тариф на окончание звонков в мобильных сетях сократится с 7 центов США/мин до 1,53 центов США/мин. А пока что эта услуга стоит 3,08 центов США/мин. Для проведения поэтапного снижения тарифов потребовалось не одно заседание с участием всех операторов. Экономленные средства операторы могут направить на развитие и внедрение новых технологий, услуг и даже на компенсацию снижения стоимости звонков абонентов в другие сети. Важно отметить, что аналогичная работа проделана и для поэтапного снижения тарифов на окончание звонков в сетях фиксированной связи.

– Информационное развитие в РМ происходит неравномерно. Что нужно сделать, чтобы телекоммуникационная ин-

фраструктура и возможности внедрения новых технологий происходили повсеместно, а не только в столице?

– Рынок электронных коммуникаций либерализован. Любой оператор может заниматься по своему желанию любым разрешенным видом деятельности. Операторы могут определить, какие услуги предоставлять и где – на всей территории РМ или в определенных населенных пунктах. Неравномерность развития определяется разной плотностью распределения пользователей и платежеспособностью, а также разрывом в так называемой цифровой грамотности.

Регулятор привержен идеи планомерного снижения цифрового неравенства между различными регионами, считая, что в этом может помочь целый комплекс мер.

Мобильные сети с успехом справляются с решением задач по обеспечению спроса на современные услуги, причем они обходятся дешевле проводных решений. Внедрение новых частот для мобильных сетей, в особенности, частот цифрового дивиденда (частоты в пределах 790-862 МГц, используемые аналоговым наземным вещанием), внедрение рефарминга частот (например, разрешение использования частот GSM (2G) для сетей 3G и 4G), а также возможная перспектива использования второго цифрового дивиденда (частоты 698-790 МГц) для мобильных сетей широкополосного доступа, решит проблему территориального покрытия скорее сетями HSPA (3.x поколение мобильной связи), LTE (4G), чем использование частот в диапазоне 2100, 2600 и 3600 МГц (последние хорошо справляются с задачей обеспечения сетевой емкости в местах повышенной плотности абонентов).

Чтобы удешевить сети операторов и ускорить их развертывание, необходимо внедрение более эффективного использования существующей инфраструктуры путем совместного доступа. С одной стороны, это снизит среднюю себестоимость конечных услуг операторов, владеющих инфраструктурой, а с другой – позволит остальным развивать сети без необходимости дорогостоящего дублирования инфраструктуры. В конце 2012 г. Агентство предложило концепцию развития нормативно-правовой базы для лучшего совместного использования инфраструктуры операторов фиксированных и мобильных сетей. Мы также склонны считать, что решение вопросов, связанных с правом прохода операторов через частную и государственную собственность, способно дать новый импульс развитию сетей.

Одним из инструментов воздействия на цифровой разрыв является механизм Универсальной услуги, который еще не внедрен в Молдове. Универсальная услуга – это механизм обеспечения

населения корзиной с определенным составом услуг, вне зависимости от местоположения пользователя и его покупательской способности.

– Что стоит ждать от внедрения переносимости номеров в Молдове?

– Переносимость номеров – это предоставление права любому абоненту при переходе от одного оператора связи к другому сохранить за собой свой номер. Перейти к другому оператору возможно и сегодня, но граждан часто сдерживает необходимость замены номера, к которому они привыкли и по которому их уже все знают. Возможность переносимости дает право поменять оператора, при этом не меняя своего номера. Это, безусловно, снизит барьеры для перехода пользователей. Операторов это приведет к ужесточению конкуренции, особенно принимая во внимание параллельное снижение тарифов на завершение звонков. Для пользователей переносимость номеров позволит избежать так называемое «номерное рабство», и легче переходить от одного оператора к другому. Регулятор видит более масштабные плюсы для пользователей, так как операторы будут еще активнее конкурировать не только за новых клиентов, но и за удержание и лучшее обслуживание существующих. Таким образом, даже если какой-то пользователь никогда не прибегнет к переходу с сохранением номера, он все равно будет получать пользу от переносимости номеров. Мы также видим для пользователей лучшую возможность перехода на новые технологии и услуги. К примеру, пользователь сможет сохранять свой телефонный номер при переходе на более современные triple play услуги.

– Стоит ли ожидать снижения операторами цен, чтобы удержать пользователей?

– Сложно однозначно ответить. Цены операторов и так не высоки – уровень ARPU (среднемесячного дохода на абонента) операторов самый низкий в регионе. При этом около 20% этого дохода искусственно поддерживается за счет завышенных тарифов на завершение международных звонков (данные тарифы не оплачиваются пользователями). Очевидно, что операторам станет легче бороться за перетягивание более «говорящих» абонентов, а это приведет к снижению средней цены за единицу услуги. Возможно, это произойдет за счет предоставления большего количества услуг за те же деньги. Стоит набраться терпения и узнать уже скоро, как будет реагировать рынок на внедрение переносимости номеров.

– Как это будет происходить технически?

– Если клиент решит перейти к другому оператору и сохранить свой номер, ему придется пойти к новому оператору и запросить его услуги, отметив желание сохранить существующий телефонный номер. А остальные заботы с переносом номера возьмет на себя новый оператор. При этом «проброс» номера и активация услуги должна произойти в 5-дневный срок или позднее, если этого желает пользователь. Пользователю нет необходимости завершать дела с прежним оператором, как условие для переноса номера. Единственное, что требуется от пользователя – дать документы оператору. В некоторых странах за данную услугу пользователь должен платить. Мы эту обязан-

ность исключили и упростили процедуру перехода.

– Выходит, что уже нельзя будет различать, у кого какой оператор?

– Хочу отметить, что в мире уже более 50 стран, в которых внедрена услуга переносимости номеров. И такой вопрос возникал во многих странах. Для ответа на такой вопрос найдено простое решение. Когда вы будете звонить на перенесенный номер, вы услышите определенный звуковой сигнал, по которому поймете, что этот номер обслуживается другим оператором, нежели тем, с кем ассоциируется номерной ряд. Также, будет создан сайт Администратора центральной базы данных по внедрению переносимости номеров, где любой желающий сможет проверить, какой номер к какому оператору относится.

– Нуждается ли рынок РМ в появлении нового сотового оператора?

– Если говорить с точки зрения развития конкуренции, а регулятор смотрит на рынок именно сквозь эту призму, то чем больше операторов, предоставляющих телекоммуникационные услуги, тем лучше. Здоровая конкуренция лучше себя проявляет. В то же время, существуют ограничения, связанные с ресурсами радиочастотного спектра. Эти ресурсы – ограниченные, и если, к примеру, определенный радиочастотный спектр предполагает минимальное разделение каналов только для четырех операторов, то пятому уже нет места. Но всегда можно побороться за ресурсы в другом диапазоне радиочастотного спектра.

– АО Moldtelecom еще с 1 марта 2011 г. хотел повысить тарифы на услуги фиксированной связи и снизить тарифы на международные переговоры. Есть ли в этом необходимость?

– Мы рассматриваем этот вопрос с позиции создания равных условий для всех операторов, и как следствие – получение более качественных и доступных услуг для граждан. Еще в 2002 г. Агентство проанализировало ситуацию с тарифами на основные услуги фиксированной связи Moldtelecom, и проинформировало правительство, что тарифы на услуги связи для населения на местном уровне сильно занижены, а на международные звонки – завышены. В такой ситуации услуги других, альтернативных операторов фиксированной связи являются неконкурентоспособными, что мешает нормальному развитию рынка. В 2003-2004 гг. нам удалось провести два этапа по ребалансировке тарифов, что дало положительный эффект для развития альтернативных операторов и, отчасти, пересмотря Moldtelecom политики развития.

Но даже после этих шагов тарифы должны постоянно корректироваться. Следует отметить, что стремительное развитие сети Интернет и доступности смартфонов, предпочтения граждан в использовании мобильной связи и возрастающая конкуренция между традиционными и конвергентными сетями, расчет на сверхдоходы от международной фиксированной связи, опасно и для Moldtelecom, так как международный трафик замещается угрожающими темпами другими видами связи.

В 2011 г. Агентство обязало Moldtelecom разработать и внедрить раздельный бухгалтерский учет для определения стоимости практически всех его услуг. Эту работу Moldtelecom завершил летом 2012 г. В настоящее время мы завершили проверку ведения раздельного бухгалтерского учета.

В 2013 г. мы планируем утвердить новую Методологию определения тарифов на услуги фиксированной связи Moldtelecom. Сегодня у нас есть конкретные предложения по новым тарифам и их поэтапному внедрению. К примеру, регулятор предложит не только поэтапную оптимизацию существующих, но и введение новых, более привлекательных абонементов на услуги Moldtelecom. Согласно Закону об электронных коммуникациях, Агентство утверждает тарифы на услуги фиксированной связи, предоставляемые оператором со значительным влиянием на данном рынке, только после их согласования с правительством. Отмечу, что предложения регулятора будут учитывать и необходимость приведения тарифов в соответствие с их стоимостью, а также социально-экономической реальностью в стране.

– Почему повышение тарифов на местные переговоры не произошло еще в 2004 г.?

– В 2003-2004 гг. были проведены два из запланированных четырех этапов ребалансировки тарифов на основные услуги фиксированной связи АО Moldtelecom. Но на этом пока все и закончилось. Мне кажется, что это единственные тарифы в РМ, которые за последние девять лет не пересмотрены.

– Почему Orange и Moldcell не работают на одной антенне, что могло бы снизить стоимость их услуг?

– А кто сказал, что они не работают на одной антенне, точнее, на одной антенной вышке? Определенную часть данной инфраструктуры они арендуют друг у друга. Другое дело, что они используют совместно пассивную инфраструктуру, к которой относятся и антенные вышки, только в тех случаях, когда им это взаимно выгодно. Возможностей установления операторам некоторых специальных обязательств со стороны регулятора сегодня нет. Для успешного регулирования данного вопроса необходимо разрешить определенные проблемы в законодательстве. В то же время, есть необходимость принятия Закона о доступе к инфраструктуре, который мог бы решить ряд существующих проблем.

– Агентство объявило конкурс на получение лицензии на право пользования частотами в диапазоне 3600-3800 МГц. Этот диапазон используется для технологии WiMax, будет ли она востребована на рынке, учитывая его специфику, а главное, размер?

– Понятие частоты для WiMax устарело. Сейчас лицензии на частоты выдаются без определения используемых технологий. Технология WiMax перерождается. В старом понимании она уже вымирает, а новое предполагает другое оборудование, включая пользовательские терминалы – мобильные устройства. WiMax больше предназначена для передачи данных. Будет ли востребована данная технология – покажет будущее. Вполне возможно, что частоты данного диапазона будут использоваться в LTE-сетях для разрешения вопроса расширения емкости. Задача регулятора – создать условия для выхода и работы на рынке телекоммуникационных услуг различных операторов с новыми технологиями и услугами для развития здоровой конкуренции.

Услуги электронной отчетности – экономия времени для экономических агентов

Для упрощения услуг, оказываемых экономическим агентам, а также чтобы помочь им экономить время для представления налоговых отчетов, Государственная налоговая служба запустила «Электронную декларацию». Таким образом, около 24 тысяч экономических агентов было подключено к услуге, позволяющей представлять налоговую отчетность в электронном формате. В связи с этим, финансовые отчеты в бумажном виде больше не принимаются.

Преимуществами такого вида отчетности состоят в оперативности обработки информации, исключении ошибок и онлайн-работе программы. Электронная услуга существенно облегчает работу экономических агентов и экономит время. Услуга предоставления отчетности в электронной форме бесплатна и не требует цифрового сертификата.

Одновременно, Правительство Республики Молдова запускает две электронные системы представления отчетности в Национальную компанию медицинского страхования и Национальную кассу социального страхования: e-CNAM и e-CNAS. Эти системы расположены на едином портале коммунально-бытовых услуг servicii.gov.md или ими можно воспользоваться через информационную систему «e-Raportare»: www.raportare.md. Экономические агенты теперь могут посыпать свои отчеты в CNAM и CNAS по Интернету, экономя время и упрощая процедуру.

Для того, чтобы подать финансовый отчет посредством сети Интернет, необходимо пройти следующие шаги: зарегистрироваться на сайте www.raportare.md; заполнить заявку и приложить мокрую печать; подать заявку в Территориальную кассу социального страхования CTAS. В настоящее время на пользование услугой представления отчетов в электронном виде получили разрешение свыше трех тысяч экономических агентов, а 150 предприятий уже используют данную услугу.

Электронная система e-CNAM предлагает современный метод обмена информацией. Она заменяет процедуры, проводимые вручную в том, что касается получения и обработки формуляров отчетов. Новая система позволяет повысить качество услуг, оказываемых Национальной компанией медицинского страхования посредством снижения количества ошибок в формулярах и роста качества и достоверности информации. Используя услугу e-CNAM, экономические агенты, тем самым, имеют возможность представлять электронные формуляры 2-03 и 2-04 в любое время и из любой точки земного шара, где есть доступ к Интернету.

Услуга e-CNAM предоставляет ряд преимуществ для компаний. Речь идет об экономии средств, избежании контакта с работником и упрощении процесса подачи формуляров.

Посредством системы e-CNAS работодатели РМ могут в электронной форме представлять декларации Rev 5 для своих работников одновременно с декларацией расчета и использования отчислений в государственную обязательную систему соцстрахования – форму 4-BASS. Преимуществами e-CNAS являются: нет необходимости посещать Территориальную кассу Социального страхования, не надо простаивать в очередях, автоматический поиск расхождения между данными декларации Rev 5 и Формой 4-BASS, ошибок в персональных данных работников, и исключение необходимости распечатывания документов на бумаге.

Отчетность в электронном виде в CNAM и CNAS может проходить как посредством криптографических средств защиты информации, выпущенных І.С. „Centrul de telecomunicații speciale”(CTS), так и с помощью услуги «Мобильная подпись». Чтобы воспользоваться услугой e-CNAS, необходимы цифровые подписи директора предприятия и главного бухгалтера.

Чтобы получить право ставить цифровую подпись посредством мобильного телефона, нужно воспользоваться сертификатом І. С. „Centrul de telecomunicații speciale”, а право регистрации пользователей принадлежит операторам мобильной телефонии (Orange, Moldcell). Стоимость цифровой подписи составляет 880 лей. По словам представителей Центра электронного правительства, с применением нанесения электронной идентификации на SIM-карту мобильного телефона, стоимость услуги существенно снижается, и доступность растет.

Экономические агенты могут прийти с паспортом в представительства операторов мобильной телефонии и заполнить заявку, после чего они сразу получат специальную SIM-карту, на которой находится мобильная подпись и уникальный PIN-код. Хотя вначале эта услуга должна была предоставляться бесплатно только до конца прошлого года, затем этот срок было решено продлить до 31 марта 2013 г. По истечении этого периода экономические агенты будут платить 7 500 лей за включение мобильной цифровой подписи. Так же, в момент подписи каждый гражданин сможет выбрать тарифный план и вид абонемента. Координаторы программы заверяют, что каждый обладатель цифровой подписи может быть уверен в том, что эта услуга обеспечит повышенную степень защиты проводимых операций, сохранность данных, быстроту обработки, конфиденциальность.

Запуск данных новых услуг электронной подачи отчетности намечен в рамках pilotного проекта „Guvern fără hârtie”. Таким образом, власти предлагают, чтобы до 2020 года все коммунально-бытовые услуги можно было оплачивать посредством сети Интернет.

Кристина МИРОН

Минимальная зарплата в Молдове в 50 раз меньше среднеевропейского уровня

По данным Евростата, Молдова находится на последнем месте по уровню минимальной заработной платы (около 37 евро) по сравнению со странами ЕС. Минимальная заработка в Молдове остается неизменной с 2009 года.

Что касается соседних стран, минимальная заработка в Украине почти вдвое больше, чем в Республике Молдова – 108 евро. В России и Беларусь этот показатель равен 129 евро и 122 евро, соответственно.

На противоположном конце списка стран с самым высоким уровнем минимальной заработной платы находится Люксембург – 1874 евро, что более чем в 50 раз выше, чем в Молдове, а также Бельгия, Нидерланды, Ирландия, Франция и Великобритания – от 1024 до 1359 евро в месяц. В то время как в Польше, Венгрии, Словакии, Эстонии, Чехии и Литве самые низкие зарплаты в ЕС – 377-287 евро.

До сих пор несколько стран ЕС не регулируют законодательно минимальную месячную заработную плату, причитающуюся работникам. Например, в Германии, Италии, Норвегии и Австрии минимальный уровень зарплаты отсутствует, поэтому этот показатель различается в этих странах.

МОЛДАВСКОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО УСТАНАВЛИВАЕТ МИНИМАЛЬНУЮ ЗАРПЛАТУ ДЛЯ НЕКВАЛИФИЦИРОВАННЫХ РАБОТНИКОВ В РАЗМЕРЕ 800 ЛЕЙ

Согласно молдавскому законодательству, для работников, не обладающих квалификацией (без профессионального или высшего образования, не прошедших курсы повышения квалификации), занятых неквалифицированным трудом, установлена минимальная заработная плата по стране в размере 800 леев в месяц при среднемесячной продолжительности рабочего времени 169 часов, что составляет 4,73 лея в час (Постановление Правительства об установлении размера минимальной заработной платы по стране №15 от 19.01.2009). Требования этого положения распространяются и на бюджетные организации.

Ранее размер заработной платы для квалифицированных работников (начиная с I квалификационного разряда) устанавливался Постановлением правительства о тарифной заработной плате для I квалификационного разряда работников организаций с финансовой автономией. Начиная с 2010 года, вступило в силу Коллективное соглашение (на национальном уровне). Согласно Коллективному соглашению,

начиная с 1 февраля 2010 г., гарантированный минимальный размер заработной платы в реальном секторе (на хозрасчетных предприятиях, организациях, учреждениях, независимо от вида собственности и организационно-правовой формы, в дальнейшем именуемых предприятиями) составит 7,69 лея в час, или 1300 леев в месяц, исчисленный из средней продолжительности рабочего времени 169 часов в месяц.

В отступление от положений статьи 1 для основного персонала предприятий сельскохозяйственной отрасли и лесного хозяйства, гарантированный минимальный размер оплаты труда, до следующего изменения, будет применяться в размере 90% от номинального размера (5,86 лея в час, или 900 леев в месяц), а для вспомогательного персонала данных отраслей основная заработная плата составит не менее 3,55 лея в час, или не менее 600 леев в месяц, исчисленная из средней продолжительности рабочего времени 169 часов в месяц.

В случае, когда предприятия применяют тарифную систему оплаты труда, гарантированный минимальный размер заработной платы в реальном секторе будет служить основой для переговоров и установления в коллективных соглашениях отраслевого уровня или в коллективных трудовых договорах тарифной ставки для I квалификационного разряда, а в случае применения бестарифной системы оплаты труда – минимальным пределом заработной платы для дифференциации уровня оплаты труда по категориям работников.

ПРОФСОЮЗЫ БЕЗУСПЕШНО ТРЕБУЮТ ПОВЫСИТЬ МИНИМАЛЬНУЮ ЗАРПЛАТУ

С 2009 года Национальная конфедерация профсоюзов постоянно требует повышения минимальной заработной платы на фоне постоянно растущего прожиточного мини-

мума. Согласно последним статистическим данным, прожиточный минимум составил в третьем квартале 2012 года в среднем на человека 1456,9 лея, увеличившись по сравнению с третьим кварталом 2011 года. Увеличение прожиточного минимума определяется в основном ростом цен, особенно на продукты питания. По месту жительства прожиточный минимум выше для городских районов – 1563,9 леев или на 13,3% больше, чем в сельской местности – 1380,3 лея. По категориям населения, максимальная доля прожиточного минимума приходится на трудоспособное население – 1531,9 лея, особенно мужчин – 1614,9 лея.

Прожиточный минимум для пенсионеров составил 1259,5 лея или 86,5% от среднего значения по населению.

Между тем, средний размер месячной пенсии с 1 октября 2012 г. составил 957,9 леев, или на 9,6% больше по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Т.е. средняя пенсия составляет 76,1% от среднего прожиточно-

го минимума для пенсионеров

по сравнению с 72,4% в третьем квартале 2011 года.

Прожиточный минимум для детей составляет в среднем ежемесячно 1364,3 лей, причем сумма зависит от возраста ребенка – от 577,4 лея на ребенка в возрасте до 1 года, до 1528,5 леев для детей в возрасте 7-16 лет.

По замыслу профсоюзов, который остался только на бумаге, минимальная заработная плата должна быть увеличена с 1 января 2013 года – на 1000 леев в месяц, с 1 сентября 2013 года до 1200 лей в месяц, а с 1 января 2014 года – на сумму, равную прожиточному минимуму.

“В последний раз минимальный размер оплаты труда был пересмотрен правительством в 2009 году, и был повышен с 400 до 600 леев. С 2009 по 2011 год индекс потребительских цен вырос на 15,5%, ВВП увеличился на 15,1%, прожиточный минимум

2013 года, довести ее до 900 леев. Это позволит обеспечить повышение заработной платы в среднем на 15% для примерно 107 000 работников бюджетных учреждений без увеличения минимальной заработной платы.

Группа депутатов также предложила, что минимальная гарантированная зарплата в реальном секторе “не может быть менее 1500 лей в 2013 году”. В решении правительства говорится, что минимальная гарантированная зарплата в реальном секторе “осуществляется в соответствии с Постановлением правительства в апреле 2013 года в соответствии с реальными показателями 2012 года, и эта цифра может быть даже выше, чем предложенная в законопроекте”.

МИНИМАЛЬНАЯ ЗАРПЛАТА – ПОЛОВИНА ПРОЖИТОЧНОГО МИНИМУМА

Так как минимальная заработная плата составляет 600 леев в месяц на работника, а прожиточный минимум составляет 1507,3 лея, увеличившись на 2,3%, она покрывает лишь половину минимальных расходов. Большая часть расходов была предназначена для удовлетворения потребностей потребления пищевых продуктов – 42,0%. На содержание жилья человек тратит в среднем 19,0% от общего объема расходов потребления (- 0,7 п.п.), на одежду и обувь – 10,3% (+0,1 п.п.). Прочие расходы были направлены на медицинские услуги (6,5% против 5,2% в третьем квартале 2011 г.), транспорт (4,3% против 5,2%), связь (4,3% против 4,1%), обустройство жилья (4,1% против 4,4%), образование – на 1,0% (в предыдущем году).

МИНИМАЛЬНОЕ ВОЗНАГРАЖДЕНИЕ ЛЬЕТ ВОДУ НА МЕЛЬНИЦУ ДЛЯ РАБОТОДАТЕЛЕЙ, КОТОРЫЕ ПЛАТЯТ ЗАРПЛАТУ В КОНВЕРТАХ

Даже если минимальная заработная плата и не покрывает прожиточного минимума, она выплачивается работодателями, которые платят заработную плату в конвертах, чтобы не платить налоги, составляющие 29% для сотрудников. Таким образом, выплата минимальной заработной платы официально освобождает работников от части платежей в государственный бюджет. По данным рабочей группы, ответственной за предложение публичной политики правительства на тему уменьшения явления неформальной занятости и заработной платы в конвертах, по крайней мере, 57 процентов от общей численности занятого населения реальные доходы не декларируют

и после оценки ситуации, недекларируемые доходы составляют не менее 93 млрд леев. Это было по меньшей мере 13% от ВВП. В результате, убытки национального публичного бюджета из-за этого явления оцениваются в 4,7 млрд леев.

Виктор УРСУ

Forbes опубликовал список самых богатых людей мира

Первое место вновь занял мексиканец Карлос Слим, а Уоррена Баффета вытеснили из тройки лидеров.

Мексиканец Карлос Слим четвертый год подряд возглавил список самых богатых людей мира по версии журнала Forbes, а американец Уоррен Баффет впервые с 2000 года не вошел в первую тройку богачей.

Число миллиардеров в мире, по данным Forbes, в этом году достигло рекордной отметки – 1426 человек, что на 16% больше, чем в прошлом году.

Их среднее состояние оценивается в 3,8 миллиарда долларов (на 3% больше, чем в 2012 году), а совокупное состояние богатейших людей мира составляет 5,4 триллиона долларов по сравнению с 4,6 триллионом в прошлом году.

Больше всего миллиардеров по-прежнему насчитывается в США (442 человека). Следом идет Азиатско-Тихоокеанский регион, а третье место занимает Европа.

Состояние Сlima за год увеличилось с 69 до 73 миллиардов долларов. Основатель компании Microsoft Билл Гейтс занял второе место с 67 миллиардами долларов.

Глава инвестиционной компании Berkshire Hathaway Inc. Уоррен Баффет опустился на четвертое место в рейтинге: его состояние оценивается в 53,5 миллиардов долларов.

С третьего места Баффета сместил глава сети испанских компаний по производству одежды Амансио Ортега, поднявшийся на два пункта в рейтинге. Его состояние в этом году составило 57 миллиардов долларов.

В рейтинг Forbes попали 138 женщин по сравнению с 104 в 2012 году. Самой богатой женской мирой признана совладелица L'Oréal Лилиан Беттанкур, чье состояние оценивается в 30 миллиардов долларов.

Вчера вечером инвестиционный холдинг Kingdom Holding Company

саудовского принца аль-Валида бен Талала объявил, что прекращает сотрудничество с экспертами журнала Forbes, составляющими знаменитый список миллиардеров. Сам принц обвинил издателей журнала в преднамеренном занижении своего капитала и предвзятом отношении к ближневосточным бизнесменам.

Как говорится в заявлении, в ходе подготовки к публикации списка миллиардеров, который вышел недавно, эксперты Forbes отказались принимать котировки акций KNC Co на бирже Эр-Рияда, а кроме того, “произвольно” занизили стоимость некоторых активов, таких как пакет акций Twitter и китайской онлайн-компании 360Bv. В компании заявили, что KNC и раньше высказывала свои претензии представителям Forbes, однако все их протесты не были услышаны.

Таким образом, согласно списку Forbes, состояние аль-Валида бен Талала оценивается в 20 млрд долларов, он находится на 20-ом месте. По собственным оценкам KNC, капитал принца составляет примерно 29,6 млрд долларов, что позволяет ему занять место в десятке самых богатых людей мира, обогнав при этом и Бернара Арно,

самого богатого человека Европы, и наследников создателя компании Walmart Сэма Уолтона.

Прекращение отношений компаний с Forbes означает, что представители KNC больше не будут отвечать на рассылаемые Forbes анкеты и помогать журналистам в сборе информации об активах компаний.

При этом KNC заявила, что намерена продолжать сотрудничество с конкурирующим с Forbes списком миллиардеров Bloomberg, который был запущен в прошлом году и оценивает состояние принца в 28 млрд долларов.

История с принцем аль-Валидом – не единственный скандал, связанный с нынешним списком Forbes. Из списка (правда, уже без всяких протестов со стороны пострадавшего) был исключен предыдавший в нем несколько лет известный мексиканский наркоторговец Хоакин Гусман по прозвищу Эл Чапо. Главарь картеля Синалоа последние четыре года числился обладателем состояния в 1 млрд долларов. По словам представителей Forbes, его исчезновение из списка объясняется тем, что составители рейтинга больше не уверены в состоянии Хоакина Гусмана.

Семейство международных индексов Russell, взвешенных по рыночной капитализации, публикуется с 1984 года. Самые известные индексы – Russell 3000, Russell 2000, Russell 1000, отслеживающие американские компании.

ЕС и Япония уже в марте начнут переговоры о зоне свободной торговли

Евросоюз и Япония планируют запустить в марте переговоры о заключении двухстороннего соглашения о свободной торговле, сообщил РИА Новости источник в Европарламенте, пишет Униан.

«Переговоры планируется начать в марте», – сказал собеседник агентства.

В Европарламенте опасаются, что соглашение о свободной торговле ЕС-Япония может иметь негативные последствия для европейского автопрома. Главным приоритетом ЕС является поиск решения проблемы нетарифных барьеров на японском рынке и предоставление предпринимателям из стран ЕС доступа к японскому общему рынку закупок.

Япония является вторым по величине торговым партнером ЕС в Азии после Китая. В 2011 году импорт ЕС из Японии составил 67,5 млрд евро. Основная статья импорта – машинное и транспортное оборудование, а также продукция химической промышленности.

Прогнозируется, что вступление в силу соглашения о свободной торговле с Японией увеличит ВВП ЕС на 0,8%. При этом экспорт ЕС в Японию может вырасти на 32,7%, а японский экспорт в ЕС – на 23,5%. Ожидается, что в результате соглашения будет создано свыше 400 тысяч новых рабочих мест.

Оценка фондового рынка Греции может быть снижена с «развитого рынка» на «развивающийся»

Компания Russell Indexes может снизить классификацию фондового рынка Греции. Компания поставила на пересмотр оценку греческого рынка акций, намереваясь изменить ее с «развитого рынка» на «развивающийся» (emerging).

Переклассификация пройдет в марте в рамках ежегодного пересмотра индексов, изменения вступят в силу с конца июня, говорится в пресс-релизе компании. Решение принято после трех лет оценки рисков.

Многолетняя рецессия в Греции и сокращение объемов фондового рынка привели к тому, что страны вычеркнули из списка ведущих мировых индексов облигаций, а два других провайдера – MSCI и FTSE – поставили на пересмотр греческие фондовые индексы с возможностью понижения их оценки до emerging.

Для всех трех компаний это беспрецедентный шаг – ранее им не приходилось снижать свои оценки с развитого уровня до развивающегося.

Изменение статуса греческого рынка может привести к бегству с него индексных фондов, вкладывающихся исключительно в развитые рынки. Однако ряд аналитиков считает, что пересмотр пойдет Греции на пользу: инвесторы уже воспринимают ее рынки как emerging, и подтверждение такого статуса привлечет тех, кто готов рискнуть своими деньгами.

В настоящее время рыночная капитализация основного греческого индекса – Athens General (ATG) составляет 32 млрд евро, что на три четверти меньше уровня 2008 года и примерно втрое меньше сопоставимого ирландского индекса.

Страницу подготовила Ольга ГОРЧАК

Китай обошел США по импорту нефти на мировом рынке

Китай стал крупнейшим в мире импортером нефти, обойдя США, которые занимали лидирующую позицию с середины 1970-х годов. Об этом пишет газета The Financial Times. Издание указывает, что эти данные предварительные.

В декабре 2012 года импорт нефти в США упал до 5,98 миллиона баррелей в сутки, – минимального уровня с февраля 1992 года. Импорт нефти Китаем в декабре вырос до 6,12 миллиона баррелей в сутки, а в январе поднялся до 6,3 миллиона баррелей.

Если исходить из данных за год, США сохраняют за собой мировое лидерство по нефтяному импорту, несмотря на то, что в 2012 году он упал до минимума за последние 20 лет. В среднем импорт нефти Соединенными Штатами составил 7,14 миллиона баррелей в сутки. В Китае средний показатель по импорту нефти достиг по итогам прошлого года 5,72 миллиона баррелей в сутки.

Китай является одним из самых больших в мире потребителей энергоресурсов. В 2010 году, по данным Международного энергетического агентства, Китай занял первое место в мире по потреблению энергии, обогнав США. В 2011 году Китай впервые опередил Японию и стал крупнейшим в мире импортером угля.

США были самым крупным импортером нефти в мире с 70-х годов прошлого века. Именно это во многом формировало политику США в отношении нефтедобывающих стран – Саудовской Аравии, Ирака, Венесуэлы и других. Теперь об обеспечении надежности поставок нефти и стабильности на Ближнем Востоке придется заботиться и Китаю. Китай уже начинает действовать: госкомпании страны инвестировали миллиарды долларов в Судан, Анголу и Ирак.

Изменение связано со сланцевой революцией в США и снижением спроса. В США рекордно растет добыча нефти: в прошлом году добыча выросла на 800 тыс барр в сутки. Крупные компании вроде ExxonMobil и Phillips 66 активно экспортируют нефтепродукты в страны Латинской Америки и Африки.

Конечно, цифры могут быть волатильными – на конец года приходится выплаты налогов. Однако аналитики уверены, что тенденция будет укрепляться – США движутся к энергонезависимости. Меняется и внешняя политика США: в этом году будет сокращено количество американских авианосцев в Ормузском проливе, одном из основных каналов транспортировки нефти.

Евросоюз выделит €144 млн на исследование редких заболеваний

Комиссия объявила о новом финансировании 26 научно-исследовательских проектов по редким заболеваниям из числа сердечно-сосудистых, метаболических и иммунологических.

От них страдают около 30 миллионов европейцев. Отобранные научно-исследовательские проекты объединяют более 300 учёных из 29 стран в Европе и за её пределами.

Apple откатилась

Стоимость Apple рухнула до минимума за год. Инвесторы больше не верят в способность корпорации Тима Кука удивить пользователей. На фоне падения акций Apple растет стоимость конкурирующей компании Google. Операционная система Android уже доминирует на рынке, а за мобильным поиском будущее, уверены аналитики.

Стоимость акций корпорации Apple рухнула до \$420,05 за бумагу, это минимум более чем за год. Капитализация компании упала до \$394,45 млрд.

Максимальной стоимости акции Apple достигали в сентябре 2012 года, после выхода флагманской модели смартфона iPhone 5. Тогда бумаги компании торговались на уровне \$705,7, а сама Apple была самой дорогой компанией с капитализацией выше \$600 млрд.

Акции Apple начали резко падать после публикации отчетности в конце января 2012 года. Прибыль компании в четвертом квартале прошлого года выросла менее чем на 1%, до \$13,1 млрд. Продажи компании увеличились на 18%, до \$54,5 млрд, оказавшись ниже прогнозов аналитиков, ожидавших \$54,9 млрд, – компания показала самый низкий рост продаж с 2009 года.

Инвесторы высказывали опасения, что компания потеряла способность производить революционные продукты, и обращали внимание на то, что продажи нового устройства Apple падают практически сразу же после запуска. «Люди обеспокоены тем, как быстро падают продажи после запуска нового продукта, и сможет ли компания поставить новые и интересные устройства, чтобы возродить рост», – отмечает один из руководителей отдела исследований BTIG LLC.

Для того чтобы заинтересовать руководителей компаний Apple в повышении стоимости акций компании, корпорация обязала своих топ-менеджеров купить акции компании как минимум на сумму, в три раза превышающую годовой оклад. В Apple рассчитывают на то, что эти меры смягчат недовольство акционеров.

На фоне падения акций Apple растут бумаги Google, акции которой в понедельник вышли на исторический максимум. В понедельник к закрытию торгов в Нью-Йорке стоимость акций Google увеличилась на 1,9% (\$15,31) до \$821,5. Капитализация компании составила \$270,82 млрд.

За последнее время в мире растет популярность программного обеспечения от Google – Android, операционная система уже доминирует на рынке. Эксперты уверены, что акции Google могут достичь \$900 за бумагу – этому будет способствовать рост популярности мобильного поиска и приложений. «Сейчас акции стоят \$800, и я думаю, они смогут вырасти до \$900, – считает аналитик Needham & Co Керри Райс. – Мобильный поиск у компании очень популярен, за ним будущее».